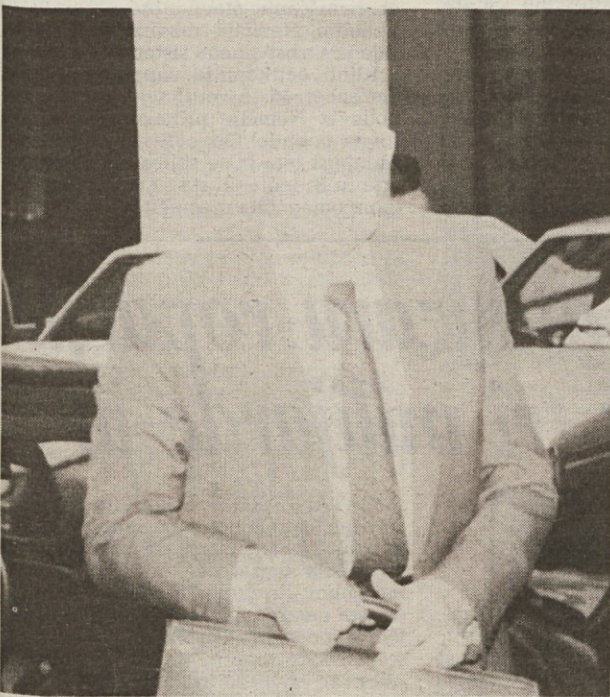

Južna Italija se je spremenila v pravo bojišče za zločinske tolpe

Vlada sprejela ukrepe v boju proti organiziranemu kriminalu

*Omejili bodo premeščanje sodnikov in okrepili njihovo prisotnost v Južni Italiji
Zahteve višjega sodnega sveta - Po opoziciji kritične tudi stranke vladne večine*

RIM — Južna Italija se spreminja v pravo bojišče, na katerem celo otroci umirajo pod streli mafije, kamore in 'ndranghete, državna telesa pa dokazujejo vso nemoč pred organiziranim kriminalom. V zadnjih dneh je bila vlada deležna številnih kritik, tako da je včeraj na predlog pravosodnega ministra Vassallija (na sliki) končno sprejela prve ukrepe, ki naj bi predvsem zagotovili večjo prisotnost sodnikov na »teritoriju«. V bistvu je Vassalli dosegel, da sodnikov za štiri leta ne bodo premeščali, da spremenijo dosedanje pravilnik o namestitvi sodnikov, ki je predvideval predhodni pri- stanek slednjih, prav tako bo lahko pravosodni minister za obdobje treh let kljub določilom o »zamrznitvi« osebja nameščal sodnike in drugo sodno osebje v najbolj »vročih« krajih.

Prav vprašanje pomanjkanja osebja na sodiščih v Kalabriji je bila osrednja tema prvega plenarnega zasedanja višjega sodnega sveta. Najvišje upravno telo sodnikov je kritično ocenilo sedanjí položaj in zahtevalo korenite spremembe. Na višjem sodnem svetu so zahtevali, da bi sodniki vsaj dve

leti obvezno ostali na sodiščih, ki so jim bila določena, prav tako je nedopustno, da v najbolj »vroče« kraje pošiljajo sodnike in drugo osebje, ki je na natečajnih lestvicah pri koncu seznamov.

Z včerajšnjimi vladnimi ukrepi se je torej nekaj začelo premikati, če pa ponovimo včerajšnje besede predsednika Cossiga ob odprtju šolskega leta, ko je poudaril, da kriminala ne bomo porazili samo z zakoni in z represivnimi sredstvi, če ni istočasne moralne in civilne zavzetosti, so taki ukrepi le boj z mlino na veter.

To je jasno ne samo levi opoziciji, ki poudarja, da organiziranega kriminala ni mogoče premagati brez trdne politične volje. To tezo vedno bolj osvaja- jo tudi vladne sile. Socialdemokratsko tajništvo je tako včeraj navajalo, da je »arrogantnosti organiziranega kriminala« kriva »neuspešnost državnih teles«. Tajnik PSDI Cariglia je celo izrazil sum, ali se res hoče premagati organi- zirani kriminal. »Vlade, ki živijo iz dneva v dan, tega ne morejo uresničiti.« Podobno, a bolj omiljeno je stališče republikancev.

Gualtieri obtožuje državna telesa prikrivanja resnice o letalski nesreči pri Ustici

RIM — »Danes lahko zahtevamo račun o obna- šanju vseh tistih, ki so v okviru državnih teles tako dolgo ovirali odkrivanje resnice.« S temi besedami se zaključuje »osnutek« poročila o letalski nesreči pri Ustici, ki ga je sestavil predsednik komisije o pokolih, republikanec Libero Gualtieri. V svojem dokumentu Gualtieri jasno obtožuje tako vojno le- talstvo kot tajne službe, a ne prizanaša niti politič- nim vrhovom in izraža kritike na račun prvih pre- iskav sodstva.

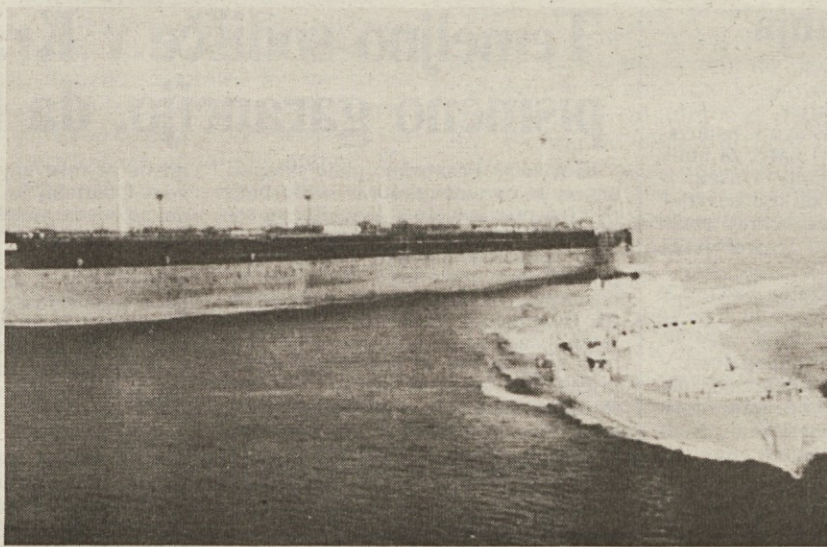
»Najmanj sprejemljivo pri zadržanju vojnega letalstva je bilo »uničenje« dokumentacije o nesre- či.« Gualtierijevo poročilo ugotavlja namreč, da je imelo vojno letalstvo dovolj gradiva za odkritje resnice, a ga ni posredovalo sodstvu. To pa se je v začetni fazi prehitro ogrelo za tezo o navadni le- talski nesreči. Gualtieri ne zagovarja nobene od sedaj najbolj verjetnih tez: raketa ali peklenski stroj, saj je to po njegovem nepomembno, ker je v vsakem primeru jasno, da je državni stroj v tem primeru popolnoma odpovedal. S posebnim pou- darkom Gualtieri navaja, da se je morala preisko- valna komisija pošteno potruditi pri odgrinjanju »zavese molka«, ki se je zgrnila nad Ustico. Nobene informacije ni dobila prostovoljno, vse je morala dobesedno izvleči iz ust zaslišanih prič. Gualtieri se tudi sprašuje, kako to, da je resnica pričelá pro- nicaniti na dan, šele, ko so o »nesreči« začela obširno pisati javna občila.

Deželno upravno sodišče na ostro zahtevo staršev zamrznilo ukrep priključitve rojanske šole proseški nižji srednji

NA 5. STRANI

Sadam napovedal nove ukrepe v primeru napada na Irak

Brezuspešnost srečanja v Rabatu dokaz zapletenosti zalivske krize

Kontrola embarga proti Iraku postaja vse pazljivejša. Britanski rušilec se oddaljuje od angleškega tankerja po opravljeni kontrolni inšpekciji (AP)

RABAT, BAGDAD — Prejšnjo noč so se v Rabatu sestali maroški kralj Hasan II., alžirski predsednik Bendže- did ter jordanski kralj Husein, da bi skupno pregledali položaj zalivske krize. Dveurni posvet ni obrodil nobe- ne pomembne odločitve. O srečanju niso izdali niti uradnega komunikeja, kar zgovorno dokazuje, da je zalivski položaj še močno zapleten in da je možnost hitre rešitve trenutno res mi- nimalna. Pred rabatskim srečanjem so izvedenci napovedovali predložitev arabskega mirovnega načrta, vendar se zdi, da niso o tem sploh debatirali.

Alžirski zunanji minister Ghozali je novinarjem dejal, da je bil to le krajši posvet, ki naj bi omogočil izogniti se pravi katastrofi - ta je namreč tesno povezana po mnenju ministra z em- bargom in tujo vojaško prisotnostjo v Zalivu. Edini konkretni rezultat vče- rajšnjega srečanja v Rabatu je sklic arabskih zunanjih ministrov, ki naj bi se polnoštevilno srečali v nedeljo v New Yorku na sedežu OZN. Tu naj bi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Srbska represija na Kosovu onemogoča demokratične procese v vsej Jugoslaviji

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — »Moram reči, da pri razmišljanju o ju- goslovanski konfederaciji sam pri sebi pravzaprav najdem rešitve za vse probleme, da pa mi prav kosovski problem ostaja odprt in najbolj obremenjujoč za katerokoli skupno jugoslovansko varianto, ki naj bi jo iskali.«

To je eden izmed zanimivih citatov iz televizijskega intervjuja, ki ga je naredila TV Slovenija s slovenskim čla- nom zveznega predsedstva dr. Janezom Drnovškom. Drnov- šek pravi, da se pogovarja tudi s Srbi, tudi s Slobodanom Miloševićem in da je o vsem mogoče racionalno govoriti, o Kosovu pa ne. Vsak razgovor o tej temi se jemlje kot vme- šavanje v srbske notranje zadeve, kot podpora albanskim separatistom. Tudi v primeru helsinkiške delegacije je bilo tako; na treh sejah je predlagal in zahteval obravnavo ved- no bolj zaostrenega položaja na Kosovu, večina pa je bila vedno mnenja, da je to notranja zadeva Srbije.

V soboto je bila na slovenskem shodu krščanskih de- mokratov izredno močna delegacija iz Italije, ki jo je vodil minister Bernini, novi predsednik krščanskodemokratske

internacionale Srednje Evrope. Spremljal ga je njegov osebni svetovalec Dominese, ki se že vrsto let ukvarja tudi s problemi dežel Alpe-Adria.

Njegovo mnenje je skoraj identično z Drnovškovim, samo optimizma je malo več. Tudi on trdi, da je mogoče v Jugoslaviji rešiti vsa vprašanja, edina izjema naj bi bila Srbija oziroma njen odnos do Kosova. Svoje stališče uteme- ljuje s popolno enotnostjo sveta do vseh jugoslovanskih problemov: odločna podpora demokratičnim spremembam, ohranjanje Jugoslavije, v vseh možnih oblikah, torej tudi v skladu s slovenskim ali hrvaškim predlogom o konfederaci- ji, toda demokracija povsod z demokratično sprejemljivo rešitvijo za Kosovo.

Vse pa kaže, da se stvari sučejo v negativni in do kraja nesprijemljivi smeri. Včeraj se je ponovno sestalo jugoslo- vansko zvezno predsedstvo, na katerem ni bilo hrvaškega predstavnika: predsednik republike Tudjman je na urad- nem obisku v ZDA, Mesića, ki ga je že imenoval hrvaški sabor, pa na seje ne spuste iz formalnih razlogov, češ da še ni prisegel in da njegovega imenovanja še ni potrdila zvez-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Razpravo o zaščitnem zakonu so za sedaj odložili na oktober

RIM — Po daljših poletnih po- čitnicah, ki jih je prekinil sklic parlamenta zaradi zalivske krize, so v zbornici in senatu obnovili redno zakonodajno dejavnost. Ta teden so se sestale delovne komi- sije v senatu.

V proračunski komisiji je pred- sednik Andreatta odložil razpra- vo o zakonu za obmejna področja in mednarodno sodelovanje Fur- laniye-Julijske krajine v predvi- devanju »vrha« senatorjev in po- slancev iz naše dežele, pristašev vladne koalicije, ki bo prihodnji teden. Na tem »vrhu«, ki ga je sklical podtajnik v predsedstvu vlade posl. Cristofori, bodo ob- ravnavali popravke k zakonu in

Andreattove alternativne predlo- ge.

V predsedstvu komisije za us- tavná vprašanja pa so ugotovili, da se tudi tokrat ni sestala ožji od- bor, kateremu je bilo poverjeno usklajevanje besedil zakonskih predlogov za zaščito slovenske manjšine. Kot vse kaže, se bo ožji odbor sestel šele oktobra.

S tem v zvezi je sen. Spetič od- ločno protestiral pri predsedniku komisije sen. Elii in obžaloval, da smo ponovno priča nesprijemlji- vim oblikam zavlačevanja, kate- rih cilj je preprečiti, da bi v tej zakonodajni dobi bil sprejet za- kon o zaščiti slovenske manjšine.

Pozneje je sen. Spetič seznanil z dogajanjem tudi veleposlanika SFR Jugoslavije v Rimu.

Priprave na svetovni slovenski kongres

LJUBLJANA — Svetovni slovenski kongres želi povezati vse ustvarjalne sile slovenskega naroda in soustvarjati sodoben narod s pogledom v 21. stoletje. V ta namen mora delovati nadstrankarska in naddržavna ustanova. Na teh izhodiščih bo temeljilo tudi delo komisije skupščine Slovenije za svetovni slovenski kongres, ki je imela včeraj svojo prvo sejo pod vodstvom predsednice komisije Spomenke Hribar.

»Če bi kongres ne bil v Ljubljani, bi bila to sramota, kot da nimamo svoje zemlje,« je dejala Spomenka Hribar, ki je poudarila vprašanje legitimnosti udeležencev kongresa. Razprava je opozorila, da bi morali pripraviti vseslovenski kongres tudi kot splošni projekt. Najbolj neposredna naloga specializirane komisije pa je pomoč ustanovni skupščini SSK, ki naj bi bila v oktobru ali novembru. Priprave na sam kongres medtem že živahno tečejo po svetu in tudi doma, a prave koordinacije še ni. Prav to pa naj bi bila naloga skupščinske komisije, ki postaja tako posrednik med civilno pobudo in slovenskim parlamentom ter njegovimi izvršnimi organi.

Parlamenta sta včeraj z veliko večino glasov odobrila sporazum o združitvi ZRN in NDR opravili še zadnje formalno dejanje pred združitvijo

Zahodnonemški kancler Kohl in minister Rudolf Seiters med zaključnim glasanjem v Bundestagu (Telefoto AP)

BERLIN, BONN — Nemška demokratska republika in Zvezna republika Nemčija sta včeraj opravili še zadnja koraka do združitve oz. do priključitve Vzhodne Nemčije k Zahodni. Včeraj sta nemška parlamenta odobrila sporazum o združitvi, ki se bo uresničila 3. oktobra, medtem ko bodo 2. decembra na vrsti prve »vsenemške« volitve.

Prva je usodni korak storila včeraj popoldne vzhodnonemška ljudska skupščina Volkskammer, ki je na ta način podpisala tudi svoj konec. Poslanci v ljudski skupščini so z veliko večino glasov odobrili sporazum. Zanj je glasovalo več kot dve tretjini poslancev (299 na 400), 80 jih je glasovalo proti, eden pa se je vzdržal.

Ozračje na včerajšnjem — zadnjem — sestanku ljudske skupščine je bilo res svojevrstno. Kot je uvodoma opozorila predsednica skupščine Sabine Bergmann Pohl, se je včeraj končala ne le zakonodajna doba, pač pa je prenehala obstajati tudi Nemška demokratska republika kot taka. Sejo vzhodnonemškega parlamenta je popetrilo tudi nekaj incidentov. Ko se je seja v republiški palači že začela, se je sten začel krusiti azbest, tako da se je skupščina preselila na sedež cen-

tralnega komiteja bivše socialistične stranke. Medtem pa se je v to sobo vselila skupina manifestantov, ki je protestirala proti prisotnosti v vladi »vohunov bivše tajne policije Stasi«.

Seja zahodnonemškega Bundestaga je potekala bolj umirjeno, pa čeprav je tudi tu prišlo do incidentov (pred palačo je protestirala skupina članov Forum 90). Vendar tudi Bundestag je z veliko večino odobril sporazum o združitvi: proti so glasovali samo zeleni (češ da sporazum ne nudi pogojev za mirovno in ekološko Nemčijo) in manjšina nostalgikov strank CSU in CDU, ki ne sprejemajo državne meje s Poljsko. Kritični do zahodnonemške vlade so bili tudi socialisti, pa čeprav so glasovali za. Kandidat SPD za kanclerja Lafontaine je namreč očital vladi, da je prebivalstvu zatajila, koliko v resnici stane združitve, očital pa mu je tudi zaletavost pri monetarni združitvi, naraščanje števila brezposelnih v Vzhodni Nemčiji, razdiranje tamkajšnjega skrbstvenega sistema...

Kljub očitkom je zunanji minister Genscher, ki je vodil sejo, zatrdil, da bodo iz Nemčije prihajale same mirovne pobude. Obnovil je dogodke iz zadnjega leta in se sklical na Adenauerja in Brandta, ki sta s svojim idealizmom omogočila uresničitev »sanjek«.

Konec kratkotrajnega miru med KPI in PSI

RIM — Premirje med socialisti in komunisti, ki je sledilo srečanju med Craxijem in Occhettoom ob pogrebu Giancarla Pajette, je trajalo le nekaj dni. Morda pa je bilo samo prezigodaj govoriti o odmrznitvi odnosov. Dejstvo je, da se je polemika med obema levičarskima strankama spet razvnela. De Mita in Veltroni sta na prazniku Unità v Modeni zanikala, da bi bil v načrtih levica KD in KPI kakršenkoli namen izigrati socialiste in oblikovati vladno večino, ki bi bila različna od sedanjega. Nočemo zgodovinskega kompromisa, nočemo nacionalne solidarnosti, temveč hočemo alternativo, v kateri naj sodeluje vsa levica in torej tudi tovariši socialisti, pravi Veltroni. De Mita pa s svoje strani dodaja, da sploh ne obstaja predlog ali domneva o novi vladni večini, ki bi bila različna od sedanjega, za kar ne obstajajo pogoji. Obstaja pa sorodnost v ocenjeva-

nju sedanje krize italijanskega političnega sistema ter skupno prepričanje, da je reforma volilnega sistema prvi korak k rešitvi te krize.

Vse to pa seveda ni prepričalo in pomirilo socialistov. De Mita in Veltroni, pravi glasnik socialističnega tajništva Ugo Intini, sta v Modeni utrdila zavezništvo glede politično najbolj konkretne teme, volilne reforme. Po njegovem mnenju se je v Modeni rodila politična grupacija, ki ima svoje korenine v KPI in v demokristjanski levici.

Komunisti medtem očitajo Craxiju, da se vmešava v njihove notranje zadeve, ker je predvčerajšnjim dejal, da ga novo ime za KPI, »stranka demokratske levice« zelo spominja na izraz »ljudska demokracija«, ki so ga posluževali vzhodni režimi pred zlomom tamkajšnjim komunističnim vlad.

G. R.

Banco d'Italia v Catanzaru roparja oropala za skoraj tri milijarde lir

Pred banko se je zbrala množica radovednežev

(Telefoto AP)

CATANZARO — S kratkim in netežavnim »sprehodom« po sedežu Bance d'Italia v Catanzaru sta si neznanca prislužila skoraj dve milijardi in 650 milijonov lir. 30-letna elegantna moška sta namreč na skrajno preprost način izvedla rop, ki spravlja preiskovalce v veliko zagato. Moška sta vstopila v banko ob 10.30 in kot normalna klienta prosila službenca, naj ju popelje v sef. Tu sta si neopazljivo pokrila obraz, s silo držala in zvezala osem funkcionarjev in uradnikov ter se polastila bajne vsote. Nato sta hladnokrvno odšla po stranskem izhodu.

»Ugrabljenim« uradnikom je šele pol ure pozneje uspelo obvestiti kolege. Roparja sta bila takrat že daleč, vendar so karabinjerji in policija vseeno obkrožili palačo v prepričanju, da so roparji še v banki. Iz varnostnih namenov so mestno središče zaprli prometu.

● Brezuspešnost srečanja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

naši skupno platformo za izhod iz sedanje krize.

V prejšnjih dneh je neki jordsanski predstavnik napovedal, da bo kralj Husein javno predložil novi načrt za umik iraških čet iz zasedenega kuvajtskega ozemlja. Husein je sicer zapustil Rabat, ne da bi s tem v zvezi karkoli povedal. Maroški zunanji minister Filali pa je vedno včeraj izrazil željo, da bi se vsi arabski zunanji ministri le srečali 27. septembra v Tunizu.

Včeraj se je ponovno oglašil iraški diktator Sadam. V intervjuju za neki turški dnevnik je izjavil, da je Irak že celih osem let kljuboval hudi vojni proti Iranu, zato bo lahko še vrsto let kljuboval nasilju sedanjih napadalcev. V primeru napada na Irak bo odredil tudi uničenje vseh naprav za črpanje nafte v Zalivu. Sadam je med drugim registriral televizijski poseg, ki je namenjen amerškemu ljudstvu in naj bi ga v naslednjih dneh predvajalo ameriško televizijsko omrežje.

Včeraj je olimpijski komite vseazijskih iger sklenil, da ne bodo smeli iraški tekmovalci nastopiti na skorajšnjih igrah, ki se bodo pričeli v soboto v Pekingu. Irak je torej vsebolj osamljen. Francija in Egipt sta okrepili svojo vojaško prisotnost v Zalivu, varnostni svet OZN pa je na tem, da dokončno odobri letalski embargo proti iraški državi. Turčija ne bo poslala svojih vojaških enot v Zaliv, v soboto pa bodo ZDA zaključile fazo letalskih povratkov svojih državljanov iz Iraka in Kuvajta.

● Srbska represija

NADALJEVANJE S 1. STRANI

na skupščina.

V takem razmerju sil se je slovenski član Drnovšek znal povsem osamljen in prevladala naj bi vsa srbska skrajna stališča, predvsem tisto, da je treba nadaljevati aretacije srbskih poslancev, ki so sprejeli novo kosovsko ustavo, potrdili osamosvojitve Kosova kot sedme jugoslovanske republike, predvsem pa črtanje Rugove demokratske stranke s spiska uradno registriranih strank v Jugoslaviji.

To pa pomeni, da so povsem prepečili zadnjo možnost razgovora, potisnili Rugovo legalno opozicijo in alternativo v ilegalo in s tem tudi onemogočili eventualen razgovor na Kosovu. Albancem sedaj res ne bo ostalo nič drugega kot oborožen upor.

V bistvu ne gre samo za odnos Srbije in srbskega vodstva do Kosova, temveč predvsem za poskus preprečevanja demokratskih volitev po vsej Jugoslaviji, in to na vseh ravneh: najprej na jugoslovanski, ker potem ne bo volitev v Jugoslaviji, in z njimi podpore Markoviću, in skrajno nevarne situacije za srbsko, Miloševićovo, še vedno boljševisko stranko. Ne bo ali pa bodo potekale v izjemnih okoliščinah, niti volitev v Srbiji. Torej bo ostala na oblasti Miloševićeva stranka, kot je bila doslej.

Temeljno sodišče v Kranju zahteva od slovenske vlade pismo garancijo, da bo sodelovala pri sanaciji Elana

KRANJ — Poskusimo malo sklepati naprej po dvodnevni obravnavi primera Elan pred senatom Temeljnega sodišča v Kranju, ki naj bi razsodil ali je Elan sposoben izpeljati svoj predlog prisilne poravnave tako, da izplača 60 odstotkov vrednosti dolga v dveh letih. Po mnenjih izvedenca SDK in upravitelje prisilne poravnave, da Elan tega ni sposoben, bi pravzaprav lahko pričakovali samo še stečaj. Nekateri so tudi pričakovali na včerajšnjem naroku, da se bo zgodilo kaj takšnega, vendar je prišlo do sprememb oziroma pobude iskanja najboljše rešitve za upnike.

Predsednica tričlanskega senata sodnica Dragica Pirih je pokazala v dosedanjih dvodnevni obravnavi izredno odločnost in je skupaj z ostalima članoma senata Janezom Kiklom in Antonom Šubičem, nekako praktično demonstrirala, kako bo izgledala neodvisnost sodne od izvršilne oblasti. V prvem planu je bil princip nepristranosti in zastopanja interesov dolžnikov, čeprav so nekateri govorili nakazovali želje in potrebe slovenske vlade.

Senat takšnim ustnim nakazovanjem in tudi prikritim kritikam ni nasedal in zato tudi ni dovolil nekaterih vprašanj in pikrih pripomb (npr. kako lahko SDK ocenjuje, da Elan tudi v bodoče ne bo delal po predpisih in da izvajanje predpisov ne bo tudi v bodoče nihče kontroliral, ko je pri tem sama SDK odpovedala?), dovolil pa je konkretni preobrat pristopa pri reševanju problema.

Upnik iz Splita (Brodogradjevna industrija) je namreč vprašal, če Elan razpolaga s podatki o morebitni garanciji slovenske vlade ob morebitni prisilni poravnavi.

Direktor Elana Peter Lampič je najprej povedal, da Elan takšne pisne garancije slovenske vlade nima, da pa dogodki nakazujejo, da se bo reševalo v tej smeri.

Takšno pojasnilo senata ni zadovoljilo. Po prekinjenem zasедanju (medtem se je posvetovali predstavniki Elana s prisotnim članom vladne ko-

misije za reševanje Elana dr. Miroslav Odarjem) je Peter Lampič dejal, da bo vlada sodelovala pri sanaciji z zagotavljanjem kreditov in participacijo novemu podjetju, v kolikor bodo upniki sprejeli predloge Elana in terjatve konvertirali v ustanovni kapital Elana ter kot stoddotni lastniki predložili načrt realizacije. Upniki naj bi vladi predložili tudi rokovno opredeljen program organizacije in racionalizacije podjetja. Ti predlogi bodo upnikom predloženi s strani vladne komisije. Ob tem je Elan upnike še opozoril, da vlada Elanu že sedaj zagotavlja finančna sredstva ter tako ohranja vrednost Elana do konca postopka prisilne poravnave.

Predsednica senata ni bila zadovoljna s takšnimi ustnimi napovedmi in obljubami in je konkretno vprašala ali lahko Elan predloži pismo garancijo za poročstvo tako kot to zahteva zakon.

Direktor Elana je odgovoril, da to »ta hip« ni mogoče, da pa bo jutri (t.j. danes) zaprosil vlado, da to poročstvo da. To ne pomeni obljube, da Elan takšno poročstvo tudi dobi. Elan je doslej vodil ves čas pogovore z upniki v smislu konverzije terjatev v kapitalske deleže (v ponedeljek je prišlo do sestanka nekaterih upnikov, na katerem so se baje »precej dobro dogovorili«, vendar senat ni dovolil branja tega zapisnika, ker sklepi niso za nikogar obvezujoči, poleg tega pa je nekaj upnikov protestiralo, ker niso oziroma so bili prepozno vabljeni), zahtevek po poročstvu vlade pa je nov. Menil je, da potrebuje Elan najmanj 30 dni časa, da poizkusi dobiti takšno poročstvo.

Senat je dal za pismo poročstvo slovenske vlade čas 15 dni. Ker je vlada kot mogoči garant s stanjem seznanjena, meni senat, da ta rok zadostja. Sodišče je opozorilo, da je dolžno ves čas varovati interese upnikov. Za nudenje možnosti garancije se je odločilo, ker je to v njihovo korist.

Sodišče bo sicer nadaljevalo postopek že v ponedeljek.

PETER COLNAR

Slovensko zunanje ministrstvo o vprašanju meje z Italijo

LJUBLJANA — Republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje nam je v zvezi s članki v tisku, ki načenja vprašanje državne meje z Italijo, posredoval naslednje obvestilo:

Državna meja z Italijo je določena z mednarodnimi pogodbami in sicer za odsek od tromeje z Avstrijo na Peči do Medje vasi z mirovno pogodbo z Italijo, ki je stopila v veljavo 15. septembra 1947, od Medje vasi do morja in v Tržaškem zalivu pa s pogodbo med SFRJ Jugoslavijo in Republiko Italijo, podpisano v Osimu, ki je stopila v veljavo 2. aprila 1977. Nadomestitev ene države z drugo glede odgovornosti za mednarodne odnose posameznega ozemlja po mednarodnem običajnem pravu, kot ga vsebuje dunajska konvencija o nasledstvu držav glede pogodb (objavljena v Uradnem listu SFRJ, Mednarodne pogodbe št. 1/80), ne posega v vprašanje državnih meja, določenih z mednarodno pogodbo. Osamosvojitve Republike Slovenije, bodisi v primeru morebitnega razpada Jugoslavije ali odcepitve od nje, torej upoštevajo navedena pravila, ne vpliva na potek državne meje.

ES podpira spremembe

ZAGREB — Evropska skupnost je pripravljena pomagati Jugoslaviji pod pogojem, da ne bodo odstopali ali zavirali programa reform premiera Markovića. Višje oblike sodelovanja med Jugoslavijo in evropsko dvanajsterico pa so odvisne predvsem od hitrosti uresničevanja večstranarske parlamentarne demokracije v Jugoslaviji. To je včeraj v Zagrebu izjavil voditelj delegacije komisije Evropske skupnosti veleposlanik Mark Jansens. Predstavniki zveznega sekretariata za zunanje zadeve Goran Pejić pa je izrazil prepričanje, da se bodo že prihodnje leto začeli pogovori o pridruženem članstvu Jugoslavije v Evropski skupnosti. (dd)

Človekove pravice na Kosovu

DUNAJ — Izgon štiričlanske delegacije mednarodne helsinške federacije za človekove pravice s Kosova in iz Jugoslavije, je močno odmeval v mednarodni pa tudi slovenski javnosti. Omenjena federacija je sporočila, da bo njena delegacija Jugoslavijo ponovno obiskala 1. oktobra. Predstavniki federacije s sedežem na Dunaju pa so obenem opozorili na nekatera nejasna stališča in reakcije jugoslovanske vlade v zvezi s tem.

Pred obletnico plebiscita

Koroški glavar Haider je te dni zelo nejevoljen

Na praznovanju bo udeležba dokaj skromna

CELOVEC — Ali bo slovesno zaznovana proslava 70-letnice koroškega plebiscita dvakrat prikrajšana - ne le zaradi pisle navzočnosti koroških Slovencev, marveč tudi zaradi odsotnosti večine zaposlenih? Deželni glavar dr. Jörg Haider izrečno poudarja, da so na jubilejno slavlje 10. oktobra povabljeni vsi Korošci, saj so bili pri odločitvi, komu bo pripadla Koroška, Avstriji ali Jugoslaviji, »nemški Korošci prav tako udeleženi kot v avstrijskem smislu zavedni Slovenci«, zato ne bodo delali razločkov med večino in manjšino v deželi.

Medtem ko so organizacije koroških Slovencev že sporočile svoje zahteve glede udeležbe na proslavi, je še trši oreh problem, ali naj bo 10. oktober za zaposlene plačan praznik. Deželno uradništvo bo imelo prost plačan dan, šolniki prav tako. Pač pa se delodajalci upirajo, da bi delavcem in namesčencem plačevali, češ, kje bomo pa vzeli, saj bi za en dan to pomenilo 500 do 600 milijonov šilingov dodatnih izdatkov, samo v industriji četrto milijarde šilingov.

Kaže, da tudi nadaljnja pogajanja v začetku tedna niso prinesla soglasja. Trgovinska zbornica in združenje industrijcev sta proti, bolje rečeno, sta za kompromis: tokrat bi plačali prost dan zaradi obletnice plebiscita, če bi vlada privolila, da bodo v prihodnje plebiscitne proslave vsako drugo nedeljo v oktobru, ko je seveda neplačan dan. Stranke, delavska zbornica in sindikati so za prost, plačan praznični 10. oktober, ljudska stranka pa predlaga

še en kompromis: pol mezde in plače naj krijejo delodajalci, pol pa naj bi zaposleni nadoknadili.

Tri tedne pred proslavo soglasja še vedno ni. Haider je seveda na trnih in temu primerno hud: »Toliko pa bi delavci podjetjem že morali biti vredni. Razen tega bi moral 10. oktober lastnike podjetij spomniti na to, zakaj smejo že 70 let v svobodni deželi proizvajati in služiti!«

JOŽE ŠIRCELJ

Koroški deželni glavar Haider

Piran: po več kot 10-letnem čakanju

Končno zelena luč za novo porodnišnico

KOPER — Odbor za gradnjo izolske bolnišnice pri izvršnem svetu skupščine obalne skupnosti je prižgal zeleno luč za začetek gradnje dolgo pričakovanega ginekološko-porodniškega in pediatričnega oddelka. Izbrali so že izvajalca - to je koprski Stavbenik, ki bo že čez dva tedna tik ob stavbi izolske bolnišnice začel s pripravljalnimi deli in pripravo temeljev.

Na Obali so dolgo čakali na ta trenutek, saj so prostorske razmere koprške porodnišnice res daleč od tistih, ki bi jih potrebovala ta zdravstvena ustanova. Ves čas je bilo osrednje vprašanje denar.

Zdaj pa so se odločili, da bodo do prepotrebne porodnišnice prišli postopoma. Denar, ki ga že dobro leto zbira obalno gospodarstvo s posebnim prispevkom (ta trenutno znaša en odstotek od dobička) res ne omogoča kakšne naglice pri zidavi, toda odgovorni zdaj menijo, da je najpomembnejše začeti. Doslej so zbrali večino potrebne denarja, da bodo do konca tega leta lahko zgradili (groba gradbena dela) kletne prostore - do prve, pritlične plošče. Gradbena dela za klet bodoče porodnišnice (gre za 3100 kvadratnih metrov površine) bodo stala 10,2 milijona dinarjev. V kleti bodo najrazličnejši funkcionalni prostori, predvsem pa bo v njej pomemben povezovalni hodnik z novo bolnišnično kuhinjo. Ta bo omogočal transport hrane v bolnišnico naravnost iz kuhinje, zdaj pa morajo hrano

še zmeraj prevažati s kombiji, čeprav je kuhinja le 70 metrov od obstoječe bolnišnične stavbe. V pritličju, ki pa ga bodo gradili kasneje, bo predvidoma otroški oddelek, v prvem in drugem nadstropju pa porodnišnica in ginekologija. Vsako nadstropje meri približno 2200 kvadratnih metrov.

Vsa groba gradbena dela za celotno stavbo (ta, druga bolnišnična stavba bo za eno nadstropje nižja od obstoječe stavbe) pa naj bi po predračunu, ki ga je predložil izvajalec, stala 42 milijonov dinarjev. Do pomembnega dela potrebne denarja bi na Obali kaj lahko prišli, če bi v Piranu pohiteli s prodajo dveh stavb nekdanje piranske bolnišnice, vendar se ta prodaja zapleta. Čeprav je bilo sredi poletja že skoraj dokončno odločeno, da bodo stavbi prodali za ureditev luksuznega hotela, se to ni zgodilo, drugih kupcev pa tudi še niso našli.

Tako so na primer v koprski občini prepričani, da se Pirančanom pri prodaji starih bolnišničnih objektov nikamor ne mudi.

To pa postavlja v težak položaj tako koprsko, kot tudi izolsko občino (oziroma občinska proračuna), ki sta skupaj s piransko občino najeli kredit za dograditev nedavno dograjene bolnišnične kuhinje, vendar le pod pogojem, da piranska občina čimprej proda stare objekte in denar nameni zidavi bolnišnice.

Prav zaradi tega zapleta med občinami, pa bo na Obali še vroče.

Huda kri zaradi parkiranja v Piranu

PIRAN — Pirančani nikakor ne morejo najti take ureditve parkiranja, s katero bi bile večina zadovoljna. Po prenehanju poletne omejitve, prometa, se je namreč občinski izvršni svet odločil, da poizkusno drugače uredi parkiranje tudi v zimskih mesecih.

Medtem ko so poletno zaporo hvalili predvsem obiskovalci Pirana, pa zdajšnji režim ravno njih najbolj moti, medtem ko se zdi voznikom - stanovalcem starega mesteca - bolj sprejemljivi v od poletne omejitve.

Bistvo zdajšnje ureditve je, da lahko v Piranu parkirajo le Pirančani, ki lahko na sedežu krajevene skupnosti z osebno in vozniškim dovoljenjem dobijo potrebno nalepko - kartonček (dokazilo o tem, da lahko parkirajo). Vsi zunanji obiskovalci pa lahko parkirajo le na Tartinijevem trgu (tu stane ura parkiranja 25 dinarjev), ali pa zastonj na parkirišču pred Ponom, odkoder bi moral vsakih 15 minut brezplačno prevažati potnike avtobus do središča mesta in nazaj (vendar tega še ne počne tako natančno).

Ta ukrep je najbolj prizadel vse zaposlene v Piranu, obrtnike, trgovce in tiste, ki bi radi v mestu opravili kakršnokoli obveznost. Zato so predvsem lastniki lokalov in zaposleni že začeli zbirati podpise proti takemu urejanju parkiranja. Zahtevajo, da to vprašanje obravnava (in ustrezno ukrepa) tudi občinska skupščina, ki se bo sestala čez teden dni. V piranski krajevni skupnosti poudarjajo, da gre za poizkusno ureditev in da bodo vrsto zapletov in težav, ki se pojavljajo v prvih dneh, skušali postopoma odpraviti, ali celo spreminjati določila teh ukrepov. Seveda pa to eksperimentiranje zdaj povzroča precej hude krvi in zaplete v prometu.

Nekateri deli starega mesta so povsem zaparkirani, pajek pa ima na trenutke kar polne roke dela. Res pa je tudi, da doslej še nihče ni uspel predlagati take ureditve parkiranja v očitno pretesnem mestu, ki bi zadovoljila večino Pirančanov in obiskovalcev mesta. In če bodo v Piranu res hoteli prenoviti Tartinijev trg, kot so predvidevali načrti Borisa Podrecca, bodo morali vsaj s pomočjo eksperimentov prejši slej priti do približne rešitve, če že do mestne garaže ne morejo.

B. Š.

V Izoli ustanavljajo radijsko postajo Radio morje

IZOLA — »Čim bo sprejet novi zakon o radiodifuziji, ki bi moral prekiniti s sedanjim monopolom RTV, bi mi lahko začeli z oddajanjem lastnega programa,« zatrjuje Aleš Bohinec, nosilec projekta podjetja za izdelavo radijskega programa, komercialne radijske postaje Radio morje. Ideja o komercialni radijski postaji v Izoli je stara že tri leta. Njena uresničitev pa je zavoljo veljavne zakonodaje še vedno nemogoča.

Aleš Bohinec upa, da bodo že letos sprejeli nov zakon, ki bo urejal delovanje televizijskih in radijskih postaj. Zato imajo v Izoli že vse pripravljeno za začetek delovanja komercialne radijske postaje. Pripravili so pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja, zagotovili so si prostore za studio in denar, ki bo potreben za nakup studiojske opreme. Radio morje bo imel studio v prostorih sestavljenega podjetja Galeb, ki je eden od soustanoviteljev radijske postaje.

Radio bi deloval po zgledu zasebnih komercialnih radijskih postaj v sosednji Italiji - bogat in nevsiljiv glasbeni program bodo dopolnjevali s plačanimi informacijami in oglasi. »Naš cilj je, da bi bili cenejši, hitrejši in zabavnejši, kot na primer Radio Koper Capodistria,« pojasnjuje Bohinec.

Sicer bi bila konkurenca koprskemu radiu zelo omejena, saj bo sprva Radio morje oddajal le za območje Izole in Kopra, za oddajo tudi na piranskem območju pa bi morali postaviti več repetitorjev. No zaradi negotovosti, ustanovitelji Radia morje ne bodo tvegali prevelike naložbe, saj se zavedajo, da za komercialne postaje velja pravilo, ali uspeš ali propadeš.

Prepričani pa so, da velja poskusiti.

IZTOK UMER

Sedemdeset milijonov za telefone za reševanje večjih težav na Obali

LUCIJA — So minulo poletje na Obali, predvsem pa v piranski občini res zadnjič nagajali telefoni tako, da so mnogi obupali nad njimi? Delavci poštne telekomunikacije iz koprškega podjetja za PTT promet obljublajo, da bo že čez devet mesecev s telefoni veliko bolje. Kako tudi ne bi bilo - v piranski občini so se lotili naložbe, vredne 70 milijonov dinarjev, k temu pa bodo kasneje dodali še nekaj drugih, za telefonijo pomembnih naložb. Najprej bodo usposodili novo telefonsko centralo v Luciji za 2700 priključkov.

Nova centrala bo najbrže najbolj osrečila kakih 1300 tistih, ki v piranski občini že leta čakajo na telefon, vendar jim dosedanja portoroška centrala ni dovoljevala te telefonske sreče. Zadovoljni pa bodo tudi vsi drugi naročniki, ki so se predvsem poleti dodobra natelovadili s telefoni, če so jih hoteli uporabiti. V Luciji bodo v kratkem začeli prenavljati stavbo, v njej pa bodo v začetku leta 1991 začeli nameščati novo Siemensovo centralo, kjer bo sprva 2700 priključkov, kasneje pa jih bodo lahko postopoma dodajali še več (do deset tisoč). Hkrati bodo premeš-

čali telefonske kable in dodajali nove, tako da bodo iz portoroške centrale preselili v lucijsko kakih 1500 naročnikov (predvsem pa vse prebivalce Lucije in portoroška podjetja, ki potrebujejo sodobnejše telefonske zveze). Nova centrala bo namreč omogočala priključitev MFC telefonov - takih, s hitrim izbiranjem števil. Ko bodo iz portoroške centrale preselili 1500 naročnikov, bo v njej prostor za nove naročnike iz Pirana, Fiese, Belega križa, Portoroža, itd.

Hkrati s centralo v Luciji bodo vzpostavili tudi radiorelejne zveze s koprsko centralo, ki bo sprva omogočala istočasno 360 zvez (zdajšnji kabel med Koprom in Portorožem dovoljuje največ 151 zvez hkrati). To torej pomeni, da zveze s Koprom (ali pa obratno s piransko občino) ne bi smele več povzročati takih težav, kot jih zdaj. Pa tudi prekinitev ne bi smelo več biti, saj se je doslej že ničkolikokrat zgodilo, da so ob najrazličnejših zemeljskih delih prekinili ta obalni medkrajevni kabel.

Vsa dela naj bi zaključili spomladi, vsekakor pred glavno turistično sezono 1991, tako da bi prvih 231 naročnikov, ki so priključke že vplačali (1500 mark v dinarjih) vnaprej, dobili telefone najkasneje do julija v prihodnjem letu. Tako obljublja Mario Andrijašević, vodja investicijske službe koprškega Podjetja za PTT promet. Lucijska centrala bo zadovoljila potrebe za najmanj 10 do 15 let, če upoštevamo, da bo v njen močujoče namestiti 10 tisoč priključkov. Povejmo še, da so za Siemensovo centralo, Iskrino radiorelejno zvezo, za preusmeritev omrežja, prenovo dveh stavb, v katerih bodo telekomunikacijske naprave ter za antenske konstrukcije predvideli 70 milijonov dinarjev. V piranski občini si tako izboljšavo telefonske infrastrukture zaslužijo ne le zato, ker je telefonija povzročila predvsem turizmu in drugemu gospodarstvu kar precej škode, ampak tudi zato, ker gospodarstvo že lep čas plačuje dvojno ceno telefonskega impulza (verjetno največ v državi), občani pa so vnaprej pripravljeni plačati vse, kar »poštarije« zahtevajo, samo da bi enkrat le prišli do težko pričakovanih telefonov.

BORIS ŠULIGOJ

Koper: mini marina je že nared

KOPER — Dokončna ureditev koprške mini marine se bliža koncu. V nekdanjih skladiščih koprške Luke (v prostorih Slavice) so na okrog 200 kvadratnih metrih uredili pet delavnic in skladišč, od katerih so kar štiri v najem vzeli tujci, podobno pa je tudi s pisarniškimi prostori nad delavnicami. Te dni pa gradbinci dokončujejo trgovsko poslovni objekt (na posnetku), s katerim kani Marina Koper zaokrožiti svojo ponudbo.

Objekt bo dokončan do konca tega meseca, v oktobru pa bodo v njem odprli lokale oziroma predstavnostva. V zgradbi pod šolo Janka Premrla - Vojka oziroma ob poti, ki pelje od Ulice P. Lomumbe proti osrednjemu objektu marine in mestnemu kopalšču so tri etaže. V pritličju bo Emona Obala

uredila Duty free shop, ki bo po novem letu edina tovrstna trgovina v Kopru (ostale bo treba namreč zaradi sprememb zakonodaje zapreti), v prvi etaži bo 5 pisarn za poslovneže iz Slovenije in tujine, v drugi pa bo trgovina s športno opremo in opremo, ki jo potrebujejo lastniki jaht. Gradbena dela, ocenjena na okrog 2,7 milijona dinarjev, končana te dni, oktobra pa naj bi objekt tudi »zaživel«, hkrati pa zaokrilj ponudbo marine na sedanji lokaciji. In kje so običajni načrti za povečanje koprške marine?

Kot smo izvedeli »nič ni običajno«, pač pa bo koprski izvršni svet bržčas že oktobra meseca razpravljal o tem, če v Kopru hočejo, kakšna naj bo in kje naj bo tudi večja marina. Obstoje različice, ki predvidevajo gradnjo v nadaljeva-

nju sedanje marine, pa gradnjo, ki bi »pustila pri miru« mestno kopalnico, pa različico ob stari semedelski vpadnici in pred desetimi dnevi je nastala oziroma bila ponujena še ena. Tudi ob stari semedelski vpadnici, a drugačna od sedanjih.

Najnovejša različica namreč predvideva da bi se kakih tristo metrov naprej od Slavika proti Žusterni začel valobran, ki bi se »potegnil« proti staremu mandraču in končal nekoliko naprej od črpališča Kanala grande. Prek sedanjega parkirišča bi v podaljšk »ogrlice« zgradili manjši pomol in tako zaprli akvatorij marine, ki bi imela od 400 do 500 privezov. Izliv Badaševce bi podaljšali in pridobili na prostoru med Slavnikovimi garažami ter začetkom valobrana okrog 200 komunalnih privezov.

Na zunanji strani valobrana bi lahko uredili nasip za novo mestno plažo, vzdolžno ob stari semedelski vpadnici pa je predvidena gradnja dvoetažnega objekta, prek katerega bi bila speljana pešpot in kolesarska steza, kar pomeni, da komunikacije nad starim mestom in Semedelo ne bi prekinili, s poslovnimi prostori na tej relaciji pa mrtev prostor samo oživili. Na prostoru med objektom in novo semedelsko vpadnico bi bil del površin rezerviran za manipulativne površine marine, večji del pa bi lahko spremenili v park. Predlagatelj do petka pričakujejo tudi mnenje Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, nato pa dokočno odločitev občinskega IS oziroma skupščine.

DUŠAN GRČA

Prva pomembna preizkušnja za novo občinsko upravo V Nabrežini dokončno odobrili konvencijo o Sosljanskem zalivu

Devinsko-nabrežinski občinski svet je v sredo zvečer dokončno odobril konvencijo med Občino in družbo Fin.Tour (podružnica Finsepol) za turistični razvoj Sosljanskega zaliva, ki jo je že sprejel pred nekaj meseci, sedaj pa jo je dopolnil še z nekaterimi ugovori pokrajinskega nadzornega odbora. To je bila zadnja poteza v zapletenem postopku za gradnjo v zalivu, kateri bodo sedaj sledila gradbena dovoljenja, o katerih teče v teh dneh razprava v občinski gradbeni komisiji. Pred podpisom gradbenih dovoljenj pa bo moral župan Dario Locchi preveriti nekatere nejasnosti, ki še vedno spremljajo ta postopek, začenši z neresnim problemom javnih oziroma deželnih površin, katerih formalni lastnik še ni postala Cardarellijeva družba. Povsem odprto pa ostaja tudi vprašanje urbanistične ureditve sosljanskega pristanišča, za katero manjka še zelena luč deželne uprave in ministrstva za trgovsko mornarico. Konvencijo so podprli svetovalci večinske koalicije KD-SSK-PSI, proti pa so glasovali predstavniki opozicije KPI, MSI in Zelene liste.

Odbornik za urbanistiko Vittorino Caldi in župan Locchi sta uvodoma obrazložila ugovore nadzornega odbora v zvezi s to konvencijo. Nadzorniki so bili mnenja, da morajo vsa načrtovana parkirišča (za približno 2400 vozil) postati občinska last, stroške za posodobitev oziroma premestitev depuratorja pa mora v celoti kriti Fin.Tour, ki bo morala v primeru neupoštevanja teh in drugih obvez plačati ustrezne pogodbene globe. V razpravi se je prvi oglasil zeleni Andrea Wehrenfennig, ki je polemiko očital

upravi, »da zaupa Sosljanski zaliv družbi, ki ima v tem trenutku zelo hude finančne težave«. Svetovalec je kot primer navedel nedavno afero Finsepol-Delavske zadruge in delno zaplenbo gradbenega kompleksa na območju nekdanje pivovarne Dreher. Konvencija je po njegovem mnenju zelo nejasna in nepopolna, »Občina pa se je z njo spustila v zelo nevarno tveganje, ki zna imeti za upravo zelo hude posledice«. Treba bi bilo počakati na mnenja pristojnih teles o urbanistični ureditvi pristanišča ter istočasno na študijo o krajinski zaščiti prizadetega teritorija, »ki bo očitno objavljena, ko bo ves postopek že končan«. Wehrenfennig se je tudi zavzel za takojšnjo izvolitev nove gradbene komisije.

Svetovalec KPI Ivo Širca je v marsičem soglašal s stališči svetovalca Zelenih list. Uprava je tudi tokrat, kot redno doslej, izbrala pot hitrega in površnega postopka, premalo pozornosti pa je posvetila neresnemu vprašanju cestnih povezav med državno cesto št. 14 in Sosljanskim zalivom. Odbornik Caldi (PSI) je rekel, da so od družbe Finsepol v zvezi z afero z Delavskimi zadrugami prišla zagotovila, da zadeva ne bo na noben način kompromitirala sosljanskega projekta. Za pristanišče bo treba vsekakor počakati na mnenje ministrstva za trgovsko mornarico, glede gradbenih dovoljenj pa je zagotovil, da bo Občina postopala le na površinah, ki imajo popolnoma urejen pravni položaj, za ostalo pa bo treba počakati.

Razpravo sta dejansko sklenila župan in svetovalec KPI Luciano Ces-

chia. Locchi je pojasnil svoje politično gledanje do načrtovanega turističnega razvoja v Sosljanskem zalivu. Dejal je, da s težavo razume »radikalna stališča«, ki so se redno pojavljala v prejšnjem občinskem svetu »med tistimi, ki so dosledno zavračali ta projekt in med tistimi, ki so se zanj pretirano navduševali«. Po županovem mnenju je bilo v preteklosti glede tega vprašanja preveč nepotrebnih razkolov, »medtem ko je treba to problematiko obravnavati trezno in uravnovešeno«. Razvoj Sosljanskega zaliva ne zadeva samo načrte zasebnega podjetnika, ampak ima tudi javne okvire, saj bo prispeval k turističnemu in gospodarskemu razvoju ne samo krajevne, ampak tudi deželne stvarnosti. »Razumem, čeprav ne sprejemam, stališča Wehrenfenniga, ne morem pa razumeti ostre opozicije komunistov«, je še dodal Locchi, ki je zagotovil, da bo ves nadaljnji postopek spremljala »glasnost«, tako da bodo vsi dokumenti in načrti popolnoma dostopni javnosti.

Županu je neposredno odgovoril Ceschia, po katerem je treba enkrat za vselej razumeti, da KPI ne nasprotuje načrtom Cardarellijeve družbe, še manj pa razvoju zaliva, kot skušajo nekateri demagoški dokazovati. »Finsepol skrbno ščiti svoje koristi in se obnaša v skladu z interesi zasebnega podjetnika. Občina pa je njegov šibki partner, saj se stalno izneverja vlogi nadzornika in zaščitnika javnih interesov, kar konec koncev ne koristi niti samemu Cardarelliju, ki bi verjetno želel resnega in uglednega sogovornika«, je med drugim še povedal Ceschia.

S. T.

Predlog Carboneja na srečanju odbora ARE Posebna borza za pomoč deželam vzhodne Evrope

Preučevanje konkretnih zahtev vzhodnoevropskih dežel in izoblikovanje možnih oblik pomoči, ki jih lahko nudijo zahodnoevropske dežele: to je osnovni namen delovnega Odbora za sodelovanje Vzhod-Zahod Zveze evropskih dežel (ARE), ki zaseda te dni v Trstu. Na včerajšnjem srečanju so udeleženci v glavnem pregledali položaj, ki je po velikih preobratih na Vzhodu nastal v posameznih deželah, in opredelili oblike gospodarske kooperacije, danes pa bodo obiskali tržaški center BIC in Mednarodni center za teoretsko fiziko v Miramaru.

Po dogovoru med članicami ARE so v Odboru obmejne dežele posameznih držav, take, ki jih že geografski položaj sili k mednarodnemu sodelovanju. Tako Italijo zastopa Furlanija-Juljska krajina, Jugoslavijo pa Slovenija, po-

leg predstavnikov teh dveh sosednjih dežel se tržaškega srečanja udeležujejo se delegacije Katalonije (Španija), francoske dežele Rhone-Alps, belgijske Valonije, madžarske Zale, nemške Baden-Württemberg, poljske Wielkopolske in švicarske Jure, med člani Odbora v Trst niso prispeli samo predstavniki Gruzije (SZ).

Uvodnega dela tržaškega srečanja se je udeležil tudi predsednik deželnega sveta FJK Paolo Solimbergo, ki je podčrtal, da se vloga Odbora učinkovito vključuje v mrežo mednarodnih stikov, ki potekajo na ravni držav. Njegovo delo bo še toliko bolj uspešno, če bodo včlanjene dežele znale premagati razne oblike »zavisti«, ki se porajajo v veliki mednarodni areni.

Dežele vzhodnoevropskih držav potrebujejo zelo izdatno pomoč in to na raznih področjih: njihov ekonomski položaj je izredno slab, obenem pa je treba upoštevati dejstvo, da prehod iz štiridesetletnega obdobja planskega gospodarstva v tržno zahteva ogromne naložbe. Zahodnoevropske dežele bi lahko v tem okviru nudile vzhodnim pomoč predvsem v obliki raznih servisov in izobraževanja znanstveno-tehničnih kadrov. Predlog je v imenu Vzhoda na tržaškem srečanju oblikoval guverner dežele Wielkopolska. Brez pomoči in posredovanja izkušenj, ki so si jih nabrali v zahodnoevropskih državah, je podčrtal, posebno podjetništvo, ki se množično poraja v vzhodnoevropskih državah, ne bo moglo polno zaživeti. Obenem je navedel nazore podatke, in sicer, da je samo na območju Poznana v prvih šestih mesecih letošnjega leta nastalo približno 20 tisoč zasebnih podjetij.

Glede na prikazani položaj je po mnenju deželnega odbornika za stike s tujino Gianfranca Carboneja, ki v Odboru zastopa FJK, najbolj primereno, da bi Odbor za sodelovanje med Vzhodom in Zahodom deloval kot prava »borza za sodelovanje«, v katero bi se stekale prošnje vzhodnoevropskih dežel za raznovrstno pomoč in pa predlogi zahodnoevropskih dežel o oblikah kooperacije Vzhod-Zahod. Carbone je predstavil tudi dva projekta, ki jih je v zvezi s sodelovanjem z Vzhodom izdelala dežela FJK in ki jih bodo začeli izvajati v kratkem: prvi se nanaša na mednarodni seminar o upravljanju računalniških sistemov, ki se bo v sodelovanju z Mednarodnim centrom za teoretsko fiziko začel decembra, drugi pa zadeva sodelovanje med centri BIC.

Na sliki (foto Rizzo) včerajšnje zasedanje ARE v Trstu.

V Nabrežini odobrili obračun za leto 1989 Finančni primanjkljaj vzbujja zaskrbljenost

Devinsko-nabrežinski občinski svet je v sredo zvečer odobril tudi proračun finančnega poslovanja Občine v letu 1989. Poročilo preglednikov računov je prebral pristojni odbornik Bojan Brezigar, ki je orisal finančne prihodke in izdatke v pretekli poslovni dobi, katere primanjkljaj presega eno milijardo in dvesto milijonov lir. Na ta deficit je pred kratkim že opozoril pokrajinski nadzorni odbor, ki je sicer odobril proračun za letošnje leto, upravi pa je naložil nalogo, naj postopno odpravi ta visok finančni deficit.

Oračun je bil soglasno odobren, v krajši razpravi pa sta se oglašila komunist Giorgio Depangher in odbornik Brezigar (SSK). Načelnik svetovalcev KPI je dejal, da je finančna kriza Občine v marsičem odvisna od vladne politike, ki zanemarija stvarne potrebe krajevnih uprav, po njegovem pa so bili prejšnji upravitelji premalo previdni pri proračunskih zadevah, tako da bo treba v bodoče bolj pazljivo voditi občinske račune. Brezigar je vzel na znanje Depangherjeve pripombe, rekel pa je, da so dobršen del izdatkov namenili nekaterim nujnim posegom, posebno na področju javnih del, razsvetljave in kanalizacije. Teh izdatkov po odbornikovem mnenju ni bilo mogoče krčiti, občinski odbor pa bo moral pri oblikovanju proračuna za leto 1991 seveda upoštevati finančne razmere uprave. Brezigar je glede tega dejal, da bi morale krajevne uprave odobriti proračune pred koncem oktobra, vlada pa še ni odobrila izvršnih norm glede oblikovanja finančnih dokumentov, tako da upravitelji še čakajo na navodila iz Rima.

Občinski svet je tudi soglasno odobril načrt za razširitev devinskega pokopališča za skupno površino 600 kvadratnih metrov. Nadalje so tudi izvolili novo občinsko volilno komisijo, ki jo sestavljajo Brezigar (SSK), Mokole (KPI), Ulcigrai (PSI) in Parentin (KD). Predstavniki občinske uprave v nekaterih javnih ustanovah (med drugim tudi v Kraški gorski skupnosti) pa bodo izvolili na prihodnji seji občinskega sveta.

Rita Levi Montalcini na čelu sponsorjev devinskega Collegea

Nobelova nagrajenka
Rita Levi Montalcini
(teletoto ANSA)

Boršt in Zabrežec danes brez vode

Občina Dolina sporoča, da je danes, 21. t. m., od 8.30 do 12. ure zaprt vodovod v Borštu in Zabrežcu.

Včeraj so v Trstu ustanovili društvo Pro Collegio, ki bi moralo gmotno podpreti Zavod združenega sveta v Devinu. Društvo bo združevalo razne sponzorje, ki bodo s svojo pomočjo omogočili znanstveni in pedagoški razvoj ustanove. Družba IRI, zavarovalnice Assicurazioni Generali, tržaška Zveza industrijcev ter konzern Pauluzzi so že podpisali pogodbo, s katero so se obvezali, da bodo pristopili v društvo Pro collegio.

Ko je britanski prestolonaslednik princ Charles v svojstvu predsednika vseh Zavodov združenega sveta pred kratkim obiskal devinski zavod in našo pokrajino, so se domenili, da bo predsednik društva Pro collegio Nobelova nagrajenka za medicino Rita Levi Montalcini, ki je ponudbo z veseljem sprejela. Podpredsednik društva bo predsednik zavoda Corrado Belci, v upravni svet so bili imenovani predsednik IRI Franco Nobili, odvetnik Guido Pastori, Giorgio Pauluzzi in predsednik tržaških industrijcev Giorgio Toresella. Med ustanovnimi člani pa je tudi predsednik tržaškega Lloydja general Roberto Iucci.

Zadnji finančni proračun Zavoda združenega sveta je presegel 4 milijarde lir. Uprava je več kot dve milijardi lir uporabila za plače profesorjev, ki na Zavodu poučujejo, vdrževalnine za preko 200 dijakov in profesorjev stanejo približno milijardo lir letno, tem vsotam moramo še prišteti stroške za neučno osebje in za razne šolske ter izvenšolske dejavnosti. Uprava je izračunala, da jo vsak dijak stane približno 45 milijonov lir letno. S prispevki, ki jih dajejo italijansko zunanje ministrstvo, nekatere dežele (predvsem FJK) ter državne komisije Zavodov združenega sveta, lahko krije samo 40 milijonov lir. Ostanek naj bi krili sponzorji, ki so organizirani v društvu Pro collegio.

Včeraj je v okviru predmeta teorija spoznavanja devinskim študentom o bioetiki predaval ravnatelj Centra za genetsko ter biotehnoško raziskovanje mednarodne znanstvene ustanove UNIDO Arturo Falaschi. Uradna otvoritev šolskega leta pa bo prve dni novembra v Milanu.

V nedeljo popoldne na Repentabru s sodelovanjem RAI in Tržaške pokrajine Drugi koncert ciklusa glasbenih popoldnevov s skladbami manj znanih avtorjev za flavto

Drugi koncert ciklusa repentabskih glasbenih popoldnevov po posvečen glasbi, ki je v 18. stoletju »živela« v Furlaniji, ali bolje povedano v Vidmu in po raznih furlanskih gradovih. Spored obsega avtorje, ki so tam živeli in delovali, ali pa tudi take, ki so bili tam prisotni le s svojimi skladbami; o nekaterih pa sploh nimamo nobenih informacij.

Posebnost programa - skoraj vse skladbe so namreč pisane za prečno flavto - nas sili v splošnejši uvod: ko pregledujemo literaturo za flavto, opazimo, da je ta instrument v nekaterih obdobjih zelo priljubljen, v nekaterih pa manj. Zelo poenostavljena shema nam priča o priljubljenosti flavte v 16., 18. in v 20. stoletju. Proti koncu 18. stoletja opazimo kot značilnost številne flavtiste-ljubitelji in skladbe, ki so jih prav zanje pisali manj znani avtorji. Čeprav se te skladbe največkrat ne morejo primerjati z deli, ki so jih za flavto napisali Haydn, Mozart in Beethoven, pa so s svojo uglajeno govorico navduševale takratne ljubitelje. Priljubljenost flavte, ki ciklično raste ali pa upada, si moramo razložiti s splošnim (cikličnim) izpreminjanjem glasbenega okusa. Če so pred leti bolj romantično usmerjeni glasbeniki z zadržkom sprejemali nekatere lahkotnejše Mozartove skladbe, danes lahko Mozarta sprejemamo brez zadržkov. Podobno velja za manj znane Mozartove sodobnike: lahkotnost njihovih skladb danes ponovno cenimo in danes nam lahko predstavljajo pravi umetniški užitek.

Na nedeljskem popoldanskem koncertu bomo tako prvič srečali prva dva avtorja na sporedu: Francesco Allesio

nam je popolnoma nepoznan (nobena glasbena enciklopedija ga ne omenja), prav tako pa tudi Pietro Lulli (le pridevek Napolitano nam priča o njegovem izvoru). Več sreče imamo z Bellinzanijem: Paolo Benedetto Bellinzani se je verjetno rodil v Mantovi (ali Ferrarji?). V letih 1715-18 je živel v Vidmu, kjer je vodil pevce tamkajšnje katedrale. Poleg Lullija (ki pa nima nič skupnega s slavnim Lullyjem) izhajata iz neapeljskega glasbenega okolja še Tomaso Prota in nekoliko bolj poznani Nicolao (Niccolò) Jommelli. Skladatelj Pietro Pavona in Pietro Grattoni d'Arcano pa sta Furlana tudi po rodu: rojen v Palmanovi leta 1728, je Pavona študiral glasbo v Vidmu. Od leta 1750 je živel v Čedadu, kjer je bil najprej organist, nato pa vodja tamkajšnje kapele. Pietro Grattoni, rojen ob koncu 17. stoletja v manjšem kraju Chiopris v okolici Vidma, je bil plemenitega rodu in se je poklicno ukvarjal s politiko, saj je bil poslanik beneške republike v Londonu in v Versailles. Kot je bil takrat običaj, je bil tudi Grattoni glasbeno izobražen; bil je spreten flavtist in dober skladatelj (v njegovih delih zasledimo Vivaldijeve vplive). Kot zanimivost lahko povemo, da je sonato za flavto brez spremljave napisal verjetno leta 1725 za bratovo poroko. Nedeljski spored zaključujeta neznani avtor in pa skoraj neznani grof Bargellini, saj o njem vemo le malo več kot to, da je bil »milanski ljubitelj« (»dilettante milanese«).

Tudi spored manj znanih avtorjev nam lahko nudi bogato glasbeno doživetje, istočasno pa pomeni dragocen kulturni doprinos, saj lahko le tako dobimo celotno podobo nekega obdobja.

DRUŠTVO
SLOVENCEV
MILJSKE
OBČINE

in ZBOR JADRAN

vabita

vse pevce in mlade ljubitelje zborovskega petja na sestanek, ki bo danes, 21. t. m., ob 20. uri na sedežu v Miljah - Ul. D'Annunzio 62.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI
PEVSKI ZBOR
PINKO TOMAŽIČ

Danes zvečer ob 20.30 v Partizanskem domu v Bazovici

Generalka na nastop na velikem partizanskem srečanju v Kazljah

ki bo v nedeljo, 23. t. m., popoldne. Pozivamo vse pevce in recitatorje, da se zanesljivo udeležijo vaje in nastopa.

menjalnica

20. 9. 1990

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1169,55	1150.—	Japonski jen	7,602	8.—
Nemška marka	745,65	740.—	Švicarski frank	893,95	885.—
Francoski frank	222,67	220.—	Avstrijski šiling	106,037	104,50
Holandski florint	661,50	650.—	Norveška krona	193,67	189.—
Belgijski frank	36,264	35.—	Švedska krona	203,54	199.—
Funt šterling	2197,50	2170.—	Portugalski eskudo	8,423	7.—
Irski šterling	2001,90	1965.—	Španska peseta	11,906	11.—
Danska krona	195,73	191.—	Avstralski dolar	974.—	900.—
Grška drahma	7,602	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1014,75	970.—	ECU	1545,50	—

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 811-611

Deželno upravno sodišče je sprejelo zahtevo staršev dijakov šole Fran Erjavec

Zamrznili sklep o priključitvi rojanske srednje šole proseški

Deželno upravno sodišče (TAR) je včeraj sprejelo zahtevo po začasnem zamrznitvi učinkovitosti ukrepa, s katerim je tržaški šolski skrbnik Vito Campo dejansko ukinil nižjo srednjo šolo Fran Erjavec v Rojanu in jo v obliki oddeljene sekcije priključil proseški šoli Fran Levstik. Kaj to pomeni? Da bo šola F. Erjavec do dokončnega sklepa TAR ponovno avtonomna, se pravi, da mora ponovno imeti svojega ravnatelja (ki je že bil premeščen na dolinsko nižjo srednjo šolo), tajnika (ki je že bil premeščen na svetoivansko šolo), sluge, skratka, vrniti ji je treba njen prejšnji status.

Vest je seveda eklatantna in nadvse pomembna, saj je prva zmagovita bitka proti ukinjanju slovenskih šol. Priziv sta vložila v imenu staršev otrok, ki obiskujejo rojansko šolo, odvetnika Peter Sanzin in Peter Močnik. Kot smo že večkrat obširno poročali, je bil priziv, o katerem se je včeraj za zaprtimi vrati izrekel kolegij deželnega upravnega sodišča, že drugi oziroma dodatni. Prvi priziv in zahtevo po začasnem zamrznitvi učinkovitosti skrbnikovega dekreta sta odvetnika vložila 2. avgusta, vendar je sodišče suspenz zavrnilo z lakonično utemeljitvijo, češ da »ni predpostavk«. 10. septembra sta odvetnika predložila sodišču nove, dodatne razloge o nezakonnosti skrbnikovega dekreta in ponovno zahtevala zamrznitev. Tokrat je sodišče temeljiteje preučilo dokumentacijo, ugotovilo, da ukrep povzroča nepopravljivo škodo, in ga zamrznilo.

Kaj se bo sedaj zgodilo s sklepom TAR? Takoj ko bo državna advokatura (to so odvetniki, ki zastopajo javno upravo) prejela sporočilo o odločitvi sodišča (potrebni so nekaj dni), mora o tem obvestiti šolskega skrbnika, ki mora nato preklicati oba dekreta, s katerima je sporočil ravnatelju rojanske šole Josipu Pečenku, naj zaključi računovodske knjige oziroma, da bo s 1. septembrom tajnik premeščen na šolo Sv. Ciril in Metod pri Sv. Ivanu, slugi pa na šolo Levstik na Proseku. Tudi ravnatelj proseške šole Humbert Mamolo mora

preklicati dekret, s katerim je slugi ponovno »vrnil« rojanski šoli, saj se je v svojem ukrepu skliceval na dekret šolskega skrbnika. V primeru, da šolski funkcionarji ne upoštevajo sklepa upravnega sodišča, imata odvetnika pravico, da se pritožita na TAR, ki mora nato preklicati sklepa po uradni dolžnosti. Kako bo konkretno z ravnateljstvom na rojanski šoli, je sicer še uganka, kajti Josipa Pečenka je uradno premestilo šolsko ministrstvo in ne tržaško skrbništvo.

Šola Fran Erjavec bi torej že prihodnji konec tedna lahko ponovno imela izgubljeno upravno-pravno podobo. Ali bo tudi dokončna, pa bo znano šele po sklepu TAR, ki bo (če bo) o celotnem prizivu sklepal jeseni.

Ne bi radi delali računov brez krčmarja, vendar je odločitev o začasnem zamrznitvi dekreta šolskega skrbnika zmaga, ki je ne moremo in ne smemo podcenjevati, saj dokazuje, da imamo Slovenci dovolj sredstev pri obrambi svojih šol (in pravic) in da se znamo učinkovito boriti ne samo z zakoni, ampak tudi z močjo argumentov.

TAR je prvič zavrnil zahtevo po suspenzu z mršavo ugotovitvijo, da za to ni predpostavk. Skrbnikov ukrep naj bi torej ne povzročal nepopravljive škode. Zakaj je tokrat spremenil oceno? Odgovor je verjetno več, vendar si drzno domnevati, da je bila pomembna tudi vloga staršev, na katero sta se odvetnika Sanzin in Močnik na včerajšnji obravnavi še posebno oprla. Skrbnik je namreč trdil, da se pouk v šoli Erjavec redno nadaljuje in da torej dijaki niso oškodovani. Tudi če bi to držalo, pa ne gre pozabiti, da sodijo v šolski sistem tudi starši, oni pa so bili s priključitvijo k proseški šoli nedvomno oškodovani. Sklep TAR, ki jim je zaenkrat dal prav, torej potrjuje ugotovitev, da se za obstanek slovenske šole morajo aktivirati vse komponente in da je ta prva zmaga bodrilo za boj, ki nas prav gotovo še čaka.

NADJA FILIPČIČ

Včeraj na liceju France Prešeren Ravnatelji razdelili začasne suplence

V avli liceja France Prešeren so se včeraj popoldne zbrali številni supleni (na sliki D. Križmančiča), da bi končno vendarle izvedeli, kje bodo opravljali svojo delovno dolžnost v komaj začetem šolskem letu. Poleg tega, da so suplenca za nižje in višje šole ravnatelji razdelili komaj včeraj (in še to ne vse), torej dan po začetku pouka, pa je še večji problem ta, da včeraj dodeljene suplenca niso dokončne. Nekatera delovna mesta se bodo namreč sprostila še z načrtovanimi upokojitvami, predvsem pa z uradno potrditvijo štipendij za izpopolnjevanje v Ljubljani, kar se navadno zgodi šele novembra. To pa seveda pomeni, da bodo šolarji v naslednjih mesecih doživeli

še marsikatero spremembo v vrstah svojih profesorjev, kar bo povzročilo težave tako prvim kot drugim in učno-vzgojnemu procesu nasploh.

pismo uredništvu

Šolsko problematiko spraviti na pravi tir

Spoštovana kolegica Nadja Filipčič, tvoje razmišljanje o slovenski šoli na 9. strani včerajšnjega dnevnika me je izredno pretreslo: ker tvoja vprašanja, dvomi, strahovi, kritike in ljubezen in jeza so tudi v meni, od kar moja otroka hodita v šolo oz. vrtec. Pa nisem edini, saj sem se o teh temah že nešteto pogovarjal z drugimi starši in prijatelji.

Trije med mojimi najboljšimi znanci, Slovenci, se niso odločili za slovensko šolo. Da ne bi kdo mislil, da so se poitalijanci: so pravi »Slovenci doc«, ki so tako izbrali, ker je naša šola, kljub pozhrtvovalnosti nekaterih posameznikov, po obsegu in kvaliteti skromna in včasih tudi zastarela, tako da večkrat ne zadošča izzivom današnjega časa. Naj navedem samo dejstvo, da smo v mestu in predmestjih brez osnovnih šol s celodnevniim poukom in temu - ne pa poitalijancem - je treba pripisati meni znane primere osipa.

Večkrat pripisujemo raznarodovanju glavni vzrok, da se demografskemu padcu pridružuje osip slovenskih otrok in tako prevrže vso krivdo na zunanje okolje. Prepričan pa sem, da je raznarodovanje iz dneva v dan bolj posledica ne pa vzrok osipa, ki ga ne bomo zaustavili, dokler se ne bomo kvalitete šolskega in tudi izvenšolskega servisa za mladi rod lotili z vso potrebno resnostjo in fantazijo, brez slepomišljenja, ob upoštevanju želja in potreb otrok in družin, pa seveda tudi interesov šolnikov. Žal pa se šola in njeni problemi v naši javnosti istovetijo skoro izključno s problemi šolnikov na eni in z načelno narodno obrambno vlogo na drugi strani.

Tvoje današnje pogumno razmišljanje končno postavi, po mojem mnenju, problematiko na pravilni tir odkrite razprave brez skrivanja za prstki. Upam, da je to začetek plodnejše šolske kronike na našem dnevniku.

Lep pozdrav

Sergij Premru

Drevi na Opčinah večer o reformi krajevnih uprav

Komunistični svetovalci v rajonskem svetu za Vzhodni Kras prireajo danes ob 20.30 na novem sedežu sekcije KPI za Opčine in Bane na Proseški ulici št. 109 srečanje o novem zakonu o reformi krajevnih uprav.

Zakon, ki je bil dokončno odobren 8. junija letos, vnaša velike spremembe v organizacijo, delo in ustroj vseh krajevnih uprav: od pokrajinskih, preko občinskih tja do rajonskih svetov. Zakon odpira tudi možnosti za drugačne in bolj tesne stike med občani in javnimi ustanovami, ki so tradicionalno »odmaknjene« od občanov. Skratka, upravljanje javnih stvari gre prevečkrat mimo volje in tudi interesov volivcev, zato bi bilo treba odpreti nove poti, ki bi omogočile širše sodelovanje pri odločanju.

Na drevišnem srečanju z organizacijami in združenji na Vzhodnem Krasu bodo obrazložili vsebino reforme, lotili pa se bodo tudi vprašanja, kako naj bi zapisane zakone tudi v praksi izvajali, saj se navadno težave začnejo prav v tej fazi.

Pri pobudi sodelujeta tudi svetovalski skupini KPI v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu, uvodno besedo bo imel načelnik svetovalske skupine KPI v občinskem svetu Maurizio Pessato.

Na pobudo sindikatov CGIL, CISL in UIL

Danes 4-urna stavka v kovinarski stroki

V okviru prizadevanj za obnovo kolektivne pogodbe za delavce, ki so zaposleni v kovinarski stroki, so sindikalne organizacije FIOM CGIL, FIM CISL in UILM, oklicale za danes v vseh kovinarskih podjetjih (bodisi javnih kot zasebnih) štiriurno stavko. V tiskovnem sporočilu, ki so ga razposlali sindikati, piše, da je večmesečna mobilizacija delavcev že prisilila delodajalce, da so omilili svoje začetne nesprejemljive pogajalske predloge. Današnja stavka je potrebna, da bi prisilila podjetnike k stvarnejšemu upoštevanju zahtev, ki so jih predložili sindikati, še posebej kar zadeva vprašanje plač, delovnega urnika in pravic, ki bi jih morali uživati zaposleni na delovnem mestu.

Na tržaškem kazenskem sodišču zaradi prijave WWF

Odložili obravnavo proti Cardarelliju in Meridianu

Na kazenskem sodišču se je včeraj zjutraj začel proces proti voditelju družbe Finsepol Quirinu Cardarelliju. Sodno prijavo proti njemu sta vložila vsedržavni predsednik Svetovnega sklada za naravo WWF Fulco Pratesi in deželni predsednik Lige za okolje Lino Santoro, češ da je Cardarelli v tedniku Meridianu grobo obrekoval zgoraj omenjeni naravovarstveni organizaciji. Cardarellijevo izjavo v zvezi s turističnim razvojem Sesijskega zaliva je tednik objavil med nedavno volilno kampanjo za obnovitev devinsko-nabrežinskega občinskega sveta, ko so Meridiano brezplačno poslali skoraj vsem družinam v tej občini.

Sodna obravnava je trajala le nekaj minut in se bo nadaljevala v začetku decembra. Skoraj gotovo se bo takrat pred sodniki zagovarjal tudi odgovorni urednik tržaškega tednika Sergio Milic.

Na pobudo združenja G. de Banfield in Občine

Razstava kot odraz kreativnosti ostarelih

Jutri ob 18. uri bodo v palači Costanzi odprli razstavo »Veliki starci«, ki jo na pobudo odbora »Jeseni« (Gli autunni) prireja združenje Goffredo de Banfield in služba za kulturne dejavnosti pri tržaški Občini. Pripravo razstave sta omogočila Tržaška hranilnica in zavarovalnica Nordest assicurazioni.

Gre za prikaz portretov nekaterih najvplivnejših osebnosti tržaške preteklosti, ki so jih ustvarili Tominz, Pagliarini, Lonza in Levier. Ob teh pa bodo razstavljeni tudi avtoportreti, ki so jih podpisali Pison, Rietti, Scomparini, Barison, Zangrando in Lucano. Poleg njihove umetniške vrednosti pa so slike tudi nesporne dokaz, da kreativnost ne zamre z osebnim staranjem. Istočasno pa iz izbranih slik izžareva tudi podoba včasih trpeče starosti, ki pa je vselej polna življenja.

Z razstavo v palači Costanzi pa se dejansko šele začenja niz septembrskih pobud združenja »Goffredo de Banfield« namenjenih različnim vprašanjem starostnikov. V petek, 28. in v soboto, 29. t. m., bosta namreč na sporedu znanstveni simpozij o ustvarjalnih potencialnostih starostnikov in regata »Trofeo challenge baron Banfield«, ki se je lahko udeležijo samo tekmovalci stari nad 60 let.

V spremni besedi k razstavi je Maria Luisa de Banfield, predsednica Združenja in prirediteljenega odbora, zapisala, da je osnovni namen pobude uvesti razpravo o ostarelih. Slike »velikih starcev« so seveda poklon starostnikom, ki so lahko računali na nadpovprečne življenske pogoje, obenem pa so lahko tudi odlična priložnost za razmislek o s plošnem položaju starostnikov v našem mestu.

Doprinos tržaškega občinskega odborništva za kulturne dejavnosti pa je bil prvenstveno v tem, da je dalo na ogled vrsto dragocenih slik, ki so zasebna last in ki širši javnosti niso dostopne. Z razstavo skušajo tudi dokazati, je v posebnih tiskovnih noti poudaril občinski odbornik Sergio Pacor, da lahko predstavniki »tretje mladosti« računajo na vrsto konkretnih pobud in ne samo na splošno izraženo upanje.

Množični prihod Albancev spravil Občino v hude težave

Število albanskih državljanov, ki so zaprosili za politični azil v Trstu, je po zadnjem prihodu ladje »Palladio« iz Drača naraslo na 130 oseb. Kar 50 od skupnih 225 potnikov albanske narodnosti, ki so v sredo pripluli v Trst, se je namreč odločilo, da se zaenkrat nastani v našem mestu. S tem pa so se še pomnožile težave tržaške občinske uprave in raznih javnih ustanov, ki so v skladu s tako imenovanim Martellijevim zakonom pristojne za reševanje položaja prišlekov iz držav, ki niso članice EGS.

V skupini 50 albanskih državljanov, ki so včeraj na tržaški kvesturi zaprosili za politični azil, je tudi 14 mladoletnikov, vsi pa so v bistvu brez osnovnih finančnih sredstev. Prištetih jih je treba 80 Albancev, ki jih je tržaška Občina že nastanila v razpoložljivih skrbstvenih strukturah. Občinska sredstva pa se iztekajo, kot tudi skorajda ni več prostora v posebnih centrih.

Na račun posegov Občine v korist albanskih državljanov pa je bilo izrečenih več pripomb, ki so našle prostor pri sredstvih javnega obveščanja. Zato je občinski odbor včeraj izdelal posebno, precej razčlenjeno stališče. Predvsem, piše v noti, želi odbor javnosti

posredovati nekaj pojasnil v zvezi s trenutnim položajem.

Na seji, ki ji je predsedoval župan Richetti, so v prvi vrsti poudarili, da občinska uprava in razni skrbstveni občinski uradi niso bili nepripravljeni na pritok albanskih državljanov, saj je bil po zadnjih dogodkih v državi množičen odhod predvidljiv. Že od poletja sem pa je postalo jasno, da bodo skupine Albancev zapuščale domovino s trajektom, ki povezuje Drač s Trstom. Občina, je podčrtal odbornik za skrbstvo Berce, je pravočasno poskrbela začasno namestitev prišlekov, pri tem pa je v skladu z novim zakonom o političnem azilu, vstopu in postanku državljanov iz držav, ki niso članice EGS, tudi sodelovala s prefekturo in vsemi ostalimi pristojnimi telesi.

Tako množičen prihod zadnjih dni pa je spravil Občino v hude težave, istočasno pa se izteka rok za pomoč prvim skupinam prišlekov (zakon določa največ 45 dni, v katerih so prišleki lahko deležni raznih oblik pomoči). Zato se je občinski odbor odločil, da zaprosi za pomoč in sodelovanje Deželo, istočasno pa je zaprosil ministra za notranje zadeve za dodatna pojasnila. Vsekakor bodo o nastalem položaju čimprej razpravljali na prefekturi.

Pozno popoldne neurje s točo na zahodnem Krasu zvečer pa nali v mestu in plaz na Obalni cesti

Težki svinčeno sivi oblaki, ki so se po včerajšnjem čudnem soparnem dnevu okrog 16. ure začeli zbirati nad pokrajino, so svojo energijo spustili predvsem nad zahodnim delom kraške planote, medtem ko so mesto v prvi »rundi« posuli le z nekaj kapljami dežja. Okrog 16.30 so se tako z največjo silo znesli nad območjem devinsko-nabrežinske občine pa vse do Križa in Zgonika oziroma Samatorce, kjer se je dež pomešan z za lesnik debelo točo ulil kot za stavo in povzročil celo vrsto poplav. Povrhu je zmanjkala tudi električna energija (na zahodnem Krasu celo za debelo uro, na Opčinah pa le za 15 minut), kar je seveda povzročilo hude težave predvsem v prometu.

Avtomobilisti so imeli največ preglavic od Devina do Barkovej, kjer so bili zaradi naliva prisiljeni ustavljati vozila ob cesti, ki jo je prelila debela plast deroče vode. Drugih težav sicer ni bilo, promet pa se je še zlasti upočasn timer v bližini križišč, kjer so zaradi padca električne napetosti odpovedali semaforji. Med njimi je bilo tudi nekaj mestnih semaforjev, ki pa so jih občinski tehnikci sorazmerno hitro spet usposobili. Mestni redarji pa so imeli največ problemov na Opčinah, kjer je

15-minutni izpad energije ustavil semafor na križišču s Trbiško cesto in ustvaril še večjo gnečo od običajne. V času neurja pa k sreči ni prišlo do zažvanejših prometnih nesreč.

Kot po pravilu v takih primerih, so seveda imeli največ dela gasilci. Na pomoč zaradi poplav so morali prav vsi: gasilci iz Trsta in z Opčin kot tudi tisti iz starega pristanišča. Deset gasilskih ekip je opravilo okrog dvajset posegov, predvsem v Devinu, Sesijsku, Sempolaju in Samatorci, kjer je dež poplavljal vrsto kletnih prostorov, v Smatorci pa hišo v gradnji. V Devinu jih je npr. poklicala uprava Jadranskega zavoda združenega sveta, ki ima v najemu več rezidenčnih poslopj za svoje dijake. Ponekod je voda v kleti dosegla tudi pol metra višine in gasilci so porabili več ur, da so jo izčrpali.

Kot rečeno, je bil dež na zahodnem Krasu pomešan s točo, ki pa je bila k sreči drobna in ni povzročila večje škode na trti in poljščinah. V zagato ni spravila niti tistih, ki so se včeraj popoldne nahajali na morju, saj so očitno imeli dovolj časa, da so se še pred ulivom umaknili na suho. Izpad električnega toka pa je ponagajal nekaterim

osebam, ki so se v tistem času nahajale v dvigalih in so pač morale počakati na prihod gasilcev.

Toda, poglavja o neurju s tem še ni konec. Komaj je je pomešan na Krasu, se je ulilo v mestu. Gasilci še niso končali vsega dela, ki jim ga je prinesel prvi nali, ko se je nevihta nekaj po 20. uri z vso močjo razbesnela v mestu. Ob močnem bliskanju in grmenju se je zlilo toliko dežja, da je mestna kanalizacija spet padla na izpitu. Otoki niso mogli požrti zaloga in kot običajno se je odprlo kup kanalizacijskih pokrovov, iz katerih je ponekod (npr. pri Sv. Ivanu) bruhnila smrdeča vsebina mestne kanalizacije. Manjkalo ni seveda niti običajnih poplav, tako da so morali tržaški gasilci opraviti kakih 15 posegov.

Največ dela pa jih je kmalu po izbruhu naliva čakalo na Obalni cesti, kjer se je v bližini gostišča »La Costiera« med Grljanom in Križem usul zemeljski plaz oziroma zemlja, pomešana s kamenjem. K sreči ni povzročil večje škode avtomobilistom, če izvzamemo to, da je bila cesta skoraj dve uri zaprta za promet. Toliko, kolikor so rabili gasilci, da so jo spet usposobili.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV v interpretaciji G. Boset-tija.

VERDI

Simfonična sezona 1990/91 - Pri bla-gajni gledališča Verdi je v teku vpisova-nje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13.00 in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Simfonična sezona 1990/91 - Danes ob 20. uri (red B) ponovitev baleta v iz-vedbi baletne skupine BALLETS DE MONTE CARLO. Na sporedu skladbe Mahlerja, Shoenberga in Stravinskega. Dirigent David Garforth, pri klavirju Na-tascia Kersevan; igra orkester gledališča Verdi. Vstopnice so na razpolago pri bla-gajni gledališča.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abon-majev.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Mr. & Mrs. Brid-ge, r. James Ivory.
EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Pretty Wo-man, r. Garry Marshall.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 22.00 L'-africana, r. Margarethe Von Trotta.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Sotto shock, □
NAZIONALE II - 16.20, 22.00 Marina, un vulcano di piacere, porn., □□
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Cattive companie.
NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Ragazzi fuori, r. Marco Risi, □
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Ancora 48 ore, i. Eddie Murphy.
MIGNON - 15.30, 22.15 L'albero del male.
EDEN - 15.30, 22.00 Scontri bestiali in Italia, porn., □□
CAPITOL - 16.00, 22.00 Revengel.
LUMIERE - 17.00, 22.15 Pepi, Luci, Boom e le altre ragazze del gruppo, r. Pedro Almodovar, □
ALCIONE - Dvorana rezervirana. Jutri 17.00, 22.10 Chi ha paura delle streghe.
RADIO - 15.30, 21.30 Night live - dan-zatrici erotiche, porn., □□

koncerti

Devinski grad
Jutri, 22. t. m., ob 15. uri se bo zaklju-čila tretja izvedba mednarodnega glas-benega natečaja "Castello di Duino", ki je letos namenjen violončelu. Udeležen-cev je 42 in prihajajo iz ZDA, Sovjetske zveze in Japonske.
Danes, 21. t. m., ob 20.30 bo v okviru glasbenega natečaja nastopil oboist Mal-com Andrew.

Gledališče MIELA REINA
Jutri, 21. t. m., ob 20.30 bo v sklopu koncertne sezone 1990 na sporedu kon-cert oboista MALCOMA ANDREWA, dobitnika 1. nagrade natečaja "Devinski grad 1989". Na programu skladbe Mozar-ta, Milhauda, Brittena, Boria in Kalivode.

Repentabska cerkev
V nedeljo, 23. t. m., ob 18. uri bo v repentabski cerkvi drugi glasbeni po-poldan stare in sodobne glasbe, ki jih prireja GALLUS CONSORT v sodelova-nju s tržaškim deželnim sedežem RAI in tržaško pokrajino. Na sporedu bo glasba 18. stoletja iz furlanskih glasbenih arhi-vov v izvedbi GALLUSA CONSORT, ka-terega sestavljajo Miloš Pahor (prečna in kljunasta flavta), Erika Slama (prečna flavta), Dina Slama (Čembalo) in Irena Pahor (viola da gamba).

Terasa Ausonia
Danes, 21. t. m., ob 22. uri bo na spo-redu zaključni večer glasbenega nateča-ja »Musica & Amiciziaz«.

razstave

Na gradu sv. Justa bo razstava ruske-ga slikarja, kostumista in designerja Er-tēja odprta do konca septembra. Urnik: od 10. do 19. ure.

V galeriji Cartesius je do 3. oktobra na ogled razstava slikarja Giovannija DUIZA.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo od jut-ri, 22. t. m., do 12. oktobra na ogled ret-rospektivna razstava slikarja DYALMA STULTUSA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu bo do 14. oktobra na ogled anto-loška razstava del slikarja Santa TOMAI-NA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in ki-parjev E. Cafiera, F. Ferzinja, G. Graneri-sa in R. Tigellija. Urnik vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke Miele REINA. Slike se nanašajo na ob-dobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega ob-dobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramar-skem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan LIA od Banov. Vse najboljše ji želijo vsi do-mači, posebno pa vnuk Nikolaj.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev v Trstu sporoča, da bodo uradi odprti po starem, običajnem urniku in sicer od po-nedeljka do petka ob 8.30 do 13.00 in popoldne od 15.30 do 18. ure.

50-letniki z Opčin, od Banov in Fer-lugov so vabljeni danes, 21. t. m., ob 20. uri v Prosvetni dom na Opčinah na pri-pravo skupnega praznovanja.

Godbeno društvo Prosek vabi v glas-beno šolo novo godbenike. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek od 20. do 21. ure v Soščevi hiši.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši je v septembru zaprta zaradi preureditve knjižnega fonda.

Godbena šola V. Parma obvešča, da je v teku vpisovanje novih godbenikov za leto 1990/91. Vpisovanje se vrši pri Danjelu Malalanu v baru v Trebčah vsak dan od 17. do 19. ure razen ob petkih, sobotah in nedeljah.

Tržaška knjigarna obvešča cenjene odjemalce, da bo odprta v ponedeljek, 24. t. m. s sledečim urnikom: od 8. do 13. ure ter od 14. do 19. ure. Nadalje sporoča novi delovni urnik: torek, sredo, četrtek in petek, od 8. do 13. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure.

Nadaljevalni in ponovitveni tečaj akupresure, refleksologije in šiatu, ki ga vodi prof. Helena Bizjak bo jutri, 22. t. m., ob 14. uri in v nedeljo, 23. t. m. dopol-dne v Domu A. Sirka v Križu.

Danes, 21. t. m., ob 20. uri pri Grande Fraternità Universale, Ul. S. Lazzaro 5, bo predaval psihiater Boris Kariš o psi-holoških in duhovnih razvojnih faktorjih. Sledili bodo seminarji.

Društvo Kardiopatikov Sweet Heart - Dolce Cuore Trst naznanja, da poteka te-čaj telovadbe za kardiopatikove. Vpišejo se lahko bivaajoči v občinah: Devin-Nabre-žina, Repentabor, Zgonik, Dolina in biva-joči v okoliških vaseh Bazovica, Padriče, Trebče, Opčine, Prosek, Kontovel in Križ. Vpisovanje v tajništvo društva, Ul. Massimo D' Azeglio 21/c, tel. 724646 ob ponedeljkih in četrtkih od 9.30 do 11.30, ali telefonsko pri g. Luigiju Padovanu, tel. 211463 v večernih urah.

Jesen skozi gib: ob 2. do 6. oktobra t. l. plesni seminar za vzgojitelje, mentorje otroških skupin, kulturne delavce... Vodja Igor Jelen iz Studia za ples iz Celja. Povezava likovne, gibalne, plesne dejav-nosti, videoposnetki, ogled plesne pred-stave soba 3-6-6. Informacije in prijave: ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767303) ob ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Jesen skozi gib: plesne delavnice za otroke. Vsako soboto popoldne od 13. oktobra do 24. novembra 1990. Vodi Igor Jelen - Studio za ples iz Celja. I. delavni-ca - starost od 6. do 8. leta, II. delavnica - starost od 9. do 12. leta ter III. delavnica - starost od 13. do 18. leta (plesni trening in jazz balet). Informacije in prijave: ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20. tel. 767303 ob ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Odbor skupnosti borcev 19. SNOUB »S. Kosovel« vabi vse borce svoje briga-de, da se 23. t. m. udeležijo rednega vo-lilnega zbora brigade, ki bo v Kazljah (v lovski koči) ob 11. uri, da bomo svoje delo lahko opravili pred proslavo ob 45-letnici zmage nad fašizmom, ki bo istega dne v Kazljah ob 15. uri in na kateri bo slavnostni govornik predsednik predsed-stva Republike Slovenije, Milan Kučan.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi vabi borce, aktiviste in vaščane na vseljudo zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani (Lov-ska koča). Slavnostni govornik bo pred-sednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan.

Sekcija VZPI-ANPI Bazovica vabi borce, aktiviste in vaščane na vseljudo zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani (Lovska koča). Slavnostni govornik bo predsednik pred-sedstva republike Slovenije Milan Ku-čan.

Sekcija VZPI-ANPI Zgonik vabi bor-ce, aktiviste in vaščane na vseljudo zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani. Slavnostni go-vornik bo predsednik predsedstva re-publike Slovenije Milan Kučan.

Predsedstvo in pokrajinski odbor ANPI iz Trsta pozivata vse borce in čla-ne sekcij, da se v nedeljo, 23. t. m. mno-žično udeležijo manifestacije ob 45. ob-letnici zmage nad fašizmom, ki bo v Kaz-ljah ob 15. uri.

Sekcija VZPI-ANPI Devin-Nabrežina vabi borce, aktiviste in vaščane na vse-ljudsko zborovanje ob 45. obletnici zma-gue nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel vabi borce, aktiviste in vaščane na vse-ljudsko zborovanje ob 45. obletnici zma-gue nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani.

Sklad Mitja Čuk prireja tudi letos po-poldanske lekcije v pomoč šolskemu delu učencev in dijakov. Vpisovanje vsak dan (razen ob sobotah) do 28. t. m. med 9. in 12. uro na sedežu Sklada, Pro-seška ul. 131 - 133, Opčine.

Na Skladu Mitja Čuk bodo z oktob-rom zopet začele šiviljske usluge za mala popravila. Zglasite se lahko vsako sredo do 12. ure.

Od ponedeljka, 24. t. m. do konca me-seca bodo na razpolago na Skladu Mitja Čuk med 9. in 12. uro fotografije Polet-nega centra.

izleti

Ogled razstav o Langobardih - Klub prijateljstva, ki se zbira v Ul. Donizetti 3 v Trstu prireja v petek, 28. t. m., celod-nevni izlet za starejše občane v Čedad in Passariano na ogled razstav o Langobar-dih. Vpisovanje v trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, tel. 60542, še jutri, 22. t. m.

SPDT prireja avtomobilski izlet na Bavški Grintavec 22. (popoldne) in 23. t. m. Vpisovanje na ZSŠDI (tel. 767304).

Bi si rad ogledal lepote Rima od 18. do 21. oktobra za 205.000 lir? Za informa-cije telefonirati na št. 200150 (Škrk Fran-ka) od 19. do 21. ure. Vpisovanja vključ-no do 5. oktobra t.l.

šolske vesti

Sklad Mitja Čuk bo organiziral v šol-skem letu 1990/91 od oktobra dalje izpo-polnjevni tečaj 70 ur pod vodstvom strokovnjakov, namenjen šolnikom in vsem, ki se poklicno ukvarjajo z mladi-no, posebej z razvojno moteno in z otro-ki, ki imajo učne težave. Informacije in prijave po telefonu št. 212289 ali osebno v uradu, Proseška ul. 131-133, Opčine, do 28. t. m. med 9. in 12. uro.

Slovenski visokošolski sklad "Sergij Tončič" v Trstu razpisuje v akademskem letu 1990/91 štipendije oz. podpore name-njene rednemu študiju ali izredni raziska-vi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini. Pogoji so naslednji: 1. prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske na-rodnosti s stalim bivališčem v deželi Fur-laniji-Julijski krajini; 2. imeti morajo do-ber šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zre-lostnega izpita ali vsaj dve tretjini oprav-ljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti ter 3. pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki. Lastnorodne prošnje s kratkim curricu-lum, opremljene z družinskim listom pro-silca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad "S. Tončič", pisarna Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informa-cije na tel. št. 742405 ali 365260.

Sindikar slovenske šole organizira s prihodnjim tednom tečaj za nestalne učitelje, ki se bodo udeležili izrednega in rednega natečaja, ki bo v kratkem razpi-san. Prijave sprejema SŠS - Ul. Carducci 8/II nadstr., tel. 370301, ob torkih in četr-tkih med 11. in 12. uro in ob sredah in petkih med 16. in 17. uro.

Pri Gantarjevih se veselijo in ma-lega

MARKA

slavijo. Srečnima staršema ter sestri-cama vse najboljše, malemu pa veli-ko sreče želijo upravni odbor, nad-zorni svet ter kolektiv Kmetijske za-druge v Trstu

včeraj - danes

Danes, PETEK, 21. septembra 1990
MATEJ

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 19.06 - Dolžina dneva 12.16 - Luna vzide ob 9.29 in zatone ob 19.37.

Jutri, SOBOTA, 22. septembra 1990
MAVRICIJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.53 naj-nižja -38 cm, ob 11.07 najvišja 51 cm, ob 17.34 najnižja -46 cm, ob 23.34 najvišja 28 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1012,3 mb narašča, brezvetrje, vlaga 74-odstotna, nebo ob-lačno, morje mirno, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gianluca Salateo, Luca Morgera, Janos Jurincich, Federica Fil-stum, Diego Grego, Federico Strazzullo, Nicolò Strazzullo, Antonia Boni, Gian-maria De Vecchi.

MURLI SO: 67-letni Mariano Vallone, 81-letni Angelo Sandrin, 71-letna Anna Pecar por. Colombin, 38-letna Gabriella Antolli, 50-letna Marisa Bubnic por. Montuori, 85-letni Duilio Gullin, 91-letni Giovanni Lauvergnac, 73-letni Mario Zu-belli, 62-letni Primo Donaggio, 59-letni Piero Biagi, 86-letna Giovanna Benussi vd. Bucin, 86-letni Mariano Diquai.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. septembra 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.
MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.
MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

Ob rojstvu malega

MARKA

upravitelji in nameščenci posojilnice v Nabrežini čestitajo srečnima staršema, malemu Marku pa želijo vso srečo na življenjski poti.

TOPEL, UDOBEN, UGODEN, GOTOV.

SEVEDA,

SAJ JE METAN!

Želimo manj onesnaže-no prihodnost za nas in za naše otroke? Danes je to mogoče, hvala metanu, naravni energiji, ki dobro izgore-va in ne onesnažuje neba in okolja. Poleg tega je metan tudi zelo udoben. Ni potrebno, namreč, da ga nabavimo v zalogah, saj je dovolj, da odpremo pipo, in imamo na razpo-lago vso energijo, ki jo potrebujemo. Njegov dotok je gotov in stalen: prihaja k nam iz-pod zemeljske površine, in pride do tvoje hiše brez prekinitve dobave. Če stvar dobro premi-sliš, ugotoviš, da je tudi cena ugodna. Si lahko predstavljaš kaj primer-nejšega za ogrevanje tvoje hiše? Če želiš vedeti kaj več o priključitvi in dobavi, pokliči ACEGA, tvoje podjetje za dobavo plina.

OBČINSKO PODJETJE ZA DOBAVO ELEKTRIKE, PLINA IN VODE
Ul. Genova 6, - Trst - Tel. 040/77931

S 1. oktobrom na Radiu Trst A

Mladi val, »kinotto« in fantastične nagrade

Prvega oktobra štarta na valovih Radia Trst A prenovljeni Mladi val (od ponedeljka do petka, 17.40 - 19.00), za katerega skrbijo uredniki Marija Breclj, Maja Lapornik, Martina Repinc (od februarja Boris Devetak) in Andro Merku.

Ena od tolkih in velikih novosti Mladega vala je ponedeljkov »KINOTTO«, to je peneta brezalkoholna oddaja s presenetljivimi aferami, ki obsega veliko novih rubrik, od post-demencialne socio-antropo-ve-terinarno-vzgojne »Socioglasbe« do tekočih razmišljanj v kopalni kadi Andra Merkùja »Kinotto in juhica«. Oddaja bo imela tudi stalnega mesečnega gosta; oktobra bo zaželeni gost priznana tržaška pevka Giulia Crocini (solistka Witz Orchestre in priljubljenega ansambla Happy Day). Spremljala jo bosta izmenično prav tako nadarjena pianista Marco Ballaben in Stefano Franco (ki se je letos predstavil širšemu občinstvu v Baudovi oddaji »Gran premio« na prvi državni televizijski mreži). Pozneje bo gost oddaje tudi Andrej Šifrer, ki je pred kratkim izdal novo kaseto.

Seveda ne bo manjkalo kvizov in prav v tem je velika novost oddaje »KINOTTO«. Vsak mesec si bodo lahko poslušalci priborili eno ali več vstopnic (vštevši prevozno sredstvo) za rock koncert (pravočasno bomo obvestili bralce oziroma poslušalce, za kateri koncert gre). Kaj morajo napraviti poslušalci, da si pridobijo vstopnico? Nič lažjega: dovolj je, da zavrtijo številko 362875 med rubriko »Rock koncert kviz« in pravilno odgovorijo na najrazličnejša vprašanja (od lahke glasbe do športa, od umetnosti do aktualnosti). Skratka je to kviz s točkovanjem: kdor bo dosegel največ točk do konca meseca, bo tudi srečni zmagovalac vstopnic! V teku oddaje bo na sporedu tudi »Kviz demens«, to je manj resen, zabavni kviz, kjer

Oktobrski gost nove radijske oddaje bo pevka Giulia, ki jo ljubitelji glasbe poznajo kot odlično interpretko v ansamblu Happy Day

bodo lahko dobili poslušalci najrazličnejše plošče. Kaj naj napravijo poslušalci, če si želijo priboriti plošč? Nič lažjega: dovolj je, da pravilno odgovorijo na kviz, ki bo vsako nedeljo objavljen v našem časopisu (tudi v tem primeru bo treba zavrteti telefonsko številko Radia Trst A). No, skratka se bodo poslušalci lahko kratkočasili z dobro glasbo, s priznanimi gosti, z resnimi in manj resnimi kvizi ter z zabavnimi posigi Andra Merkùja. Veselo zabavo!

Včeraj je umrla sicilska pevka Rosa Balistreri

Včeraj zjutraj je v palermški bolnišnici umrla pevka sicilske ljudske glasbe Rosa Balistreri. Civilni pogreb bo v strogo zasebni obliki danes v Firencah. Balistrerijeva je imela 62 let.

Rosa Balistreri je bila »folk-singer« Sicilije, glas avtentičnega in starega kmečkega italijanskega otoka, ki se je odlično znašla na odru, na koncertih med ljudmi kot tudi v snemalnih kabinah. Z Balistrerijevo je s tega sveta odšel še košček tiste tradicije, ki so jo oblikovali »pupari« in »cantastorie«, varovalci umetniške zakladnice s pridihom ulic in vasi, s koreninami v davni. Na njeno artistično formacijo je močno vplivalo obdobje, ki ga je pevka preživela v Firencah z nekim slikarjem, katerega atelje sta obiskovala tudi Renato Guttuso in Leonardo Sciascia. Okrog leta 1975 se je Balistrerijeva seznanila z Dariom Fojem. Z njim in Ciccio Busacco je pripravila uprizoritev »Ci ragiono e canto« (Razmišljam in pojem), s katero je gostovala po vsej Italiji. Predstava je govorila o progresivni državi in bičala vsake vrste deviacij. Leta 1978 je Salvo Licata zanjo napisal »La ballata del sale« (Balada soli), ki jo je potem na odru upodobil znani režiser Maurizio Scaparro. In v še mnogih gledaliških predstavah je sodelovala pevka, ki je poosebljala pravi ljudski duh Sicilije.

Rosa Balistreri se je rodila v Licati in bila med najbolj znanimi sicilskimi pevci v svetu. Posnela je tudi več plošč, prve v polovici šestdesetih let, s katerimi je povstvarjala in valorizirala staro kulturo Sicilije. Zadnjo ploščo »Concerto di Natale« (Božični koncert), v sodelovanju z glasbenikom iz Catanie Pippom Russom, je posnela leta 1984.

Srednjeevropski dih v jazzovski glasbi

Pred kratkim je izšla nova plošča oziroma compact disc Maria Fragiaco, ki jo je tržaški glasbenik posnel skupaj z Markusom Stockhausnom in jo naslovil »Mitteleuropa«.

Fragiaco je v italijanskem glasbenem svetu že dokaj uveljavljen trobentar, cenijo pa ga tudi drugod po Evropi in njegove skladbe uvrščajo v razne izbore na ploščah. Ukvarja se predvsem z jazz glasbo, med svojo kariero je ustanovil že več tovrstnih glasbenih skupin, nazadnje v Milanu, kjer živi, »Jazz Quatter Quartet«. Trenutno je član skupine »Mitteleuropa Ensemble«, ki jo je sam ustanovil leta 1988. Glasba te skupine se od vseh drugih razlikuje po svoji originalnosti in novih idejah: jazzovske invencije na podlagi folklorne glasbe, avstrijskih maršev in kompozicij srednjeevropskega pridiha.

Na sliki: Mario Fragiaco

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

BALETNA ŠOLA

Mnogim med nami se je v prejšnji sezoni tožilo po baletni šoli. Zato je SSG sklenilo nadaljevati z dolgoletno tradicijo in znova odpirati vrata vsem, ki jih zanima klasični in jazz balet.

Pričetek pouka bo 1. oktobra. Vpisovanje in informacije na upravi SSG, Ul. Petronio 4, tel. 734265, vsak delavnik od 10. do 14. ure.

Sestanek s starši ter novimi in starimi gojenci bo v vadbenih prostorih Kulturnega doma istega dne ob 16. uri.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nad.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Film: Faccia da schiaffi (kom., lt. 1969, r. Armando Crispino, i. Gianni Morandi), vmes (11.55) vreme in kratke vesti 12.30 Nanizanka: Provaci ancora Harry 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Dežele v ogledalu 16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big! 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Variete: Aspetta e ved... RAI!	8.15 Nan.: Lassie, 8.40 Ho sposato tutta la famiglia 9.30 Tečaj, angleščine in francoščine 10.00 Film: La signora delle undici (dram., Fr. 1947, r. J. Devaivre) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanka: Capitol Dnevnik 13.00 Dnevnik 13.45 Nadaljevanka: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.25 Nan.: Mr. Belvedere 16.50 Film: Sopra di noi il mare (vojni, VB 1965, r. Ralph Thomas, i. John Mills) 18.30 Športne vesti 18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Glasbena komedija: A che servono gli uomini? (i. Ombretta Colli, glasba Giorgio Gaber) 22.55 Dnevnik - nocoj 23.05 Dokumentarec: Po deželi melodrame 23.55 Dnevnik in horoskop 0.10 Film: S.P.Y.S. (kom., ZDA 1975, r. Irving Kershner, i. Elliott Gould)	12.00 Vabilo v gledališče: Medeja (Evripid, i. Sarah Ferrati) 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarna oddaja: Tisočletje kijevske cerkve - Zgodovina in liturgija 15.30 Vodno smučanje (iz Milana) 16.10 Jahanje 16.50 Mednarodni turnir v biljardu 17.50 Kolesarska rubrika: Bici & Bike 18.10 Poletje Magazine 3 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci 20.00 Variete: Prove tecniche ore 20.00 20.30 Nanizanka: I professionisti - La grande rapina 21.25 Film: Duel (pust., ZDA 1972, r. Steven Spielberg, i. Dennis Weaver, Jacqueline Scott) 22.55 Večerni dnevnik 23.00 Aktualno: Lo spettacolo in confidenza - Laura Morante 23.40 Pred 20 leti 0.05 Nočni dnevnik	9.00 Spored za otroke in mlade: nan. Ključkeve dogodivščine 9.25 Mozaik. Dokumentarica: Slovenija, 9.50 Afera prisluškovanja 10.20 Nadaljevanka: Mihajlo Lomonosov (pon. 5. dela) 11.35 Video strani 14.35 Žarišče (pon.) 15.05 Dok.: Slovenija (pon.) 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke in mlade: dok. Gradovi v Sloveniji, 18.35 nan. Pet prijateljev 19.00 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik, Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: V 80 dneh okoli sveta 21.15 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nanizanka Družinske vezi in film Vztrajnež (dram., ZDA 1968, r. John Frankenheimer, i. Alan Bates, Dirk Bogarde)	13.00 Tednik: Gol d'Europa 14.00 Rubrika: Veliki tenis 15.45 Rubrika: Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - špansko prvenstvo 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Rubrika: Tuttocalcio 20.30 Nogomet - nemško prvenstvo 22.15 TVD Novice 22.30 Oddaja o košarki: Assist 23.30 Rubrika: Il meglio di Koper 24.30 Nogomet - nemško prvenstvo	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 8.30 Veliki uspehi Beatlesov; 9.10 Mladinska nadaljevanka: Ukradeni mesec (Ludvik Aškenez, zadnji del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Revival; 12.00 Goriški Film video monitor 1990; 12.20 Orkestri; 12.40 Slovenski zbori; 13.20 Melodije; 13.40 Oblaki so rudeči; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Stari časi družabnosti; 16.35 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden ruskih skladateljev; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Zvočne kulise; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nanizanka: Simon Templar, 9.00 Alfred Hitchcock, 9.30 Diamonds - Il cavallo 10.30 Film: Molly (kom., ZDA 1950, r. Walter Hart, i. Gertrude Berg) 12.30 Nan.: Due come noi - Alibi per un maniaco 13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie (vodi Corrado Tedeschi) 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV 16.55 Kvizi: Doppio slalom (vodi Paolo Bonolis), 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove (vodi Gerry Scotti), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.30 Glasbena oddaja: Vota la voce '90 (vodita Maria Teresa Ruta in Red Ronnie) 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Nanizanka: Marcus Welby M.D. - Il professore	8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.35 Nadaljevanka: Sentieri 15.40 Nanizanka: Falcon Crest - Aria di tempesta 16.45 Nadaljevanka: La valle dei pini 17.20 Nanizanka: General Hospital 17.55 Nad.: Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Laurenti) 19.30 Nanizanka: Dynasty 20.30 Film: La donna del fiume (dram., lt. 1955, r. Mario Soldati, i. Sophia Loren, Rick Battaglia) 22.30 Film: Matrimonio all'italiana (kom., lt. 1964, r. Vittorio De Sica, i. Sophia Loren, Marcello Mastroianni) 0.25 Nanizanki: Mannix, 1.25 Barnaby Jones - Detective per un figlio	7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanka: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy Days, 14.30 Compagni di scuola, 15.00 Supercar 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia in risanke 18.00 Nanizanka: Batman, 18.30 Tarzan, 19.30 Casa Keaton - Matricola universitaria 20.00 Risanke: Alvin 20.30 Film: Bat 21 (vojni, ZDA 1988, r. P. Markle, i. Gene Hackman, Danny Glover) 22.35 Rubrika: Calciomania (vodi Maurizio Mosca) 23.40 Variete: Playboy Show 0.40 Nanizanki: Chips, 1.40 Benson	8.30 Nanizanka: Arthur, 9.30 Laredo, 10.30 Collaborators, 11.30 Lespie 12.30 Film: in risanke 15.00 Nan.: Captain Power 15.30 Film: Acquasanta Joe (western, lt. 1971) 17.00 Nanizanki: Zufall, 18.00 Galactica 19.00 Film: in risanke 20.00 Nan.: Flash Gordon 20.30 Film: A faccia nuda (krim., ZDA 1984, r. B. Forbes, i. R. Moore) 22.30 Aktualno: Blue News 23.00 Film: Columbia Connection (pust., r. Lan Kowalewich, i. Britt Ekland) 0.30 Rubrika o motorjih	10.00 Nadaljevanka: Un uomo due donne 11.00 Razstava: Rimska šola 11.30 Nad.: Vite rubate 12.30 Rubrika 13.05 Nad.: Capriccio e passione, 13.40 Potere, 14.20 Un uomo due donne 15.30 Nan.: L'albero delle mele 16.00 Risanke 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 19.30 Dnevnik in rubrika 20.30 Nadaljevanka: Un reietto delle isole (1. del) 22.00 Nanizanka: Julia 22.30 Nočne vesti 23.00 Furlanska noč 0.30 Nočne vesti	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmica; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno.
					RADIO KOPER
					(slovenski program)
					7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servisi; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servisi; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
					(italijanski program)
					8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.30 Obvestila za pomorščake; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta v 81. dneh; 9.15 Clit; 9.35 Pesem po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pismo od...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke in glasba; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galetti; 15.00-18.00 Vse o počitnicah v Jugoslaviji; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.
					(Se povezuje s sporedi Italia 1)
					Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

Prireditve bo od 5. do 8. oktobra

Na letošnjem sejmu Flash Moda 120 razstavljalcev iz vse dežele

Čez dobra dva tedna, od petka, 5. oktobra, do ponedeljka, 8. oktobra, bo na goriškem razstavišču že sedma izvedba sejma Flash Moda. Tudi letos bo modni sejem v priredbi tukajšnje sejemске ustanove ob vsestranskem sodelovanju Deželne ustanove za razvoj obrti ESA. Letos je sejem sponzorizirala Goriška hranilnica, na prireditvi bo sodelovala tudi goriška občinska uprava. Prireditve so včeraj v grofovi dvorani na goriškem gradu predstavili predsednik trgovinske zbornice Bevilacqua, predsednik ESA Faleschini, goriški župan Scarano ter pokrajinski predsednik Crisci, prisoten pa je bil tudi predsednik Hranilnice Tripiani.

V ospredju je bilo seveda zanimanje kakšen bo letošnji modni sejem. Že lani so v Gorici priredili en sam sejem, v prejšnjih letih pa po dva, prvega spomladi, drugega jeseni. Letos bodo drugače uredili sejemski prostor. V enem samem paviljonu bodo razstavljali obrtniki iz vse dežele. Njihovo razstavo prireja ESA. Razstavljeni bodo izdelki tukajšnjih modnih kreatorjev, krojačev in šivilj, čevljarjev, izdelovalcev torbic, itd. Razstavili bodo vse kar sodi v oblačilno stroko. V drugih paviljonihih pa bodo razstavljali trgovci, tako da bodo na ogled najnovejši izdelki modnih kreatorjev iz vse Italije ter tudi iz drugih držav.

V prejšnjih letih je bilo precej negodovanja med publiko, kajti vsi niso mogli v dvorano, kjer so bili modni defileji. Letos bodo modni defileji pod velikim šotorom, ki ga bodo postavili na sejemskem dvorišču. V njem bo prostora za 800 ljudi, če bo treba bo tudi ogrevan. Pod šotorom bodo tudi druge pomembnejše prireditve.

Tudi na letošnjem sejmu bo nekaj prostora namenjenega razstavam zgodovinskega značaja. Letos bo tu sodelovala goriška čipkarska šola.

V programu je še vrsta raznih prireditvev. Prvi večer, 5. oktobra, bo večer posvečen modi in filmu. Tu bodo podelili nagrade zmagovalcem letošnjega filmskega natečaja Sergio Amidei. Naslednji večer bo modni defile, za katerega bodo poskrbeli trgovci. Modni defile bo tudi v nedeljo popoldne, tokrat v priredbi tekstilnih industrijcev. V nedeljo zvečer bo modni defile frizerjev. V ponedeljek, 8. oktobra, bo defile izdelkov modnih kreatorjev iz naše dežele.

Na sejišču bo letos prostor, v katerem bodo novinarji intervjuvali znane osebnosti. Tu bo svoje slike z ženskimi liki razstavljal goriški slikar Roberto Joos. V sejemskih dneh bodo predvajali tudi filme z žensko tematiko.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so govorniki poudarili, da je Flash moda

edini tovrstni sejem v Furlaniji-Juljski krajini. Povedali so, da bi bilo treba tudi druge sejme racionalizirati, tako da ne bi prirejali dvojnikov. Predsednik ESA Faleschini je še enkrat potrdil, da bo ta ustanova še vnaprej podpirala edinole ta goriški sejem. Le na tak način lahko pride do izraza ves potencial obrtnikov določene stroke. Na drugih sejiščih itak imajo sejme obrtnikov drugih strok.

Ob koncu povejmo še, da se je na letošnji Flash Moda prijavilo doslej rekordno število razstavljalcev: 120. Tudi notranja oprema sejišču bo veliko boljša od tistih v prejšnjih letih. Tako obljublajo organizatorji.

Seja v Podgori

Nocoj se v Podgori sestane tamkajšnji rajonski svet. Seja je napovedana ob 20.30 na sedežu v športni palači v Ul. delle Grappate. Na dnevnem redu so problemi prometa, greznice, asfaltiranje cest, pokopališče, vzdrževalna dela in razno. Predsednik rajonskega sveta Maligoy je za obravnavo teh vprašanj povabil na sejo tudi občinska odbornika za javna dela Del Beña in za finance Albertija.

Posledice protesta carinikov postajajo vse težje Na meji pri Štandrežu čaka že 600 tovornjakov

Stavkovno gibanje carinikov že povzroča prve resnejše težave tudi na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu. Kot smo poročali včeraj, so cariniki od ponedeljka dalje napovedali vzdržanje od opravljanja nadurnega dela, kar pomeni, da carinska služba deluje samo v dopoldanskem času. To pa očitno ni dovolj, tako da se iz dneva v dan večja števila tovornjakov, ki čakajo, da bi prišli na vrsto za carinski pregled. Včeraj jih je bilo že okrog 600 in so se zato na mejnem postajališču že začele pojavljati precejšnje prostorske težave. Pričakovati je, da se bodo v prihodnjih dneh težave še stopnjevale, saj so cariniki napovedali, da bo njihov protest trajal 15 dni, nato pa naj bi v oktobru izvedli še tri celodnevne stavke.

V zvezi s stanjem na mejnem prehodu so se včeraj oglasili odgovorni pri družbi SDAG. Poslali so brzojavko ministru za finance in predsedniku vlade s pozivom, naj poskrbita za čimprejšnjo rešitev sindikalnega spora, ki naj upošteva potrebo po rešitvi problemov, na katere opozarjajo cariniki. S tem stališčem je SDAG seznanila tudi goriškega prefekta, predsednika Pokrajine in Trgovinske zbornice. Opozorili so jih, da utegne postati stanje v prihodnjih dneh nevzdržno. Ne gre namreč samo za ekonomsko škodo, ki

jo povzročajo zastoji na meji, pač pa tudi za težke prostorske probleme glede razporeditve ustavljenih tovornjakov, saj so na mejnem postajališču v teku dela, ki omejujejo razpoložljiv prostor.

S tem v zvezi je včeraj predsednik Trgovinske zbornice Bevilacqua sprejel predsednika združenja goriških špediterjev Bisesija, ki ga je opozoril na škodo za že itak prizadete avtoprevoznike in špediterje. Bevilacqua je tudi sam pozval vlado, naj skuša čimprej uglasiti sindikalni spor s cariniki.

Desetletnica spomenika v Jamljah

Sekcija VZPI-ANPI za Dol in Jamlje prireja v nedeljo, 23. septembra, slovesnost ob 10. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB v Jamljah. Na prireditvi, ki bo ob 15. uri pred spomenikom, bo sodelovala godba na pihala Kras iz Doberdoba. Ob priložnostnih nagovorih in polaganju vencev bo sledila še kulturno-družabna prireditve s koncertom doberdobske godbe na pihala in zakusko.

■ **Občinski svet v Doberdobo** se bo ponovno sestel danes ob 15.30. Na seji bodo razpravljali o najemu finančnih sredstev za nekatera javna dela in o drugih tekočih zadevah.

Fotorazstava ob 20-letnici CIFI

Goriški fotografski krožek CIFI praznuje letos 20-letnico delovanja. V počastitev okroglega jubileja so pripravili večjo retrospektivno in dokumentarno razstavo, na kateri bodo predstavili umetniške fotografije članov in drugo gradivo o delovanju krožka. Razstavo bodo odprli jutri ob 18.30 v galeriji pri deželnem avditoriju v Ul. Roma.

razna obvestila

Občina Števerjan obvešča, da bodo v soboto, 6. oktobra, po Števerjanu pobirali staro železo in druge kovinske odpadne predmete.

Občina Doberdob obvešča, da najavljeni izlet od 12. do 14. oktobra na Dunaj odpade zaradi nezadostnega števila prijav.

SDZPI obvešča, da je še danes čas za vpis v sledeče tečaje: dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za kuharje (1. letnik 1000 ur letno); dveletni poklicni tečaj za prodajalce (2. letnik 1000 ur letno); tečaj angleščine 120 ur; tečaj strojepisja 150 ur; tečaj bančne tehnike 30 ur; tečaj za vodilno osebo v podjetjih 30 ur (pogoj za vpis opravljena višja srednja šola); tečaj za upravljanje osebja - plače in ostale obveznosti 80 ur; tečaj fitopatologije 30 ur. Vpisovanje in informacije na sedežu zavoda v Gorici, Ul. Croce 3 (tel. 81826), od 10. do 13. ure.

izleti

Slovensko planinsko društvo Gorica obvešča, da bo za nedeljski izlet na Sevnicco odhod ob 6.30 iz Gorice (na Kornu) in ob 6.40 iz Štandreža (na trgu).

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Caccia o ottobre rosso«.

VERDI 17.30-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Esperienze erotiche di giovani donne«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Danes zaprt. Jutri: 18.00-22.00 »Lettere d'amore«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Let nad kukičim gnezdom«, 20.30 (revija Pula po Puli) »Meja«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Človek izza rešetk«, 22.30 »Porno lutka«.

DESKLE Danes zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Rismondo, Ul. Toti 52, tel. 410701.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Giuseppe Sini-
goi iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče, ob 11. uri Alicia Duca, por. Costa iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče.

Zapečatili vilo Coronini pogreb najbrž v nedeljo

Smrt zadnjega potomca goriške veje rodbine Coroninijev grofa Guglielma Coroninija pušča še odprta številna vprašanja. Grof, ki je umrl prejšnji četrtek na Dunaju, kamor je odpotoval nekaj dni prej, namreč ni imel bližnjih sorodnikov. Še najbližji je menda grof Hubertus Herberstein z Gradca, sin Coroninijeve sestrčne v prvem kolenu, ki pa živi v Grčiji. Brž ko so ga v prejšnjih dneh obvestili o smrti goriškega grofa, je Herberstein odpotoval na Dunaj, danes pa ga pričakujejo v Gorici. Kot smo lahko izvedeli po neuradni poti, naj bi Guglielma Coroninija pokopali v nedeljo popoldne v kapeli zraven vile v družinskem parku v Drevoredu XX. septembra. Tam počivajo tudi njegovi predniki, med katerimi si je pokojni grof uredil mesto za zadnje počivališče. Ni še znano, ali bodo posmrtno ostanke pripeljali v Gorico jutri ali v nedeljo.

Povsem odprto pa je tudi vprašanje zapuščine, glede katere je slišati najrazličnejše domneve in ugibanja. Poleg vile s številnimi slikami in drugimi dragocenimi zgodovinskimi predmeti ter dokumenti in krasnega parka je grof zapustil tudi precejšnje število stanovanj. Nekateri ocenjujejo da naj bi jih bilo več sto v Gorici, Benetkah in drugod tako v Italiji kot v tujini. Doslej se niso našli njegove oporoke. Izdatno premoženje utegne podžgati kakega lakomneža, zato so včeraj dopoldne funkcionarji goriške kvesture

v dogovoru z Nadzorništvo za kulturno in zgodovinsko zapuščino zapečatili vhode v Coroninijevo vilo. Preiskovalci tudi poizvedujejo med goriškimi plemiškimi družinami, notarji in odvetniki, da bi našli kako sled o morebitni oporoki. Nekateri namreč trdijo, da je grof nameraval pustiti premoženje posebnemu kulturnemu skladu, ki naj bi ga upravljal. Zaenkrat pa o oporoki ni sledu, zato so premoženje za vsak primer zavarovali in okrog vile izvajajo diskretno nadzorstvo.

Karabinerji prišli tatu terenskega vozila

Goriškemu avtoličarju Marinu Vuku, ki ima delavnico v Ul. Cadorna, so v sredo popoldne na dvorišču tovarne COMG v Vilešu ukradli terensko vozilo Nissan Scout. Še isti večer so karabinerji pri kraju Ariis di Rivignano prestregli avto. Ker se voznik ni ustavil so streljali za njim in preluknjali vse štiri gume ter povzročil precej škode na vozilu. Voznika, 27-letnega Graziana Meazza iz Ariisa so aretirali. Včeraj je videmski sodnik potrdil njegovo aretacijo. Meazzo se bo moral zagovarjati zaradi kraje in upiranja možem javnega reda.

Požar v Gabrjah opustošil bivšo gostilno Pri Tinkotu

Silovit požar je sinoči razdejal poslopje bivše gostilne Pri Tinkotu v Gabrjah, na državni cesti proti Trstu. Poslopje je last priseljena trgovca Giovannija Mazzole, ki sicer živi v Martinščini. V hiši je imel skladišča blaga, ki ga prodaja v raznih trgovinah v Gorici in drugod po deželi, manjšo prodajalno in stanovanjske prostore, ki pa so jih še obnavljali. Mogočno poslopje je bilo obnovljeno pred kratkim. Alarm so dali kmalu po 20. uri. Prihiteli so gasilci iz Gorice s štirimi protipožarnimi vozili, kmalu pa so jim priskočili na pomoč še kolegi iz Tržiča, Vidma in Trsta. Gašenje je trajalo pozno v noč. Ogenj je uničil skladišče in prizidek, zajel pa je tudi druge prostore po vsej stavbi. Vzroke požara bodo lahko ugotavljali šele danes kot tudi škodo, ki pa zelo verjetno dosega stotine milijonov lir.

Na sliki (foto Marinčič) gasilci na delu takoj po izbruhu požara.

V primeru da bi eksplodirala bi granata razdejala Selce

Od prve svetovne vojne je minilo že več kot 70 let, toda še vedno bi lahko takrat uporabljeno orožje povzročilo žrtve in hudo razdejavanje. Tragediji so se za las približali te dni v Selcah. Med izkopom na dvorišču hiše v Ul. Monte Cosich 35, tl glavne ceste skozi Selce, je namreč lopata stroja za izkopavanje zadela ob večji kovinski predmet. Delavci so nemudoma ustavili stroj in pogledali za kaj gre ter odkrili orjaško granato iz prve svetovne vojne. Takoj so obvestili karabinerje, ti pa izvedence za razstrelivo. Ugotovili so, da gre za 240-kalibrsko bombo angleške izdelave. Težka je 190 kilogramov, v njej pa je okrog 30 kilogramov razstreliva.

Včeraj zjutraj so jo izvedenci za onesposabljanje peklenskih strojev iz Trsta razstrelili v neki kraški jami pri Foljanu. Marešalo Sturniolo, ki je vodil izvedence, je povedal, da lopata stroja za izkop za las ni povzročila katastrofalne eksplozije. Zadel je namreč ob bok granate, ko pa bi zadel ob njen vžigalnik bi eksplozija gotovo raznesla vse bližnje hiše in povročila večjo škodo na območju kakih 300 metrov naokoli.

Tri priletne osebe v bolnici po hudem prepiru med sosedi

Prepir med tremi priletnimi sosedi v Ul. Pasubio je prejšnji popoldan terjal poseg kar dveh rešilcev goriške KZE in Zelenega križa ter policije, vse tri pa so nato morali prepeljati v goriško splošno bolnišnico. Spor se je nekaj pred 15. uro vnel med 61-letno Rosalio Nanut, por. Marega in njenim možem Sergiom Marego na eni, ter 70-letnim Ernestom Okroglicem na drugi strani. Vsi trije stanujejo v stanovanjskem bloku v Ul. Pasubio 2.

Trojica se je najprej začela glasno prerekati nato pa so celo prešli k fizičnemu obračunavanju, tako da je nekdo poklical policijo, da bi preprečili kaj hujšega. Prihitel je tudi rešilec iz bolnišnice. Policisti so spet vzpostavili mir v hiši, toda ugotovili so, da vsi trije sprti sosedi potrebujejo zdravniško pomoč. Ker pa je obstajala nevarnost, da bi se prerekanje nadaljevalo tudi v rešilcu, so policisti ustavili še rešilni avto Zelenega križa, ki je naključno peljal tam mimo. Enega so tako naložili v en rešilec, druga dva pa v drugega.

V splošni bolnišnici so vsem trem morali nuditi prvo pomoč zaradi udarcov, predvsem pa prask, ki so jih dobili po obrazu. Nanutova se bo tako morala zdraviti kar 20 dni, v desetih dneh naj bi okrevel Okroglic in v petih Marega.

Na kvesturi so nam povedali, da doslej niso prejeli kake prijave, tako da v zvezi z dogodkom ne nameravajo

postopati. Možno pa je, da v roku 90 dni vložijo prijavo kdo med tremi prizadetimi.

Kar tri hude prometne nesreče

V prometni nesreči na križišču pri Rdeči hiši se je včeraj popoldne okrog 17. ure hudo ponesrečil 23-letni Wayne Zanier iz Gorice, Ul. Cappella 26. Zanier se je peljal z vespo in je v še nepojasnjenih okoliščinah trčil v avtomobil. V splošni bolnišnici so mu ugotovili močan pretres možganov in druge poškodbe, zaradi katerih so odredili njegovo premostitev v tržaško bolnišnico na Katinari, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo.

Na cesti med Selcami ni Doberdobom sta včeraj okrog 11. ure čelno trčila porsche, ki ga je upravljal 58-letni Giovanni Pamich, primarij kirurškega oddelka tržaške bolnišnice, in A 112, v katerem se je peljal 42-letni Fulvio Altan, prav tako iz Tržiča. Pamich bo okrevljal v desetih dneh, Altan pa se bo zaradi težjih zlomov morl praznovati dva meseca.

V enem mesecu naj bi okrevljal 25-letni Marino Visintin iz Zagraja, Ul. Vicenza 17, ki se je ponesrečil predstenoči okrog 22. ure pri Petovljah. Izgubil je nadzorstvo nad avtomobilom in sam zavozil s ceste. Zaradi zloma po-
gačice in rebra so ga sprejeli v ortopedski oddelek goriške bolnišnice.

Šola angleščine
English Language Centre
ANTHONY BRADFORD

- Tečaji za odrasle, mladino in otroke od 4. leta starosti
- Diplomirano učno osebje v materinem jeziku

Gorica Ul. Morelli 36
Tel. (0481) 34784

V Ljubljani v šestdesetem letu starosti

Umrl je Marjan Rožanc

V Ljubljani je v noči od torka na sredo umrl slovenski pisatelj, dramatik in esejist Marjan Rožanc. Vest o smrti eminentnega književnika je resnično pretresla ves slovenski kulturni prostor, pa naj so se posamezniki v njem strinjali s pisateljevim delom, ali mu oporekali. Umrl je le nekaj ur po javni predstavitvi njegovega najnovejšega dela Manihejska kronika in le nekaj dni pred njegovo šestdesetletnico (21. novembra). Kaj naj sedaj zapisovalec še zapiše ob besedi smrti, ki pomeni konec fizične-

ga, bled izmučen obraz, nebitje vsega. Pravzaprav nima povedati ničesar, kar bi pokojniku koristilo, lahko obudi le bežne spomine nanj, le utrinke občasnih srečanj, ki pa so vendarle nekaj pomenila, saj z Rožancem nisi mogel slepomišiti, vedno je šel neposredno v srčko problema, ki ga je žulil in ga hotel, denimo, s teboj prediskutirati.

Spominjam se Rožanca s srečanj na Štatembergu, literarnih večerih, nazadnje z obiska na Primorskem dnevniku, ko sva pregledovala časopisne materiale s tragedije v Belgiji pred finalno tekmo za nogometni pokal prvakov med Juventusom in Liverpoolom. Zbiral je gradivo za nov roman, ki naj bi bil nekakšna senzacija... In ta srečanja z njim so bila vedno polna, pa naj sva govorila o nogometu in težavah s slovenskimi nogometaši, ali literaturi in politiki, izhajajoč z drugačnih stališč, a vendarle ne tako oddaljenih, kot bi kazalo na prvi pogled. Povsod ga je spremljala polemična žilica in ni se bal javno nastopati v tem kritičnem tonu, tonu »heretičnega individualista« kot je nekoč rekel, a v katerem je bila vedno v ospredju intelektualna, še prej kot katoliška morala. Človeku je kar težko, ker se je v neznanu in za vedno izgubil sočlovek. Še bolj težko pa je slovenski književnosti, ki jo je Rožanc razsvetljeval s svojim bistrim umom in pisateljsko prodornostjo.

Svojo pisateljsko pot je začel z novelami, od zbirke Mrtvi in vsi ostali (1959) do Zračne puške in potem Vstajenja mesa. Kritiki navajajo kot njegovi osrednji romaneskni besedili karkovski roman Slepo oko gospoda Janka in vojno obdobje oživljajoči roman Ljubezen, ki jima je pozneje ob esejistiki (Demon Iva Daneua, Iz krvi in mesa) in drugi pripovedni prozi pridružil še Metulja, Hudodelce, Nebesa, Sentimentalne čase, Markov evangelij 1/8, Lectio divina in Indijansko zimo. Med dramskimi besedili, denimo Jutro polpretelega včera, Stavba in drugimi, se je v javnost najmočnejše zarezala družbeno kritična drama Topla greda, ki jo je takratna oblast celo prepovedala. S svojo najnovejšo literarno ustvarjalnostjo je Rožanc gotovo dosegel enega viškov slovenske esejistike in v ta vrh sodi tudi njegovo zadnje delo Manihejska kronika.

»Namenjen sem bil nekam daleč in onstran-to že, vendar sem hkrati zelo natančno čutil, da se lahko tjakaj prebijem samo z zvestobo svojim krajem in svojim ljudem. Združevati in združiti sem moral skratka startno in ciljno točko svojega romarskega popotovanja, kar pa je terjalo od mene nepretrganost in nezamenljivost mojega življenja, zvestobo samemu sebi,« je nekoč dejal Marjan Rožanc. Takšen umetniški in etični credo ostaja zapisan v njegovih delih.

MARIJ ČUK

Vladimiru Makucu Bevkova nagrada

Že skoraj trideset let se v slovenskem prostoru srečujemo z ustvarjalnostjo slikarja in grafika Vladimira Makuca, rojenega v Solkanu, a že vrsto let živečega v Ljubljani, ki je za svoj bogati grafični opus prejel številna mednarodna in domača priznanja. Letos ob občinskem prazniku Nove Gorice in ob krajevnem prazniku Solkana je dodal še dve: Bevkovo nagrado skupščine občine Nova Gorica in krajevno priznanje Solkana, s katerima sta ga občina in kraj nagradila za življenjsko delo.

Čeprav je ime Vladimira Makuca tesno povezano z razvojem grafičnega snovanja na Slovenskem, zajema njegov v treh desetletjih nastali opus, poleg grafičnih listov tudi slike, risbe in plastiko, ki jih je resda snoval tudi v začetkih svojega likovnega iskanja, toda intenzivneje se je slikarstvu, risbi in plastiki posvečal zadnje desetletje.

Makuc se kot izvrsten poznavalec različnih grafičnih in slikarskih tehnik enako intenzivno in likovno enako prepričljivo izraža kot grafik in kot slikar: ob tem ostajata vsebina in forma v bistvu isti, le tu pa tam ju loči ali dopolnjuje rahlo drugačen likovni izraz. Željo po tehnični in tehnološki perfekciji, tako kot mnogi drugi prvi diplomanti ljubljanske akademije upodabljaajočih umetnosti, je tudi Vladimir Makuc nosil v sebi vse od konca šolanja. Prva leta po akademiji je Makuc posvečal predvsem tehnološkemu izpopolnjevanju, znan pa je bil tudi kot odličen restavrator in kopicist srednjeveških fresk. Ukvarjal se je s problemom kombinacije oljnih barv in tempere pri tiskanju lesorezov, okupirali pa so ga tudi problemi reliefnosti odvisov in kombinacij visokega in globokega tiska. Leto 1958 je prelomno v Maku-

čevih začetnih iskanjih, saj prvič javno razstavi svoja dela. Odtlej se je njegova umetniška pot strmo vzpenjala: samostojnim in skupinskim razstavam doma slede razstave v tujini, tem pa tudi vse številnejša in pomembnejša priznanja in nagrade.

Za dve desetletji se umetnik skoraj v celoti prepusti magični moči grafike: vzpodbuda in navdih mu je bila v podzavest vtisnjena kraška pokrajina. Na tej poti ustvarjalnih iskanj je prehodil več obdobji: v prvem, po akademiji, je čistil in oblikoval svoj likovni predstavniki svet, drugo obdobje, ki se začne leta 1960, označuje delo in učenje v grafičnem ateljeju Johnya Friedlaenderja, kjer odkrije tehniko barvne jedkanice in akvatinte, ki mu je odprla nove vsebinske in formalne možnosti. V letu 1963 se prično kazati znaki tretje faze, ko izoblikuje stil, ki se je oplajal v primorsko-istrskem ambientu, že čez dve leti pa sledimo tako vsebinskim kot formalnim premikom, ki se jasneje izoblikujejo v letu 1968. V tem obdobju vidneje izpostavi ironijo in grotesknost izraza, ki nadomestita prej značilno liriko in trpkost. Novo poglavje v grafični likovni zvrsti pomenijo grafični listi, ki jih Makuc realizira ob koncu sedemdesetih let. Nastaja vrsta »pokrajini«, v katerih pozicijo in toplo čustvenost ter nostalgijo iz prejšnjih obdobji komaj še slutimo. V letu 1982 pa prične realizirati nov cikel, kjer v tehniki barvnega globokega tiska spontano in vehementno izriše valovite in mehke poteze novih vsebinskih elementov.

V tej fazi sproščene urejanja grafičnega lista se njegovo likovno zanimanje mnogo bolj intenzivno vrača k slikarstvu. S slikarstvom se je poskušal že v letu 1964, mnogo bolj zagnano v obdobju od 1973-81, ko se tej zvrsti bolj poglobljeno in sklenjeno predaja vse do danes. Tako v slikarstvu kot v plastiki, ki jo prične realizirati v letu 1983, ohranja isti motivni in ustvarjalno predstavniki svet, ki je več kot dve desetletji že prisoten v grafičnem ustvarjanju. Njegovo slikarsko snovanje je zelo osebno in specifično. Ob motivih, ki nas desetletja spremljajo na grafičnih listih, je uporabil svojo tehniko, kjer slika na les z disperzijsko tempero, uporablja pesek in lepila in barvne steklene črepinje. Slikarsko površino zapolnjuje z risarskimi posegi in kolaži. Tako v slikarstvu kot v plastiki je osnovni material les, ki plastiko in sliko uokvirja in vključuje okvir ali podstavek kot integralni del stvaritve.

Ob vseh teh tehnoloških spremembah in formalnih nadgrajevanjih se je Makuc motivni svet postopoma bogatil. Če je v zgodnjih šestdesetih letih upodabljal petelina, vola, osla, konja, žene in arhitekturni pejzaž, je v sedemdesetih letih kot osrednji ikonografski motiv uveljavil ptico, močera, kuščarja in škorpiona. Odtlej se čedalje bolj uveljavlja motiv nazobčanega urinega kollesa, ki ga dopolnjujejo matematično pravilni liki, tabele, meteorološke karte. Ti so prisotni tudi v osemdesetih letih, kjer pogosto izstopa rastlinski svet, ponovno pa se uveljavita motiva ribe in ptice.

Za Vladimirom Makucem je že dolga ustvarjalna pot, ki mu je prinesla obilo umetniškega zadoščenja, vendar njegova umetniška nrava žene v nova obzorja: če se grafiki, ki se ji je posvečal večino ustvarjalnih let, odpovedal, je toliko bolj prodril v nove likovne zvrsti, ki so ga v preteklosti mamil, pa se jim ni mogel v celoti posvetiti. Zato so zdaj njegova risba, slika in skulptura toliko bolj doživeti in izpovedno prepričljivi.

NELIDA SILIČ NEMEC

V okviru popoldnevov stare glasbe na Repentabru

Koncert čembalista Milka Bizjaka

V nedeljo, 16. t. m., se je v repentabrski cerkvi začel cikel koncertov stare glasbe, ki ga organizira skupina Gallus consort s sodelovanjem deželnega sedeža RAI in Tržaške pokrajine. Predstavil se nam je čembalist Milko Bizjak.

Milko Bizjak se je rodil l. 1959 na Jesenicah. Orgle je študiral na glasbenih akademijah v Ljubljani (prof. Hubert Bergant) in Zagrebu (prof. Žarko Dropulić), kjer je leta 1984 diplomiral z odliko. Izpopolnjeval se je na Glasbeni akademiji v Pragi (Milan Šlecht) in v Gradcu (Otto Bruckner). Koncertira od leta 1979 dalje, zlasti skladbami baročnih in predklasičnih mojstrov. Sam je tudi muzikolog in raziskuje ter tudi izdaja v samozaložbi dela avtorjev iz obdobja baroka in klasicizma, ki so se v rokopisih ohranila v arhivih Slovenije in Hrvaške. Tako smo lahko v nedeljo poglobljeno spoznali nekatera dela, ki so shranjena v glasbenih arhivih v Klanjcu in Novem mestu.

Najprej smo prisluhnili skladbam štirih različnih anonimnih avtorjev, čigar dela je Milko Bizjak odkril v orgelski knjižnici v arhivu frančiškanskega samostana v Klanjcu.

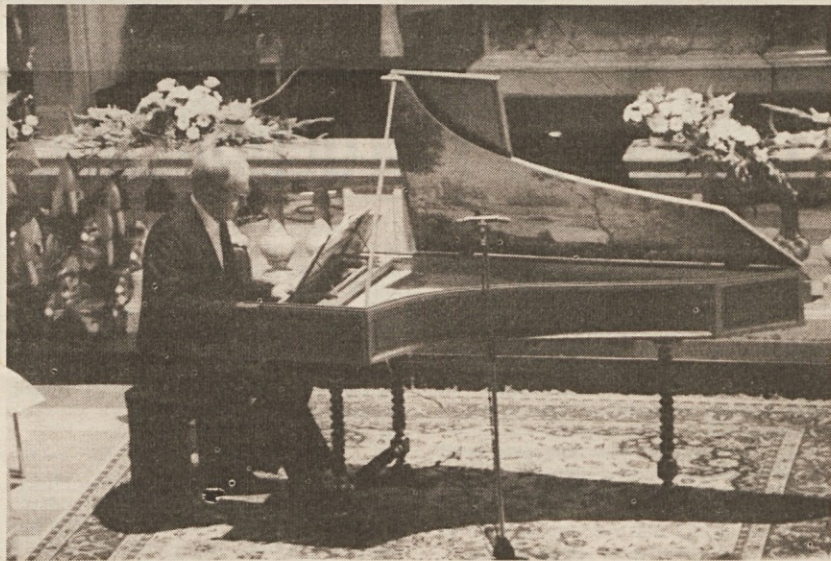
Takoj smo se poslušalci lahko pričeli o odlični Bizjakovi tehniki, saj so bili vsi prehodi čisto izvedeni, kar je na italijanskih čembalih (z ožjimi tipkami) precej zahtevno. K dobri izvedbi je botrovala tudi mirna - v glavnem prstna - Bizjakova tehnika. Vseeno pa je znal v nekaterih staccato - prehodih uporabiti zapestje in pri tremolih rotacijo. Izvajalec je odlično pri-

kazal kontraste med legatom in non legatom, kar je tudi ena izmed glavnih značilnosti čembalske igre. V nekaterih skladbah smo imeli občutek prisotnosti pravih ljudskih motivov, kot npr. v Ariji v G, ki jih je izvajalec še posebej poudaril. Isto smo lahko zasledili tudi v prvem Menuetu, v katerem se je skladatelj opredelil na značilen skok kvinte. Zlasti v skladbah iz druge polovice 18. stoletja smo lahko odkrili že viden vpliv galantnega stila, ki je takrat zaživel v Evropi.

Sledili sta Sonati dveh slovenskih skladateljev: Roberta Lesjaka in Jakoba Zupana. Medtem ko je bil prvi kantor in organist v Klanjcu leta 1759 in 1760, je bil Jakob Zupan učitelj, organist in skladatelj, ki je deloval v Kamniku. Napisal je prvo slovensko opero Belin po libretu J. D. Deva. Glasba je izgubljena, ohranil pa se je libreto. Poleg opere je Zupan napisal tudi druga večja vokalno-instrumentalna dela (Te Deum, Regina coeli, Litanijske, Maše...).

Obe skladbi terjata od izvajalca dobro pripravljenost, saj sta po obsegu širnejši in zahtevnejši. Za Zupanovo Sonato je značilna zlasti brezskrbnost, ki meji skoraj na ironijo z ostinatimi ponavljanji istega tematičnega elementa, »vprijočimi« signali desne roke, ipd. Obe komponenti sta prišli pri Bizjakovi igri lepo do izraza.

Sledile so še skladbe dveh anonimnih skladateljev. Skladbe zadnjega avtorja so bile najdene v arhivu frančiškanske cerkve v Novem mestu.

Čeprav spadajo skladbe teh dveh mojstrov v drugo polovico 18. stol., smo se lahko prepričali, da v njih manjkajo vplivi manheimske šole, ki se je začela takrat razvijati. Nek predek v izraznosti lahko zasledimo v Sonati v G, kjer so prisotni dramatični, kromatični elementi. Tako je v zadnjih dveh sonatah viden vpliv Scarlattija, bodisi zaradi obsega skladb, kot tudi zaradi ponavljajočih se kadencičnih vzorcev (tako tipičnih za Scarlattijev stil), živahnejšega ritma, briljantnosti in zaradi pogoste rabe

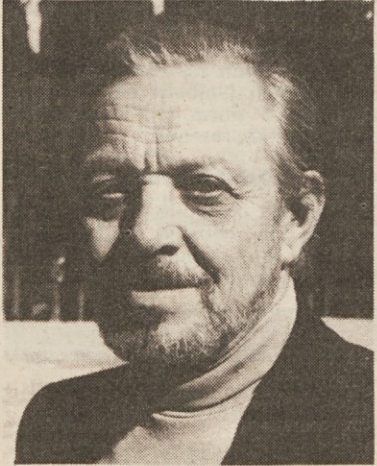
varljive kadenca. Tudi v izvedbi teh skladb je bil Milko Bizjak kos katerikoli tehnični težavi. Hvalevreden pa je bil zlasti izrazit prikaz fraziranja. Objektivno povedano pričujoče skladbe nimajo velike umetniške vrednosti, vendar so zelo zanimive z muzikološkega vidika. Iz njih lahko razberemo, kako je bilo bogato glasbeno življenje v naših krajih in kako so bili tudi naši glasbeniki odprti na evropski glasbeni okus.

MARKO OZBIČ

Pisma Stanka Vuka v režiji J. Babiča

Ko so pred leti izšla »Ljubezenska pisma« pri Založništvu tržaškega tiska in takoj zatem še roman Fulvia Tomizze »Mladoporočnica iz Ulice Rossetti«, se je ponovno dvignilo zanimanje za tragično usodo pesnika Stanka Vuka in njegove žene Danice Tomažičeve. Izbor pism nam je približal enkratno epistolarno literarno in osebno pričevanje. Tomizza pa je za svojo »dokumentarno« prozo prejel prvo mednarodno literarno nagrado Vilenica. Tone Partljič je za Mestno gledališče ljubljansko izbral iz pism značilne odlomke in poglavja ter jih zvezal v monodramo z naslovom »Tako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede«, kar je citat iz enega izmed prvih pism v tem skoro štiriletnem dopisovanju med možem in ženo. Žal so ohranjena samo Stankova pisma.

Na mali sceni Mestnega gledališča je »Pisma« zrealiziral tržaški režiser Jože Babič. V vlogi Stanka Vuka nastopa pesnik in igralec Tone Kuntner. Premiera bo drevi ob 21. uri, prva ponovitev pa jutri

Režiser Jože Babič

ob 19.30. Že sedaj vlada v Ljubljani veliko zanimanje za gledališko interpretacijo tega presunljivega dokumenta iz naše polpreteklosti.

Mladinski PZ iz Česke navdušil

Kadar pojejo otroški zbori je vedno prijetno, ko pa nastopi tako kvaliteten mladinski zbor, kakršen je zbor »Severaček« iz češkega Libereca, potem je to seveda tudi posebna koncertna poslastica tudi za najbolj zahtevnega poslušalca.

Okrog 40-članski dekliško-otroški zbor deklet, ki je kot gost Dekliškega zbora Glasbene matice nastopil v torek zvečer v dobro zasedeni evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfilu, je s svojim petjem celo presegel pričakovanja glede na to, da je znana visoka kakovostna raven mladinskega zborovskega petja na Češkoslovaškem. Čeprav gre seveda za predmucijske glasove, je bilo njegovo petje tako zvočno kot interpretacijsko malodane dovršeno s skoraj brezhibno intonacijo zanesljivostjo ne le v polifonih pač pa tudi v sodobnih, dinamično in ritmično zahtevnih skladbah sodobnih avtorjev, napisanih nalašč za ta zbor. Presenetila je tudi vzorna disciplina mladih pevki, kar pri otroških zbora ni pogosto tako, da so dirigentu često zadostovale le nakazane kretne roke in se mu je zbor tako v prvih, kot še zlasti v drugih glasovih, odzival s tako rekoč naravno tenkočutnostjo. Vse to kar smo slišali na dobro uro trajajočem koncertu, je bila samo še potrditev zborovega ugleda, s katerim je osvajal občinstvo tudi na svoji tokratni turneji po Italiji, ki jo je na povratku v domovino in pred prihodom v Trst, sklenil z nastopom na mednarodni reviji zborov v Fanu. V dirigentu Milanu Uherku ima zbor očitno ne samo izvrstnega pedagoga, marveč tudi tisti pravšnji strogi, pa vendarle očetovski odnos, ki daje razpoloženski ton ne le zboru, marveč tudi poslušalcem, kar je prišlo lepo do izraza tudi na torkovem koncertu.

Zbor »Severaček« je v prvem delu zapel Bachovo skladbo Sicut locutus est, Palestrinovo Pueri hebraeorum, Villertovo Pesem, Vodnanschyja Rorando Coeli z odmevom vokalnega kvinteta iz ozadja cerkve, nato pa je prešel v glavnem na bolj narodni oz. ljudski klasični in sodobni repertoar iz bogate češkoslovaške zborovske zakladnice. Tako je z izredno milino podal Smetanovo pesem Zvezda moja, nato v komorni sestavi 16-članskega dekliškega zbora češko ljudsko Ljubost in sodobno nalašč za ta zbor napisano in ritmično zahtevno skladbo Miroslava Hejkela, potem pa spet v popolni zasedbi Bohuslava Martinuja prekrasno Pomlad, pa češko ljudsko v Ebanovi priredbi Lastovička, še eno moderno in živahno »noro pesem«, kot jo je označil dirigent, z vmesnim ploskanjem rok, nato pa tisto, ki je izvajala še posebno topel aplavz, moravsko narodno pesem na nam priljubljeno melodijo Zabučale gore s prekrasnim glasom solistke in nežno mrmrajočo spremljavo vsega zbora, pa še eno sodobno češko v hitrem tempu in nihajočo med fortissimi in nežnimi pianissimi.

Navdušenim aplavzom razneženega občinstva se je zbor oddolžil še z odlično izvedenim finalom iz Fantazije za zbor in klavir L. W. Beethovna, z Vajo za koncert anonimnega avtorja iz 18. stoletja, ki didaktično ponazoruje pevsko vajo pod taktirko mlade zborovodkinje, poslovil pa se je (z željo po novem snidenju) s prekrasno uspavanko Lahko noč z najmlajšo solistko iz zbora z neverjetno kristalno čistim prvim glasom in ob valovanju celotnega zbora. Pri klavirju je zbor spremljal Vilem Valkoun.

Res koncert, ki bo ostal v spominu. (j. k.)

Obračun prve evropske nogometne srede: Italijani in Jugoslovani igrali spremenljivo Popoln uspeh Avstrijcev in Angležev Izgredi na igriščih

Mnogo lepih srečanj, mnogo lepih golov, mnogo presenečenj in mnogo protagonistorv »italijanskega« mundiala v središču evropske nogometne scene — to so bile (ob številnih izgrelih, o katerih pišemo na drugem mestu) značilnosti prvega kola evropskih nogometnih pokalov. Po petih letih diskvalifikacij sta v pokalih spet nastopili angleški ekipe (Manchester United v pokalu pokalnih zmagovalcev in Aston Villa v pokalu UEFA), njun uspeh pa je bil stoddosten. Popoln uspeh so zabeležile še avstrijske ekipe s štirimi zmagami.

Italijani so se še kar dobro odrezali (štiri zmage, en neodločen izid, dva poraza v gosteh), podobno kot Zahodni Nemci in Škoti. Med tako imenovanimi »manj kotiranimi ekipami« naj omenimo izvrsten štart turskih in islandskih moštev, medtem ko so portugalske, španske in češkoslovaške enajsterice dokaj razočarale.

To je bil seveda obračun prvih tekem. Povratna srečanja bodo morda predvidevanja strokovnjakov po prvih tekmah postavila na glavo.

V prvih tekmah so dosegli skupno 155 golov (povprečno 3,4 na tekmo).

POKAL PRVAKOV

V 15 tekmah je padlo 56 golov. Pet ekip je zmagalo v gosteh (Real Madrid, Spartak Moskva, Dinamo Dresden, Rangers Glasgove in Bayern München). Bayernu je v Nikoziji trda predla, saj je Hapoel vodil z 2:1 vse do treh minut pred koncem, ko je Bayern dosegel dva gola in zmago. Švedski Malmö je le s težavo (3:2) odpravil presenetljivi Besiktas (Istanbul). Prestižno zmago je osvojil islandski Akureyri proti sofijskemu CSKA. Maradonov Napoli ima napredovanje že zagotovljeno, Crvena zvezda pa se bo morala v švici še pošteno namučiti, če bo hotela izločiti Grasshoppers (v Beogradu 1:1).

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

V 15 tekmah je bilo doseženih 33 golov. V gosteh so slavili praška Dukla, Liege, Juventus, Austria in škotski Aberdeen. Lanski prvak Sampdoria je izgubila v gosteh, večja presenečenja pa sta pripravila Trabzonspor (Turčija) z zmago nad Barcello (2:0) in Rey-

kjavik (Islandija) z zmago proti švedskemu Djurgardenu (kar 3:0). V tem pokalu Jugoslavija nima svojega zastopnika, ker je splitski Hajduk, letošnji jugoslovanski prvak, bil za dve leti izključen iz evropskih pokalov.

POKAL UEFA

V 31 tekmah so nogometaši 66-krat zatresli mrežo. V gosteh so zmagali Dundee, Arnhem, Bologna, Admira, Craiova, Monaco in Partizan. Največje presenečenje predstavlja zmaga luksemburške ekipe Avenir proti Interju iz Bratislave. To je sploh prva zmaga luksemburških ekip v evropskih pokalih. Presenetljiva je tudi visoka zmaga (5:0) danskega Brøndbyja proti zahodnonemškemu Eintrachtu in istambulskega Fenerbachija proti portugalski Vitorii Guimaraes (3:0). Štiri španske ekipe so zbrale le dve točki.

Letošnja prva evropska nogometna sredi se je iztekla ne le v znamenju usnjene žoge, pač pa tudi v znamenju nasilja in izgrelov. V Bergamu, na Dunaju, v Københavnu in Londonderryju je bilo tako vroče, da so morali organi pregona večkrat poseči.

V Bergamu so navijači Dinama že nekaj ur pred začetkom tekme ustražovali po ulicah, razbijali izložbena okna in avtomobile. Po tekmi so se še spopadli z navijači Atalante. Policisti so jugoslovanskim navijačem zaplenili nože, petarde, strašilne pištole, sekire, kladiva, šape in superalkoholne pijače. 23 prenapetežev (med temi devet

Jugoslovancev) so odpeljali na kvesturo, dva Jugoslava pa so nato aretirali. Pri incidentih je en Jugoslovane izgubil oko, trije policisti in pet karabinerjev pa je bilo lažje ranjenih.

Na Dunaju so se želeli navijači domače Austrije »maščevati«. Interjem navijačem za dogodek izpred sedmih let v Milanu, ko je bil avstrijski navijač Gerhard Wanninger hudo ranjen. Italijanske navijače so pričakali v zasedi in jih napadli s kamenjem že pred tekmo. Med srečanjem so se izgredni nadaljevali na tribunah, po srečanju pa izven stadiona. Avstrijska policija je med drugimi aretirala znanega Interjevega »navijača« Paola Colivo (26 let), znanega z vzdevkom »Orožar«, ki ga italijanska policija že dobro pozna zaradi njegovih številnih izpadov na tekmah Interja. Prenapetež je član skrajnodesničarske skupine, ki poveljuje nacizem in se je lani »izkazala« z razobešanjem protijudovskih gesel na milanskem stadionu. Ob njem je avstrijska policija ustavila še štiri Interjeve navijače, ki naj bi ranili avstrijskega agenta, a jih je že ponoči izpustila, potem ko so poravnali globo.

V Københavnu, kjer sta igrala domači Brøndby in frankfurtski Eintracht, so nemški navijači, pripadniki neonacistične skupine, dobesedno pobesneli, potem ko so domačini povedli z golom črnopoltega napadalca. Malo je manjkalo, da se ni ponovila tragedija iz bruseljskega Heysela, saj se je začela množica trumoma izogibati pretepačem. Le hiter poseg organov pregona je preprečil najhujše. Tekma se je nato nadaljevala, domačini pa so zmagali kar s 5:0.

V Londonderryju je nekaj ur pred tekmo med Derryjem City in Nizozemskim Arnhemom eksplodirala bomba, ki so jo verjetnostinastavili pripadniki IRA. Žrtev na srečo ni bilo in tekmo so lahko regularno odigrali.

Samaranch skuša potolažiti Grke ki pa nočejo njegovih »drobtinic«

TOKIO — Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch preživlja te dni, odkar je MOK izbral Atlanto za sedež »stoletnih« olimpijskih iger, hude ure. Včeraj se je znanostni konferenci ob zaključku zasedanja generalne skupščine MOK na vse kriplje »zagovarjal« zaradi tiste nesrečne odločitve.

Predsednik MOK je skušal nekoliko omiliti napeto ozračje z napovedjo, da bo ob stoletnici iger leta 1996 skušal predložiti Grčiji »kako posebno in pomembno manifestacijo«. Na vprašanje, kaj se skriva za vsem tem, ni hotel odgovoriti. Dejal je, da bodo predlog iznesli šele, ko se bo v Grčiji podelila jeza zaradi poraza Aten v tekmi z Atlanto.

Njegov sicer še povsem meglen predlog pa je že naletel na negativne reakcije grške olimpijske delegacije. Eden od njenih predstavnikov je v tej zvezi omenil, da so hotele Atene jubilejne iger, ker so bile zibelka modernih olimpijskih iger, nočejo pa v zameno tolažilnih manifestacij.

Samaranch nadalje ni odgovoril na vprašanje ali obstaja kakšna zveza med komercializacijo iger in izidom glasovanja. Besedo je prepustil podpredsedniku MOK, Kanadčanu Dicku Poundu, ki je odgovoril le, »da ne obstaja nobena povezava in bi lahko igre ob stoletnici izvedli kjerkoli«.

Predsednik MOK je nadalje potrdil, da Južne Afrike vsaj do iger v Barceloni ne bodo vključili v komite. Glede prošnje treh baltskih republik po lastnem predstavištvu v MOK je Samaranch povedal, da bi morali to vprašanje najprej rešiti po politični poti v dogovoru z organi SZ.

Azijske igre v Peking

Irak je bil izključen

PEKING — Kuvajtski šejk Ahmed Fahd Al-Ahmed Al Sabah, sin bivšega predsednika Azijskega olimpijskega komiteja Fahda Al-Ahmeda Al-Sabaha, ki je bil ubit v dneh iraškega vojaškega napada na Kuvajt, je z rokami, dvignjenimi v znak zmage, zapustil včerajšnjo sejo generalne skupščine Azijskega olimpijskega odbora, na kateri so izključili Irak z azijskih športnih iger.

Seje generalne skupščine se je udeležilo 36 delegatov od 38 azijskih držav, članic komiteja. 27 članov je glasovalo za izključitev Iraka zaradi napada na Kuvajt, trije so glasovali proti, pet članov generalne skupščine pa se je vzdržalo, ena glasovnica je bila neveljavna. Po nekaterih neuradnih vesteh naj bi vodja iraške delegacije Almulah Karim skušal prepričati predstavnike drugih držav, naj ne vmešavajo političnih zadev v izključno športno prireditev, kaže pa, da ni nihče od prisotnih spregovoril v bran tej tezi.

Po glasovanju je glasnik iraške delegacije ježno komentiral, da je Azijski olimpijski komite vso zadevo dobro zrežiral in da na seji sploh ni bilo nobene razprave. Dodal je še, da bo iraška delegacija s športniki že danes zapustila Peking.

Azijske igre se bodo začele jutri. Peking se je za to veliko športno manifestacijo pripravil že mesece in vložil vanjo mnogo truda in sredstev, da bi Azijcem — pa tudi drugim — dokazal, da je postala tudi Kitajska v športnem in organizacijskem pogledu prava vevselila. Po drugi strani imajo letošnje azijske igre tudi velik politični pomen, saj skuša kitajska vlada s športom pridobiti tisto mednarodno soglasje, ki ga je izgubila junija lani s pokolom na Tienanmenu.

Na košarkarskem turnirju Alpe-Adria v Kulturnem domu v Gorici Jadran TKB presenetil Pordenončane

JADRAN - PALL. PORDENONE 96:86 (52:56)

JADRAN: Crisma 15, Oberdan 11, Čuk 14, Pregarc 13, Stanisa 5, Sosić 11, Merlin 16, Paulina 9, Smotlak 2, Pertot.

PALLACANESTRO PORDENONE: Pupulin 9, Puntin 9, Locatelli 4, Pagnozzi 4, Zanetti 5, Marioni 9, Turel 26, Spanghero 3, Disante, Piva 5, Zaghis 5, Basti 12.

GORICA — Jadran je prvi finalist košarkarskega turnirja Alpe-Jadran za drugo in tretjeletniška moštva. V prvem polfinalnem srečanju, ki je bilo sinoči v goriskem Kulturnem domu, so Vatovčevi varovanci suvereno odpravili ekipo Pallacanestro Pordenone, ki nastopa letos v prvenstvu B-2 lige in naj bi, sodeč vsaj po napovedih, bila ena izmed kandidatov za napredovanje v višjo ligo.

V ključno fazo tekmovalstva, ki je letos v organizaciji SZ Dom iz Gorice, sta se uvrstila še Postojna in Oderzo, ki je presenetljivo izločil bivšega prvotigaša Pall. Gorizia. Brez dvoma je organizacija finalnega dela turnirja lahko v ponos goriskemu združenju in istočasno tudi priložnost za vse goriske ljubitelje tega športa, da si lahko ogledajo res kakovostno tekmovalstvo.

Zmaga Jadrana je vsekakor presenečenje, saj so veljali Pordenončani za favorite in so vlogi povsem opravičili v prvem polčasu, ko so stalno vodili. Najvišja prednost je znašala 12 točk (36:24), ki so si jih Drvaričevi varovanci nabrali predvsem po zaslugi neustavljivega stralca Turela. Naši predstavniki so šele v poslednjih minutah nekoliko reagirali in uspeli zmanjšati zaostanek.

V drugem delu so jadranci še bolj strnili vrste in onemogočili nasprotniku pot do koša. V 6. minuti so prvič povedli (63:62) in si v zanosu priborili 8 točk prednosti. Velika agresivnost v obrambi in dopadljive kombinacije v napadu so zbegale nasprotnika, ki je tudi živčno odpovedal. V 13. min. je bil namreč izključen Turel. Tedaj je bilo jasno, da Pordenončani ne bodo več zmogli rezultata popraviti.

Zadnje minute so bile lepa priložnost za naše košarkarje, da so poskrbeli tudi za nekatere atraktivne poteze. Zmaga je bila sad res spodbudne kolektivne igre, saj so vsi igralci dali res vse od sebe in so v isti meri zaslužni za uspeh. (Mal)

POSTOJNA - ODERZO 92:58 (45:32)
Finalni tekmi za 1. in 3. mesto bosta v sredo, 26. t. m.

Toscana (Čupa) zdaj na 3. mestu

VARAZZE (SAVONA) — V drugi regati italijanskega jadranskega prvenstva v razredu laser radial je včeraj član JK Čupa Dani Toscano zasedel 7. mesto in je na skupni lestvici na 3. mestu. S 7,75 kazenske točke in 4 točke manj od vodilnega.

V isti regati sta bila ostala dva člana Čupe, Marko Tomšič in Igor Marušič 30. oz. 33. Na skupni lestvici je sedaj Marušič 19. (39 točk), Tomšič pa 27. (49 točk).

Kot smo poročali, je Toscano zmagal v prvi regati, na kateri je Igor Marušič — po diskvalifikaciji treh jadrancev — zasedel 6. mesto, Marko Tomšič pa je bil 19.

V razredu laser standard se je od tekmovalcev Čupe včeraj najbolje izkazal Aleks Domenis z 12. mestom, medtem ko je bil Adriano Ferroglija 28. Na skupni lestvici je sedaj Domenis na 13. mestu, Ferfolja pa je 31.

Eriksson v vodstvu

PERTH — Po prvi etapi avtomobilskega rallyja v Avstraliji sta v vodstvu Eriksson in Permander na Mitsubishiju. Sledijo: 2. Kankkunen - Piironen (lancia) po 6'; 3. Sainz - Moya (toyota) 24'; 4. Fiorio - Pirollo (lancia) 36'; 5. Carlsson - Karlsson (mazda) 1'13".

Dva od glavnih favoritov, Ericsson (toyota) in Airol (lancia) sta zaradi okvar bila prisiljena k odstopu.

Nannini in Ferrari

ESTORIL — Italijanski pilot formule ena Nannini je včeraj nekoliko bolje pokazal, kakaj ni prestopil k Ferrariju. Dejal je, da so od vsega začetka govorili, da bo pogodba dveletna. Zatem so mu sicer ponudili enoletni dogovor, vendar so mu v zameno nudili nekatera druga zagotovila, kot na primer to, da bo potrjen še za eno sezono, če doseže določene rezultate. Ko pa je šel k odvetniku, pri katerem bi moral pogodbo podpisati, je ugovarjal, da vsega tistega, kar so mu obljubili v zameno za enoletno pogodbo, enostavno ni bilo.

V finalu nogometnega turnirja Turn & Taxis Primorju zmanjkalo moči

PRIMORJE - FORTITUDO 0:1 po podaljških (0:0, 0:0)

PRIMORJE: Coronica, Štrukelj, Milani, Trampuš (Stoka), Pipan, Ussai, Livan, Savarin, Sullini, Crevatin, De Marco (Škabar).

Prosečani so v finalu za 1. mesto klonili le po podaljških. Nasproti pa so imeli miljski Fortitudo, ki že vrsto let uspešno nastopa v prvi amaterski ligi. Tekma vsekakor ni bila preveč privlačna, saj so napadalci redkokdaj uspeli streljati na vrata. Pri »ređerumenih« se je namreč poznala odsotnost Antonija in v napadu Miklavčiča. Poleg tega so bili še brez izključenega branilca Lukše. Igra je tako potekala predvsem na sredini in oba vratarja sta imela malo dela.

Po izteku 90. minute sta ekipi odigrali še podaljška. Že po 5. min. prve-

ga polčasa pa so Miljčani povedli s strelom v kazenskem prostoru po podaji z desnega krila. Po zadetku so Prosečani poskusili reagirati, a pazljivost nasprotnika in pa utrujenost sta opravičili svoje, tako da je rezultat ostal nespremenjen.

Po tekmi je ob prisotnosti princa Turna in Taxisa in soproge (na sliki Davorina Križmančiča vidimo slednjo, ko izroča pokal kapetanu Primorja Pipanu) nagrajevanje. Ekipa pa so se uvrstile po sledečem vrstnem redu: 1. Fortitudo, 2. Primorje, 3. Ponziana, 4. Vesna, 5. Zarja, 6. San Marco, 7. San Sergio, 8. S. Canzian. Ob raznih nagradah je disciplinski pokal prejelo Primorje, priznanje za najboljšega vratarja pa član Primorja Coronica. (Š. M.)

obvestila

SHINKAI KARATE KLUB obvešča, da so se pričeli treningi v občinski telovadnici na Proseku, Ul. S. Nazario, in to začasno ob torkih in četrtnih od 18. do 21. ure, razdeljeni po starosti in stopnjah. Za informacije tel. na št. 327342.

ŠD POLET
KOTALKARSKA SEKCIJA obvešča, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnike 1983/84) in tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poletovem kotalkališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen sobote in nedelje, (tel. 211758).

ŠD MLADINA obvešča, da se nadaljuje skupni treningi smučarjev in rolkarjev ob sredah ob 18. uri. Zbirališče na igrišču Doma A. Sirk. Ker je v polnem teku prvi test, je zaželen polna udeležba.

OK VAL IN NAŠ PRAPOR obvešča, da je v teku vpisovanja za tečaj miniodbojke (letniki 1980/81/82/83). Vpisovanje sprejemajo na tajništvo (Giorgio Corva) vsak dan med 13.30 in 15.00. Telefon 521420.

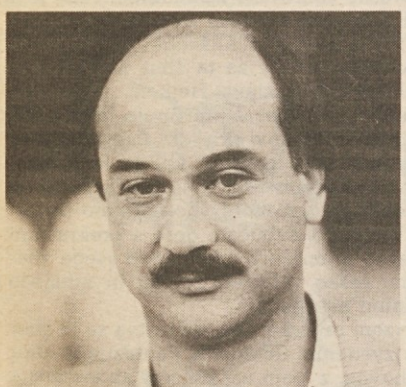
SK DEVIN organizira ob Oktobrfestu štiridnevni izlet v Salzburg in München od 21. do 24. t. m. Za vpisovanje in informacije Jordan Purč - tel. 327196 in Bruno Škerk - tel. 200236.

ŠD KONTOVEL ODOBKARSKI ODESK sporoča, da bo prvi trening miniodbojke in superminiodbojke v ponedeljek, 24. t. m. ob 16. uri v telovadnici ob društvenem športnem igrišču na Kontovelu. Vabljeni nove in dosedanje odbojkarice.

JK ČUPA vabi člane na društveno regato za kajenje jadrnice, veljavno za društveno prvenstvo, v nedeljo, 23. t. m. Start ob 11. uri pred Sesslanskim zalivom. Vpisovanje v tajništvo društva.

danes igra za vas - danes igra za vas

Stani Kalc

Stani Kalc (letnik 1949) je svojo nogometno pot začel pri Triestini. Teklo je leto 1966 in igral je pri naraščajnikih. Imel je dobre možnosti, da se prebije naprej, a samo znanje ni pomagalo, »stricev« pa ni imel. Zatem je igral pri Zarji (od l. 1969 do 1974), nakar je prestopil k Gaji. Ko je leta 1983 opustil igranje, je postal načelnik nogometne sekcije, leta 1987 pa predsednik. Pred leti je vzljubil še gore, rad pa tudi smuča. Prejšnji teden je Ugo Dornik pravilno napovedal 10 izidov.

totocalcio

Atalanta - Cagliari	X
Cesena - Juventus	X 1
Lecce - Lazio	X
Milan - Fiorentina	1
Parma - Napoli	X 2
Pisa - Genoa	1
Roma - Bari	1 X
Sampdoria - Bologna	1
Torino - Inter	1 X 2
Reggina - Cremonese	X 2
Triestina - Padova	1
Piacenza - Como	1 X 2
Casertana - Perugia	X

konjske dirke - konjske dirke

1. dirka (Bologna, kasaštvo): Lancaster OM (skupina X) je glede na formo nesporen favorit. Od skupine 1 omenimo kobilo Une Da Rio. Od skupine 2 si omembo zasluži najboljša italijanska samica Lobster As.

2. dirka (Padova, kasaštvo): Super Freddie (2) bi lahko še povečal svojo boro zmago. Njegov nastop pričakujemo z zazupajem. Taka vrsta dirke ustreza tudi konju Impasse (X). Preseneti lahko Indigeo (1).

3. dirka (Montecatini, kasaštvo): Čeprav ni v najboljši formi, naj kot favorita označimo konja Ibaco San (X). Disinvolto (2) utegne biti zanj trd oreh. Od skupine 1 omenimo konja Extro Toscano.

4. dirka (Rim, galop): sušlja se, da je Bucker (X) končno dosegel top formo in je zato sposoben zmagati na tej dirki. Pozor na konja Elsa Morante (1), ki mu razdalja ustreza. Pričakovanje vlada za nastop Ivoryja Tomasa (2).

5. dirka (Milan, galop): Timeform (X) se vrača v najboljšo formo. Kljub obtežitvi je naš favorit. Od skupine 2 naj omenimo regularnega Rocket Love. Pozor na Monastira (1).

6. dirka (Firenze, galop): Passatore (2) se v podobnih shemah vedno uveljavlja v finišu. Najbolje naj bi se mu upiral Magic Form (1). Generosity Gem (X) lahko preseneti.

DIRKA TRIS

V Rimu bo nastopilo 15 konj. Naši favoriti: 6 Nino Nicoletti; 10 Bubka; 12 Svamico. Za sisteme: 7 Summer Sting; 9 Linda Miller; 1 Valiant Girl.

totip

1. — prvi	X 1
2. — drugi	2
3. — prvi	X 1
4. — prvi	X
5. — prvi	1 2
6. — prvi	X
7. — prvi	1 2
8. — prvi	2
9. — prvi	1 X

Namiznoteniški turnir drugokategorikov v Veroni

Spodbuden nastop Miliča ter Mersija (oba Kras)

Medtem ko so Krasovi nemiznoteniški mladinci igrali v Centu (o tem smo že poročali), sta člana Cristian Mersi in Igor Milič merila moči na turnirju drugokategorikov v Veroni. Krasovca sta s svojim nastopom zares zadovoljila in z doseženimi rezultati dokazala, da sta kos tudi boljšim igralcem iz druge kategorije.

Pravilnik letošnje sezone vnaša novost, da na državnih turnirjih drugokategorikov lahko nastopajo tudi tretjekategorniki. Tako je lahko nastopil tudi Igor Milič (3. državna kategorija, 65. mesto ex aequo). V dvojicah s Tržačanom Coscianijem starejšim sta pustila za sabo vrsto odličnih igralcev in na končni uvrstitvi zasedla 3. mesto. Cristian Mersi pa je skupaj s Coscianijem mlajšim zasedel odlično 5. mesto.

Mersi je nato v igri posameznikov najprej zmagal v svoji skupini (med drugim je premagal tretjega nosilca Quaglio, ki je kasneje zasedel drugo mesto) in se prebil med najboljših 16. V nadaljevanju tekmovanja je v lepem in napetem boju z 2:1 v setih premagal še Maria Oltra iz Veneta in se prebil do četrtfinala, kjer je moral priznati premoč Terabbie iz Lombardije s tesnim izidom 2:1. Tudi Igor Milič se je izkazal v igri posameznikov, kjer mu le za las ni uspela uvrstitev med 16 najboljših. Premagal je namreč tretjekategornika Ghezzeja iz Bocna, nato pa je v odločilni tekmi s Fusconijem (21. na državnih lestvicah druge kategorije) klonil z 2:1. Vsekakor gre za prodoren uspeh naših igralcev v Veroni, kar nam vliva optimizem glede na nastope v prvenstvu moške B-2 lige.

(J. J.)

Na regati optimistov v Tržaškem zalivu

Močilnik (Sirena) tretji

Pred dnevi je bila v Trstu tradicionalna regata za trojeje Ornella Rasini v razredu optimist, na kateri je nastopilo 89 jadralcev, med katerimi tudi dokajšnje število naših.

Najboljšo uvrstitev naših jadralcev je dosegel Sirenin predstavnik Andrej Močilnik, ki je osvojil odlično 3. mesto. Na

zelo dobrem petem mestu pa je bil pristal Nevio Sabadin (Sirena), medtem ko je bil Čupin predstavnik Goran Bandelj osmi.

VRSTNI RED: 1. Bivi (San Giorgio Nogaro); 2. Sancin (Adriaco Club); 3. Andrej Močilnik (Sirena); 5. Nevio Sabadin (Sirena); 8. Goran Bandelj (Čupa); 14. Aleš Omari (Sirena); 18. Iztok Colja (Čupa); 19. Ana Žerjal (Čupa); 24. Andrej Petaros (Čupa); 27. Ivan Zidarič (Čupa); 38. Alessio Pincin (Čupa); Mojca Žerjal (Čupa); 50. Katja Omari (Sirena); 58. Johana Križnič (Čupa) itd.

Sovodenjкам 2. mesto na prazniku odbojke

Na goriškem prazniku odbojke, ki so ga pripravili na Trgu Battisti, so se mlada sovodenjska dekleta dobro izkazala na tekmovanju v miniodbojki, saj so zasedla 2. mesto za Romansom.

Srečanje, ki so ga pripravili tudi v humanitarne namene, je bilo predvsem priložnost, da so se srečale mlade odbojkarice iz goriške pokrajine.

Sovodenjsko postavo, ki si je zagotovila 2. mesto, so sestavljale: P. Mikluš, E. Kovic, F. Lando Musina in G. Pavio.

Že 14. odbojbarske priprave ZSSDI za začetnike

Tečaj ohranjanja svoj čar

Pred dnevi se je zaključil desetdnevni odbojbarski tečaj za začetnike, ki ga je tudi letos priredila odbojbarska komisija pri ZSSDI. Novost letošnje izvedbe je v tem, da je potekal istočasno v Zgoniku in na stadionu 1. maj v Trstu. Za to varianto se je organizator odločil zaradi tega, da bi se lahko tečaja udeležila čim širša paleta otrok, ki jih veseli (ali jih morda šele bo) odbojbarska igra. V Zgoniku se je prijavilo 68 tečajnikov, od katerih jih je velik del že med sezono vadil pri športnih društvih Kontovel, Sloga in Sokol, nekaj pa je bilo seveda tudi takih, ki še niso vključeni v nobeno društvo. 35 je bilo fantov in deklet, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo, ostali pa so bili osnovnošolci. Delovni dan se je za vse začel ob 9. uri s prvim jutranjim treningom, drugi pa je bil popoldne. Starejši tečajniki so vadili seveda že pravo odbojko, enkrat dnevno so bili v openski telovadnici, drugi v zgoniški. Vsi ostali, med katerimi je bilo veliko takih, ki so se šele učili odbojbarske abecede, pa so trenirale na velikem prostoru pred zgoniško osnovno šolo. Na razpolago so imeli pet igrišč za mini volley, na katerih so nadvse navdušeno utrjevali osvojeno znanje tudi med popoldanskim premorom. K odličnemu razpoloženju so pripomogli tudi ves čas lepo vreme in okusna kosila, ki so jih skrbno pripravljale gospe Julija, Ivica, Marija in Srečka. Za mlade odbojkarje in bodoče odbojkarje je skrbelo sedem trenerjev in sicer Marjanka Ban, Suzana Cicocchi, Marijo Čač, Alenka Devetak, Matjeja Gruden, Andrej Maver in Branko Sain, koordinator trenerjev pa je bil tudi tokrat prof. Franko Drasič, ki je bil s potekom tečaja povsem zadovoljen. Trenerji (skoraj) vsi delajo z najmlajšimi tudi

Udeleženci tečaja na 1. maju v Trstu s trenerji in organizatorji

med sezono pri svojih matičnih društvih) so vsak trening skrbno pripravili, navdušenje vseh tečajnikov pa je bilo tudi najboljši dokaz, da je bilo delo dobro izpeljano. Kot je v Zgoniku že običaj so zadnji dan izvedli tudi turnir za pokal sklada Mitja Čuk. Na njem so nastopili vsi tečajniki razdeljeni v tri starostne kategorije. Sami so si izbrali imena ekip, navdušenje med igro pa je bilo vseskozi na višku. Nagrajevanju nastopajočih ekip je prisostvovala predstavnica odbora Sklada Mitja Čuk gospa Miranda Bensi, ki je tečajnike seznanila s problematiko prizadetih otrok, najboljši ekipi v vsaki kategoriji pa je izročila pokal Sklada Mitja Čuk.

Na stadionu 1. maj je vadilo 39 tečajnikov, med katerimi je bilo 15 fantov, kar morda kaže na dejstvo, da se več zanaša na moško odbojko v mestu. Na stadionu 1. maj so bili tečajniki mlajši kot v Zgoniku, saj so bili skoraj vsi še osnovnošolci. Tudi tu so vadili na raznih igriščih dvakrat dnevno pod vodstvom trenerjev Elizabete Nacinovi, Silve Mevlje, Igorja Gombača, Eve Fičur in Marka Kalca, ki je bil tudi koordinator dela vseh trenerjev. Otroci se niso dolgočasili niti v prostem času, saj so imeli na razpolago risane videofilme, trikrat so bili gostje risarske delavnice, dvakrat pa so jih zabavale priljubljene animatorke. Skratka tudi pri Sv. Ivanu so odbojbarski dnevi bili zelo pestri in uspešni in prepričani smo, da bo marsikdo od mladih tečajnikov še dolgo let preživel na odbojbarskem igrišču.

Čeprav je bila letošnja izvedba tečaja že štirinajsta po vrsti, pa še vedno ohranja svojo aktualnost in veljavo. Poletni tečaj je priložnost, ko se najmlajši odbojkarji in odbojkarice med sabo srečajo, preživijo skupaj deset polnih dni, so v družbi, razgovarjajo se, vse to počnejo kar današnji moderni čas mlademu človeku odvzema.

Odbojbarskim delavcem moramo biti pravzaprav hvaležni, da deset dni svojih počitnic posvetijo tudi tem aspektom in prav gotovo ne more nobena nagrada doplačati njihove zavzetosti, truda, iniciativ in živcev, ki jih vložijo v tečaj.

INKA

V Zgoniku so najmlajši vadili na velikem prostoru pred osnovno šolo

Kaj in kako z našimi šesterkami na Tržaškem

Z jutrišnjimi uvodnimi nastopi v deželnem pokalu se bo tudi pri nas začel uradni del odbojbarske sezone. Jutri bodo na igrišču zaposleni vsi štirje naši moški deželni ligaši, med ženskimi pa le Kontovel, saj je bil Sokol neposredno pripuščten v drugo fazo. Prihodnji konec tedna (29. 9.) bosta v italijanskem pokalu zaposlena tudi oba naša ženska državna ligaša, to sta Bor in Sloga.

O novostih pri goriških društvih smo se v prejšnjih dneh že seznanili, tokrat smo pripravili krajši shematski pregled o tem, kaj in kako z našimi članskimi ekipami na Tržaškem.

Okrepitev iz višje lige

Bor Elpro (ženska C-1 liga): IGRALSKI KADER: Ob tem, da bodo vse lanske igralke tudi letos nastopale, so si pri društvu prizadevali, da bi povečali njihovo število. Iz Fontanafredde via Pordenone je tako prišla Luisella Traettino (letnik 1971, napadalca), ki ima za sabo eno sezono igranja v A-2 ligi in eno v B ligi, letos pa se je vpisala na tržaško univerzo in se zato preselila v naše mesto. Od Sokola je na posodo prišla izkušena Ivana Venier (letnik 1968, center).

TEHNIČNO VODSTVO: Trener je Marko Kalc (potrjen), 2. trener je Silva Meulja, pomočnik pa Massimo Ilesu.

KAKO PRIPRAVE: Zaradi obveznosti igralke ekipa ni imela poletnih priprav. Z vadbo je začela po 15. avgustu z vsakodnevnimi treningi. Pred prvenstvom bo nastopila še na tekmovanju za italijanski pokal, ki se pričinja v soboto, 29. tega meseca. Predviden je nastop na Memorialu Frison konec oktobra.

TAKO LANI: 8. v C-1 ligi. **TEKMOVALNI SISTEM:** Prvenstvo se začne 3. novembra, konča pa 11. maja. Ekip je štirinajst, dve napreduje, štiri izpadejo.

KAJ SE OBETA: Ekipa je letos gotovo močnejša in bolj polnopa (za vsako vlogo je po ena ustreza menjava). Ob igralkah višje kategorije (Maver, Nacinovi, Traettino) naj bi se tudi mlajše dokončno uveljavile. Uspešnost je vezana na zdravstveno stanje tistih, ki so bile lani resno poškodovane (Vitez in Vidali) in pa na zmoglost še-

sterke, da psihično vzdrži pritisk, ki ga nalaga morebiten boj za pomembnejšo uvrstitev.

Pripravljeni v... neznano

Sloga Koimpex (ženska C-1 liga): IGRALSKI KADER: Vse igralke, ki so lani suvereno dosegale napredovanje v državno ligo, bodo tudi letos branile barve vzhodnokraškega društva. Od Brega je na posodo prišla mladinka Irina Pertot (letnik 1973, tolkač, dve sezoni v D ligi), ki predstavlja dokajšnjo okrepitev tolkaške garniture. Sokol pa je potrdil posojilo Savine Žbogar, standardne igralke lanske Slogine postave.

TEHNIČNO VODSTVO: Trener ekipe je Ivan Peterlin, pomočnik pa Bruno Milič.

KAKO PRIPRAVE: S treningi so pri Slogi pričeli že 6. avgusta, od 19. do 30. so se udeležili priprav v Bratislavi (ČSFR), pred pričetkom sezone pa bodo nastopili tudi še v tekmovanju za italijanski pokal B in C-ligašev.

TAKO LANI: 3. v C-2 ligi (napredovanje v C-1 ligo).

TEKMOVALNI SISTEM: Glej Bor Elpro.

KAJ SE OBETA: Cilj slogašic je obstanek v ligi. Ekipa je zlasti s fizičnega, a tudi s tehničnega vidika, dovolj močna za nastop v precej zahtevnejši konkurenci, v zadnjih letih pa si je v boju za napredovanje nabrala tudi precej dragocenih izkušenj. Pripravljalno obdobje je bilo zastavljeno zelo resno. Vprašljivi sta sposobnost igralke, da se prilagodi hitrejšemu ritmu igre (in potrebi, da zaradi večje izenačenosti med tekmi vsako soboto igrajo z maksimalno močjo) in igranju za drugačen, sicer samo navidezno manj ambiciozen dosežek.

Nov sponsor iste ambicije

Bor Agrimpex (moška C-2 liga): IGRALSKI KADER: Od lanskih igralcev je z igranjem prenehal Sergij Budin, toda ekipa izgleda precej okrepljena s posojilom Tržičana Palina, nekdanji tudi člana štrandkega Vala, ki je lani igral v B-2 ligi z videmskim

Rangerom in pa mladega Paganina od Rozzola. Po težki poškodbi in operaciji spet trenirata tudi Diego Batič in Alessandro Rudes.

TEHNIČNO VODSTVO: Potrjen je Mauro Giacca, ki se bo letos vsekakor bolj posvetil čistemu treniranju, kot pa igranju.

KAKO PRIPRAVE: Z vadbo so pričeli 20. avgusta. Trenirajo trikrat na teden, predvidena pa je še vrsta prijeteljskih tekem. Jutri bo prvi nastop v deželnem pokalu s CUS.

TAKO LANI: 3. v C-2 ligi.

TEKMOVALNI SISTEM: Prvenstvo se začne 3. novembra, konča pa 11. maja. Ekip je štirinajst. Napredovanji sta dve, izpadi so štiri.

KAJ SE OBETA: Cilj borovcev je (po prihodu Palina) napredovanje v državno C-1 ligo, ki se je že lani izmuznilo za las, natančneje za en sam set. Konkurenca bo v ligi precej ostra, mnoge ekipe so se okrepile, zato se borovcem vsekakor ne obeta ravno formalnost, nov, močno zainteresirani sponzor (solastnik podjetja Agrimpex je Borov igralec Sergij Stančič...) vsekakor pričakuje kakovostni skok.

Cirilo Kralj bodo pogrešali

Sokol Indules (ženska C-2 liga): IGRALSKI KADER: Kapetanka Cirila Kralj je prenehala z aktivnim igranjem, čeprav v društvu upajo, da si bo naposled le premislila. Od Sloge je prišla Jana Drasič (letnik 1973, podajač), od Kontovela pa Tanja Conestaba (letnik 1965, krilo). Ni izključeno, da bo do pričetka sezone prišlo še do kake okrepitve.

TEHNIČNO VODSTVO: Potrjen je trener Peter De Walderstein.

KAKO PRIPRAVE: Z vadbo je ekipa pričela 20. avgusta na Ravnah, zdaj pa štirikrat na teden trenira v Nabrežini. V nedeljo čaka igralke nastop ob 25-letnici društvenega delovanja, nato se bo (od druge faze dalje) udeležila tekmovanja za deželni pokal F-JK.

TAKO LANI: 6. v C-2 ligi.

TEKMOVALNI SISTEM: glej Bor Agrimpex.

KAJ SE OBETA: Potrditev lanskega 5. mesta bi bila uspeh. Privrženci nabrežinskega društva se morajo namreč zavedati, da bo letošnje prvenstvo nemara bolj kakovostno od lanskega, saj so novinci precej boljši od ekip, ki so

ob koncu minule sezone izpadle. »Duhovnega vodje« na igrišču Kraljeve ne bo lahko nadomestiti. Sokolova igra bo še naprej temeljila na ostrem servisu in na tradicionalni zagrizenosti igralke. Primanjkuje višine, blok je zato šibek.

Od lanske ekipe so ostale štiri

Kontovel (ženska D liga): IGRALSKI KADER: Od lanskih igralke so ostale le Garbinjeva, Legišova, Stokova in Regentova, Conestabova in Drasičeva sta prestopili k Sokolu, ostale so prenehale z aktivnim igranjem. V člansko ekipo je prestopila celotna garnitura mladink (letniki 74, 75 in 76), ki so lani nastopale v 2. diviziji.

TEHNIČNO VODSTVO: Franka Drasiča je letos nadomestil Koprčan Dušan Kušar, ki je v zadnjih sezonah treniral člansko vrsto Brega.

KAKO PRIPRAVE: Z vadbo je ekipa pričela 4. septembra, trenira pa trikrat na teden. Že jutri bo opravila prvi nastop v deželnem pokalu.

TAKO LANI: 11. v D ligi.

TEKMOVALNI SISTEM: Prvenstvo se začne 3. novembra, konča pa 11. maja. Ekip je štirinajst. Napredovanja so tri, izpadov je pet.

KAJ SE OBETA: Med poletjem je bilo celo sporno, ali bo Kontovel sploh vpisal ekipo v D ligo, saj je bila tehnična trdnost šesterke vprašljiva. Na starejših igralkah je breme, da z izkušnostjo in zgledom pomagajo mladim novinkam, da se vživijo v novo stvarnost. Glede na visoko število izpadov, bo Kontovelkam verjetno trda predla, toda končna uvrstitev niti ni najbolj pomembna postavka sezone, saj gre predvsem za postavitev temeljev ekipe, ki se opira izključno na domači kader.

Napredovanje neprikriti cilj

Sloga Sagor (1. moška divizija): IGRALSKI KADER: Ogrodje lanske ekipe je ostalo nespremenjeno. Standardni podajač David Jercog se odpravlja na služenje vojaškega roka, na dobri poti je dogovor za prestop k Slogi Borovega podajača Igorja Štrajna. S

posojila pri Boru se je vrnil tudi Matija Betocchi.

TEHNIČNO VODSTVO: Trener je Franko Drasič, pomočnik pa Marko Kralj.

TAKO DO PRVENSTVA: Zaradi službenih obveznosti nekaterih igralcev in oddaljenosti začetka prvenstva (januarja meseca) se ekipa letos ni udeležila priprav, s treningi doma pa je pričela 27. avgusta.

TAKO LANI: 3. v 1. diviziji.

TEKMOVALNI SISTEM: Napreduje zmagovalec, izpadov ni.

KAJ SE OBETA: Slogaši neprikrito računajo na napredovanje v D ligo, ki jim je lani za las spodletelo. Cilj je povsem dosegljiv, čeravno je v 1. diviziji vedno možno, da se pojavi kaka novo in iz boljših veteranov sestavljena ekipa. Dosti je odvisno tudi od tega, ali bodo slogaši na svoji poti dobili Prevenireja, ki se v teh tednih na dodatnih kvalifikacijskih tekmah poteguje za prestop v D ligo.

Anton Jurman za nov cikelus

Breg Agrar (1. ženska divizija): IGRALSKI KADER: Ekipo so v letošnji sezoni zapustile vse starejše igralke (Franka in Elena Žerjal, Ksenija Slavec, Nadja Debenjak) in pa Tatjana Žerjal. Pertotova je prestopila k Slogi, spet so z aktivnostjo pričele Patrizia Mannenvall, Katja Komar in Jasna Taučer.

TEHNIČNO VODSTVO: Novi trener (s katerim se mora društvo še dokončno sporazumeti) je Rečan Anton Jurman, ki je v zamejskih odbojbarskih krogih prav dobro znan strokovnjak, saj je pri nas že treniral članski ekipi Sokola in Mebla. Pomožni trener je Ksenija Slavec.

KAKO PRIPRAVE: Za Breg se bo letošnja tekmovalna sezona pričela šele konec leta, večina igralke pa bo dotlej nastopila v prvenstvih mladink in deklic.

TAKO LANI: 13. v D ligi (izpad v 1. diviziji).

TEKMOVALNI SISTEM: Napreduje zmagovalec, izpadeta dve ekipi.

KAJ SE OBETA: Pri Bregu so se po izpadu iz D lige opredelili za začetek novega ciklusa, ki naj bi ekipi povrnil nekdanji položaj. V tej luči je treba gledati tudi na izbiro trenerja »velikega kalibra«. Že v letošnji sezoni naj bi ekipa po možnosti dosegla povratek med četrtoligaše.

Pripravil:

ALEKSANDER KOREN

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 21. septembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

De Klerk ustanavlja enote, ki naj ugotovijo, ali obstaja »tretja sila«

Zgodovinsko srečanje predstavnikov ANC in stranke Zulujev Inkatha

JOHANNESBURG — Prvič po enajstih letih sta se v sredo v Durbanu sestali delegaciji Afriškega nacionalnega kongresa in stranke Inkatha. Namen srečanja, ki je po mnenju južnoafriških opazovalcev in sredstev javnega obveščanja zgodovinskega pomena, ker bi lahko predstavljalo odskočno desko za nov dialog med črnskimi sprtimi plemeni in strankami, je bil ustanoviti skupno komisijo, ki naj bi preučila pojav nasilja v pokrajini Natal. V treh letih in pol je v tej pokrajini med spopadi med različnimi frakcijami črnskih strank izgubilo življenje namreč skoraj 4 tisoč oseb. Samo v zadnjih šestih tednih pa je njun krvav boj za politično nadvlado povzročil več kot 800 mrtvih, pa čeprav sta se ANC in Inkatha sporazumeli prejšnji mesec za premirje.

Srečanje je potekalo za zaprtimi vrati, o njegovi vsebini pa sta delegaciji na koncu objavili precej skopo tiskovno sporočilo, iz katerega izhaja, da sta delegaciji orisali predvsem svoja stališča o zadnjem valu nasilja in o njegovih vzrokih. Delegacijo ANC so sestavljali blagajnik Thomas Nkobi, zadolžen za informacije Jacob Zuma in drugi štirje voditelji, delegacijo Inkatha pa predsednik Dennis Madide in še trije voditelji. Udeleženci srečanja naj bi vzeli v presrečni možnosti za morebitno preprečevanje novih spopadov. Zaradi kompleksnosti vprašanja pa sta se delegaciji sporazumeli, da se bosta še enkrat srečali, in sicer v sredo, 26. septembra. Čeprav tega niso javno izrekli, pa naj bi bilo predvčerajšnje srečanje neke vrste priprava tudi na napovedan vrh med liderjem ANC Nelsonom Mandelo in liderjem Inkathe, kraljem Mangosuthujem Gatsho Buthelezijem.

Čeprav napoveduje predvčerajšnje srečanje pozitivne preobrate v Južni Afriki, pa je južnoafriški predsednik De Klerk vseeno naročil ministru za pravosodje Coetseju, naj ustanovi posebne preiskovalne enote, ki naj bi pod okriljem sodstva ugotovile, ali med belci, zlasti pa v policiji res obstaja tista »tretja sila«, ki po mnenju črncev izziva sprte črnske frakcije k spopadu. Enote bo vodila »spoštovana in nepristranska osebnost«, ki bo vzela v poštev in preverila pričevanja črnskih prebivalcev.

De Klerk je med drugim napovedal, da bo sprejel nove varnostne ukrepe, s katerimi naj bi jamčili red v črnskih getih. Kdor bo policijo informiral o skladiščih orožja, bo deležen posebne denarne nagrade, kdor bo sam izročil svoje orožje do 1. oktobra, pa ne bo kaznovan.

Winnie Mandela pa ima v teh dneh spet težave s policijo. Na eni od novoustanovljenih cestnih zapor so jo namreč zasačili s tulci v žepu.

Na sliki (telefon AP): po novih ukrepih morajo oboroženi vojaki stražiti domove priseljenih črnskih delavcev.

Karavane izumirajo

BAKAMO — Pravo vojno stanje, ki je zajelo saharo puščavo v Nigerju in Maliju zaradi vstaje Tuaregov, je popolnoma ohromelo delovanje tradicionalnih puščavskih karavan. V teh državah so namreč še pred leti slovele karavane, ki so po neusmiljeni saharški puščavi prevažale vsakovrstno blago. Sedaj so ostale le še karavane soli, t.i. Tarlamt. Dolga kolona, ki jo je sestavljala kar 12 tisoč dromedarjev in tisoč nomadov, običajno prevaža 3 tisoč ton soli ali petsto ton datelnov ter seveda vso potrebno vodo in hrano za dolgo pot. Karavana se namreč premika s »hitrostjo« štiri kilometrov na uro, zato traja kar 800 kilo-

metrov dolga pot iz oaze Bilma do Agadeša približno mesec dni.

Sol pridobivajo na dva načina. V nekaterih krajih je že na razpolago v kamniti obliki, v drugih pa jo pridobivajo iz solin, ki so podobne našim. Prodaja saharške soli, ki sega že v srednji vek, je tudi pomemben vir dohodkov. Prihod karovane v saharška naselja pa je tudi velik praznik, ker se vsi prebivalci običajno zberejo ob glavni poti in navdušeno pozdravljajo mimoidoče dromedarje in njihove vodnike. Sedaj vsega tega že več mesecev ni, karovane pa bodo v bližnji prihodnosti zamenjali tovornjaki.

Z vrha odnesli 3 tone odpadkov

Devet alpinistov očistilo goro K2

RIM — V preteklih dneh so se vrnili domov člani nekoliko nenavadne alpinistične odprave, ki je himalajski vrh K2 »očistila« vsakovrstnih odpadkov. Free K2, tako je bilo ime odpravi, ki jo je sestavljalo devet alpinistov - poleg štirih Italijanov so se odprave udeležili še dva Nemca in po en Francoz, Belgijec in Pakistanec - je v dobrih dveh mesecih opravila nadvse hvalevredno delo, saj je drugi največji vrh sveta lepo očedila. V dolino je namreč odnesla vse kemijske in železne odpadke, ki so jih v številnih odpravah alpinisti kar odvrgli stran. Vsi odvečni predmeti bi lahko namreč v naslednjih letih močno ogrožali ekosistem pakistanske snežene gore.

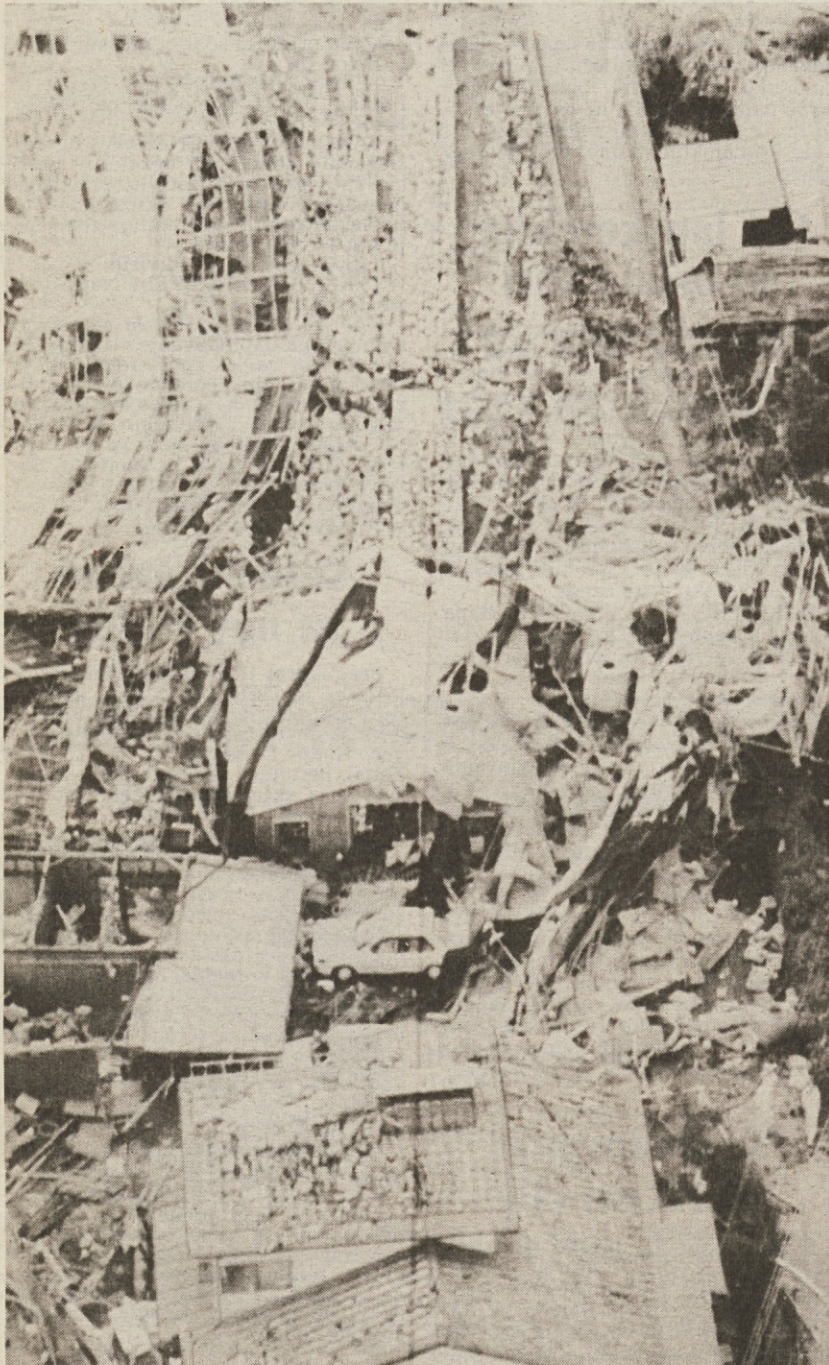
Alpinisti omenjene odprave so v Rimu priredili tiskovno konferenco, na kateri so novinarjem obrazložili, koliko odpadkov so nabrali na pobočjih hriba K2. Vodja odprave Carlo Alberto Spinelli je povedal, da so zbrali kar 3 tone vsakovrstnih odpadkov. Kot zanimivost naj navedemo, da sestavlja nabrani kup odpadkov kar 30 tisoč pločevink in približno 10 kilometrov plezalnih vrvi. Člani odprave, ki jo je priredilo mednarodno združenje Mountain Wilderness pod pokroviteljstvom podjetja Fidia-Brain iz Abana, so tretjino nabranih odpadkov zažgali kar na hribu, ostalo pa so odnesli v dolino, v mestece Skardu.

Kamelino meso povzročilo kugo

MOSKVA — Okusno kamelino meso, s katerim se hrani velik del srednjeazijskega prebivalstva, je v zadnjih tednih zapustilo zelo grenak okus prebivalcem Kazakstana. Med temi domačimi živalmi se je namreč razširila bubonska kuga, s katero so se okužili tudi prebivalci mesta Aralsk. Kuga za sedaj še ni povzročila mrtvih, 237 oseb pa je že v karanteni. Da bi omejili širjenje bolezni, so sovjetske oblasti popolnoma zaprle dohode v Aralsk, hkrati pa so poklicale okrog 210 zdravnikov, ki pregledujejo vsako družino posebej.

Japonsko otočje razdejal najhujši tajfun zadnjih dvajsetih let

Na desetine mrtvih in ranjenih

TOKIO — V noči na sredo je po štirih dneh divjanja Japonsko otočje zapustil najhujši tajfun v zadnjih dvajsetih letih. Za seboj je zapustil nepopisno razdejanje, 31 mrtvih, 7 pogrešanih in 90 ranjenih. Oblasti pa se bojijo, da bo končni obračun še hujši. Povsod so na delu reševalne ekipe, ki skušajo ob pomoči vojske vsaj delno omiliti posledice katastrofalnega neurja. Narasle reke so odnesle 29 mostov in 35 rečnih nasipov, poškodovale 198 telefonskih linij in povzročile prekinitev cestnega in železniškega prometa.

Najhuje je prizadet največji japonski otok Honšu, in sicer osrednji in severni del otoka, tako da je neurje prizaneslo Tokiu in njegovi okolici. Ze sam podatek, da je v eni uri padlo na severnojaponsko mesto Sendai 72 milimetrov dežja, nam zgovorno priča, da so potolkli marsikateri meteorološki rekord.

Na sliki (telefon AP): mesto Mibu je poleg vode razdejal tudi orkanski veter (180 km na uro).

Z molotovkami na Maročane

BOLOGNA — Skupina ksenofobnih nasilnežev je prejšnjo noč v predmestju Bologne zažgala več avtomobilov, v katerih je spalo okrog 10 Maročanov, ki si služijo vsakdanji kruh s krošnjarskim delom. Napad se le za las ni spremenil v pravo tragedijo, saj je enemu Maročanu uspelo pravočasno obvestiti tovariše, ki so pogasili nevarne ognjene zublje.

Ura je bila pol štirih, ko je skupina huliganov napadla avtomobile »nejluh« gostov z molotovkami. Še prej so vsa vozila polili z bencinom. Maročan, ki ga je prihod mladeničev prebudil, je skočil iz avta in stekel po pomoč v bližnje poslopje, kjer je nastanjenih več sodržavljanih. Ti so s plattami in vodo uspeli pogasiti požar, ki je že zajel pet avtomobilov.

Preiskovalci so takoj zatem zalotili štiri mladeniče - vsi so stari od 20 do 22 let -, ki naj bi se udeležili napada na maroško skupino krošnjarjev. Med preiskavo so namreč našli več prepovedanih predmetov in dve prazni bencinski ročki.

PROJEKT NOVA GORICA d. d.

Iščemo soinvestitorje

**POSLOVNIH IN
BIVALNIH PROSTOROV**

Nedaleč od mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba gradimo objekt DRUŽBENI CENTER BILJE, ki predvideva

■ v pritličju na 255 m² poleg marketa še gostilno, mesnico, bife ali drugo storitveno dejavnost,

■ v nadstropjih pa dvosobna stanovanja s 55 m² in garsonjere s 37 m² površine.

Rok izgradnje je april 1991.

Informacije lahko dobite na telefonu (065) 23311 ali ob priliki obiska na sedežu podjetja Projekt Nova Gorica, Kidričeva 9/a v sektorju za investicije.

